

z dnia....., zgłoszony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielsku-Białej w 2025 roku**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 639)

**Rada Miejska
postanawia**

§ 1. Przyjąć do wiadomości sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w 2025 r., stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w 2025 roku

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
1.1. Istotne przedsięwzięcia realizowane w 2025 roku	9
1.2. Realizacja budżetu MOPS	11
1.2.1. Budżet MOPS w latach 2023-2025	11
1.2.2. Realizacja dochodów w roku 2025	17
2. Pomoc środowiskowa i organizowanie społeczności lokalnej.....	19
2.1. Pomoc finansowa	19
2.1.1. Pomoc finansowa dla osób i rodzin w środowisku lokalnym	19
2.1.2. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze i fundusz alimentacyjny	21
2.1.3. Bon energetyczny i bon ciepłowniczy	21
2.1.4. Dodatki mieszkaniowe	21
2.1.5. Refundacja podatku VAT od paliw gazowych	21
2.1.6. Stypendia szkolne	21
2.2. Pomoc środowiskowa	21
2.2.1. Zadania pracowników socjalnych	22
2.2.2. Mieszkania Treningowe i Wspomagane	24
2.2.3. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, Podprogram 2024	26
2.2.4. Wieloletni Rządowy Program Posilek w szkole i w domu na lata 2024-2028	26
2.3. Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz usługi specjalistyczne	27
3. Pomoc specjalistyczna	31
3.1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki	31
3.1.1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz realizacja pomocy na rzecz rodzin zastępczych.....	31
3.1.2. Organizowanie opieki nad dzieckiem pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych	31
3.1.3. Rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych	31
3.1.4. Pomoc w integracji ze środowiskiem oraz przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki	31
3.1.5. Asystent rodziny	31
3.2. Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w ramach pomocy specjalistycznej	32

3.2.1. Domy pomocy społecznej.....	32
3.2.2. Ośrodki wsparcia	34
3.2.3. Ośrodki wsparcia dla osób starszych	35
3.3. Pomoc na rzecz osób bezdomnych	38
4. Programy oraz Projekty.....	45
4.1. Programy profilaktyczne	45
4.1.1. Realizacja zadań ze środków finansowych z <i>Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027</i>	45
4.1.2. Procedura interwencji wobec przemocy domowej <i>Niebieskie Karty</i>	45
4.2. Programy i projekty aktywizacyjne	47
4.2.1. Gminny Program Prac Społecznie Użytecznych	47
4.3. Programy integracyjne	49
4.3.1. Program p.n.: <i>Doradca ds. Osób z Niepełnosprawnością w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej</i>	49
4.3.2. Program p.n.: <i>Klub Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej</i> ..	50
4.3.3. <i>Program działalności Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych w Bielsku-Białej „Wzgórze Kreatywności” przy ul. Wzgórze 14</i>	51
4.4. Programy opiekuńcze	52
4.4.1. Program p.n.: <i>Giełda Wolontariatu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej</i>	52
4.4.2. Resortowy Program MRPiPS p.n.: <i>Opieka Wytchnieniowa dla JST – edycja 2025</i>	53
4.4.3. Program p.n.: <i>Czyste Powietrze</i>	54
4.4.4. Wieloletni rządowy program pn.: <i>Posilek w szkole i w domu na lata 2024-2028</i>	55
4.4.5. Program MRPiPS p.n.: <i>Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2025</i>	55
4.4.6. Program p.n.: <i>Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2025</i>	55
4.5. Pozostałe Projekty	55
4.5.1. Projekt p.n.: <i>Infokiosk dla osób niepełnosprawnych</i>	55
4.5.2. Projekt p.n.: <i>DoBBra Rodzina – Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej</i>	56
4.5.3. Projekt p.n.: <i>Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej</i>	56
4.5.4. Projekt p.n.: <i>Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej</i>	58
4.5.5. Projekt p.n.: <i>Wzgórze Kreatywności – Usługi dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów faktycznych</i>	59
4.5.6. Projekt p.n.: <i>Moja siła to rodzina</i>	60
4.6. Inne Programy	61
5. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze, fundusz alimentacyjny	63
5.1. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka	63
5.2. Świadczenie wychowawcze – <i>Program Rodzina 800 plus</i>	68

5.3. Fundusz alimentacyjny	68
6. Bon energetyczny, bon ciepłowniczy.....	71
6.1. Bon energetyczny	71
6.2. Bon ciepłowniczy	71
7. Dodatki mieszkaniowe.....	73
8. Refundacja podatku VAT od paliw gazowych	75
9. Stypendia szkolne.....	77
10. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami	79
11. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	84
12. Windykacja należności	87
13. Doskonalenie zawodowe pracowników MOPS.....	90
13.1. Struktura zatrudnienia i podnoszenie kwalifikacji	90
14. Ważniejsze przedsięwzięcia i działania zapewniające ciągłość funkcjonowania Ośrodka.....	94
14.1. Zapewnienie zgodności z wymogami prawa	94
14.1.1. Działania Zespołu Prawnego, audyty i kontrole	94
14.1.2. Ochrona danych osobowych	95
14.1.3. Stanowisko ds. BHP i PPOŻ	96
14.1.4. Zespół ds. Sprawozdań, Analiz i Komunikacji Społecznej	96
14.2. Zadania mające na celu poprawę organizacji pracy	96
14.3. Roboty remontowe	99
14.4. Zamówienia publiczne.....	100
15. Potrzeby miasta Bielska-Białej na zadania w zakresie pomocy społecznej i polityki społecznej realizowane przez MOPS w2026 roku	102
16. Zakończenie	107

Informacje wstępne

1. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej działa na mocy *Uchwały Nr XIII/52/90 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 25.10.1990 r. (z późn. zm.)*, w oparciu o art. 7 ust. 1 pkt 6, art. 9 ust. 1 *Ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym*.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej realizował zadania wynikające m.in. z następujących ustaw:

- Ustawy o pomocy społecznej;
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin *Za życiem*;
- Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (do 31.05.2025 r.); Ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (od 01.06.2025 r.);
- Ustawy o zatrudnieniu socjalnym;
- Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawy o prawie energetycznym;
- Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawy o dostępie do informacji publicznej;
- Ustawy o finansach publicznych;
- Ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- Ustawy prawo upadłościowe;
- Ustawy o pracownikach samorządowych;
- Ustawy o rachunkowości;
- Ustawy prawo zamówień publicznych;
- Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- Ustawy Kodeks cywilny;
- Ustawy Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawy Kodeks pracy;
- Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
- Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- Ustawa o bonie energetycznym;
- Ustawa o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu;

- Ustawy o systemie oświaty;
- Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw;
- Ustawa o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej;
- Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach;
- Ustawa o doręczeniach elektronicznych;
- Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- Ustawy Prawo budowlane;
- Ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej na realizację zadań wydatkował ogółem kwotę **184.067.280,20 zł** (2024 r. – **168.749.111,58 zł**; 2023 r. – **144.694.370,12 zł**). W okresie sprawozdawczym w tut. Ośrodku przyjęto **21.521** wniosków, przeprowadzono **8.841** wywiadów środowiskowych, wydano **25.201** decyzji oraz sporządzono **813** informacji dotyczących przyznania prawa do bonu energetycznego i prawa do bonu ciepłowniczego. Szczegółowo dane przedstawia Tabela 1. Ze wsparcia udzielanego na podstawie *Ustawy o pomocy społecznej* skorzystało **2.029** środowisk, a łączna liczba osób w rodzinach, do których trafiła pomoc to **3.203**.

Tabela 1: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej – ujęcie ilościowe w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Korespondencja przychodząca do MOPS	28.756	31.334	30.333
2.	Przyjęte wnioski	24.862	31.542	21.521
3.	Przeprowadzone wywiady środowiskowe	9.499	8.514	8.841
4.	Wydane decyzje	32.331	34.999	25.201
5.	Wydane orzeczenia	4.386	4.257	4.411
6.	Wydane zaświadczenia o korzystaniu z pomocy	151	166	117
7.	Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakty socjalne	337	293	297

Jednym z nadrzędnych zadań pomocy społecznej jest doprowadzenie osób i rodzin do ich życiowego usamodzielnienia. Osiągnięcie tego celu wymaga współpracy i zaangażowania w cały proces zarówno samych zainteresowanych jak również instytucji i przedstawicieli władz lokalnych, dzięki czemu podejmowane działania mają charakter kompleksowy, spójny – możliwie najbardziej optymalny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, mając na uwadze właśnie takie wytyczne, organizował działania z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej przy wykorzystaniu zasobów własnych, ale również na zasadzie partnerstwa z różnorodnymi organizacjami i instytucjami. Podejmował działania profilaktyczne, aktywizacyjne, opiekuńcze i integracyjne na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, ponadto pozyskiwał środki z różnorodnych programów rządowych i funduszy strukturalnych, by w sposób najbardziej całościowy i profesjonalny wspierać osoby i rodziny w przezwyciężaniu ich życiowych trudności i w ich usamodzielnianiu.

1.1 Istotne przedsięwzięcia realizowane w 2025 r.

- Realizacja *Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy na rok 2025* – Moduł I – dofinansowanie kosztów ponoszonych przez gminę w związku z osobami skierowanymi do Rodzinnego Domu Pomocy przed 01.01.2022 r. (MOPS dofinansował koszty pobytu 3 osób przebywających w Rodzinnym Domu Pomocy).
- Realizacja Resortowego Programu MRPiPS p.n.: *Opieka wytchnieniowa* dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.
- Realizacja kompleksowych działań na rzecz rozwoju mieszkań treningowych i wspomaganych, mających na celu modernizację oraz poprawę warunków infrastruktury, a także organizację inicjatyw integracyjnych i zapewnienie wsparcia dla mieszkańców.
- Realizacja z MRPiPS *Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025* (edycja 2025). Moduł 2 – Zapewnienie funkcjonowania Placówek Senior+ dotyczy Dziennego Domu Senior+ przy ul. Partyzantów 62, Klubu Senior+ przy ul. Jesionowej 13, Klubu Senior+ przy ul. Jutrzenki 20.
- Realizacja Programu p.n.: *Seniorka zadbana – dusza roześmiana* w ramach Konkursu *Granty 2025* Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich.
- Kontynuacja współpracy z Fundacją Edukacji Pozaformalnej w Bielsku-Białej – realizacja projektu p.n.: *Europejska Akademia Seniora – technologie komunikacyjno-informacyjne (TIK); sztuczna inteligencja i motywacja do podnoszenia kompetencji w oparciu o dobrostan* oraz projektu p.n.: *Europejska Akademia Seniora – rozwój kompetencji cyfrowych, technologicznych i zdrowotnych poprzez wymianę doświadczeń i mobilność Erasmus+* w ramach programu Erasmus+.
- Kontynuacja współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym *Serce dla Serca* przy Parafii Św. Trójcy w Bielsku Białej, ze Stowarzyszeniem *Hajstra*, Fundacją Aktywności Społecznej *Złote Łany* w Bielsku-Białej oraz z Książnicą Beskidzką.
- Realizacja Programu MRPiPS p.n.: *Korpus Wsparcia Seniorów* na rok 2025; Moduł I – wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich. Moduł II – wyposażenie mieszkańców miasta Bielska-Białej w tzw. „opaski bezpieczeństwa”, świadczące usługi opieki na odległość wraz z elektronicznym całodobowym monitoringiem sygnałów alarmowych.
- Realizacja zadania publicznego zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* oraz na zasadach otwartego konkursu ofert w formie powierzenia realizacji zadania publicznego w 2025 r. podmiotom prowadzącym działalność w sferze pożytku publicznego z zakresu polityki społecznej – II edycja, p.n.: *Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w miejscu ich zamieszkania lub pobytu*. Współpraca w tym zakresie z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej.
- Kontynuowanie realizacji zadań publicznych Miasta Bielska-Białej zleconych od marca 2022 r. Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej *Być Razem* z Cieszyna p.n.: *Udzielanie wsparcia i pomocy osobom bezdomnym, bezrobotnym żyjącym w ubóstwie oraz innym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – Schronisko dla Osób Bezdomnych i Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi* oraz *Udzielanie wsparcia i pomocy osobom bezdomnym, bezrobotnym żyjącym w ubóstwie oraz innym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – Noclegownia*.
- Udział w patrolach miejsc niemieszkalnych (organizowanych wraz ze Strażą Miejską i Policją), w których przebywały osoby bezdomne.
- Udział w Akcji przeciwko przemocy p.n.: *ODWAŻNI BB*.
- Kontynuowanie współpracy z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej w ramach porozumienia zawartego na potrzeby realizacji projektu *Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027*,

Podprogram 2024, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

- Kontynuowanie współpracy z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej w zakresie zapewnienia całodobowego schronienia w Domu Matki i Dziecka Caritas.
- Kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi m.in. z Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne *Teatr Grodzki*, Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Terenowe Bielsko-Biała, Śląską Fundacją *Błękitny Krzyż*, Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich.
- Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie w ramach Programu *Czyste Powietrze*.
- Realizacja bonu energetycznego będącego jednorazowym dofinansowaniem do rachunków za energię elektryczną dla gospodarstw domowych.
- Realizacja zadania dotyczącego refundacji podatku VAT od opłaconej faktury paliw gazowych, przysługująca za gaz wykorzystywany do ogrzewania mieszkania.
- Realizacja jednorazowego bonu ciepłowniczego przysługującego gospodarstwom domowym, które korzystają na potrzeby ogrzewania z ciepła dostarczanego przez system ciepłowniczy.
- Zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 *Ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* poprzez m.in. zapewnienie do 30.09.2025 r. doraźnego zakwaterowania w obiekcie przy ul. Filarowej 50 w Bielsku-Białej oraz wyżywienia, środków czystości, higieny osobistej i innych produktów dla osób tam zakwaterowanych; objęcie wsparciem i nadzorem opiekunów tymczasowych; prowadzenie ewidencji małoletnich, którzy przybyli na terytorium Polski bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi lub przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy; występowanie do ZUS o ustalenie prawa do świadczenia 800+ oraz *Dobry Start*; ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych dla obywateli Ukrainy.
- Realizacja projektu p.n.: *DoBBra Rodzina – Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej*.
- Realizacja projektu p.n.: *Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej*.
- Realizacja projektu p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej*.
- Realizacja projektu p.n.: *Wzgórze Kreatywności - Usługi dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów faktycznych*.
- Realizacja projektu p.n.: *Moja siła to rodzina*.
- Testowanie Systemu do Zarządzania Świadczeniem Usług Opiekuńczych (ZŚUO), służącego do dokładnego zarządzania czasem pracy, planowania realizacji zadań, a także do precyzyjnego monitorowania ich postępów.
- W celu efektywniejszej realizacji zadań Dział Świadczeń Rodzinnych oraz Dział Czynszów zostały połączone i od 01.08.2025 r. funkcjonują pod wspólną nazwą Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny.
- Przygotowanie do wdrożenia Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją.

1.2 Realizacja budżetu MOPS

1.2.1 Budżet MOPS w latach 2023-2025

Wyszczególnienie	Środki wydatkowane w 2023 roku /w zł./	Środki wydatkowane w 2024 roku /w zł./	Środki wydatkowane w 2025 roku /w zł./
Ogółem:	144 694 370,12	168 749 111,58	184 067 280,20
Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze koszty pobytu dzieci urodzonych w Bielsku-Białej, pozbawionych opieki i wychowania rodziców oraz umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych, które wymagają stałej opieki medycznej i rehabilitacyjnej ze względu na stan zdrowia	185 612,80	201 247,24	415 590,61
w tym:			
Środki własne	185 612,80	201 247,24	415 590,61
Zwalczanie narkomani wydatki dotyczą zadań realizowanych na podstawie <i>Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii</i>	0,00	0,00	0,00
w tym:			
Środki własne	0,00	0,00	0,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi wydatki dotyczą zadań realizowanych na podstawie <i>Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027</i>	225 112,00	215 018,83	223 030,00
w tym:			
Środki własne	225 112,00	215 018,83	223 030,00
Pozostała działalność wydatki związane z wydawaniem przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe	41 093,32	48 232,03	62 030,06
w tym:			
Środki z dotacji	41 093,32	48 232,03	62 030,06
Domy Pomocy Społecznej wydatki dotyczą pokrycia kosztów utrzymania mieszkańców Bielska-Białej przebywających w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów	7 754 312,59	9 592 792,64	9 855 297,74
w tym:			
Środki własne	7 754 312,59	9 592 792,64	9 855 297,74
Ośrodki Wsparcia wydatki dotyczą prowadzenia bieżącej działalności: Domów Dziennego Pobytu, Klubów Seniora, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>	1 992 535,30	2 625 332,93	3 056 961,28
w tym:			
Środki własne	1 992 535,30	2 473 418,34	2 754 775,04
Środki z dotacji	0,00	151 914,59	302 186,24
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	9 897,98	17 000,00	18 000,00

wydatki dotyczą zadań realizowanych na podstawie <i>Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</i>			
w tym:			
Środki własne	0,00	0,00	0,00
Środki z dotacji	9 897,98	17 000,00	18 000,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	174 163,28	229 747,98	298 702,18
wydatki dotyczą opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe oraz osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS			
w tym:			
Środki własne	0,00	607,81	586,95
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń			
Środki z dotacji	174 163,28	229 140,17	298 115,23
Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	858 447,44	728 721,80	1 006 332,56
wydatki dotyczą wypłaty zasiłków celowych (na żywność, opał, leki, sprawienie pogrzebu), okresowych, realizacji			
w tym:			
Środki własne	479 656,44	436 347,56	485 495,86
Środki z dotacji	378 791,00	292 374,24	520 836,70
Zasiłki stałe	2 005 308,15	2 648 451,30	3 482 042,85
wydatki dotyczą wypłaty zasiłków stałych			
w tym:			
Środki własne	16 484,89	17 053,63	21 117,19
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń			
Środki z dotacji	1 988 823,26	2 631 397,67	3 460 925,66
Dodatki mieszkaniowe	6 354 643,32	8 895 299,49	7 849 528,00
wydatki dotyczą wypłaty dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, dopłat do czynszu dla najemców, którzy utracili dochody w wyniku pandemii COVID-19			
w tym:			
Środki własne	6 354 643,32	7 016 795,45	7 830 023,39
Środki z dotacji	0,00	1 878 504,04	19 504,61
Ośrodki Pomocy Społecznej	23 114 636,13	27 629 937,84	33 064 509,78
wydatki dotyczą bieżącej działalności MOPS, wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna prawnego, kuratora dla osoby ubezwłasnowolnionej, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>			
w tym:			
Środki własne	21 058 307,43	24 208 776,52	28 165 058,00
Środki z dotacji	2 056 328,70	3 421 161,32	4 899 451,78
Mieszkania Treningowe i Wspomagane (wcześniej Chronione)	1 051 791,82	1 381 253,38	1 524 612,03
wydatki dotyczą bieżącej działalności 7 mieszkań			

treningowych i wspomaganych, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>			
w tym:			
Środki własne	1 051 791,82	1 331 397,57	1 423 121,04
Środki z dotacji	0,00	49 855,81	101 490,99
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze			
wydatki dotyczą świadczenia usług opiekuńczych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy na rok 2025, Korpusu Wsparcia Seniorów na rok 2025 – Moduł I	2 194 075,44	2 493 917,05	224 728,76
w tym:			
Środki własne	1 992 690,49	2 237 725,62	39 921,27
Środki z dotacji	201 384,95	256 191,43	184 807,49
Pomoc w zakresie dożywiania			
wydatki dotyczą realizacji programu <i>Posilek w szkole i w domu</i>	1 820 030,89	1 749 757,82	1 994 280,01
w tym:			
Środki własne	771 782,89	708 381,43	852 661,01
Środki z dotacji	1 048 248,00	1 041 376,39	1 141 619,00
Pomoc dla cudzoziemców			
wydatki dotyczą wypłaty świadczeń dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Polsce statut uchodźcy – objętych indywidualnym programem integracji	126 179,00	84 188,00	92 225,02
w tym:			
Środki własne	0,00	0,00	0,00
Środki z dotacji	126 179,00	84 188,00	92 225,02
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych			
Wydatki dotyczą wypłat zasiłków i kosztów obsługi związanych z usuwaniem skutków powodzi, zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń	0,00	1 469 667,20	37 165,00
w tym:			
Środki własne		0,00	2 000,00
Środki z dotacji		1 469 667,20	35 165,00
Pozostała działalność			
wydatki dotyczą: realizacji <i>Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych</i> , działalności Klubu Integracji Społecznej, realizacji Programu Senior+, Programu Korpus Wsparcia Seniorów	5 551 976,08	6 658 021,08	4 720 035,08
w tym:			
Środki własne	5 200 331,81	5 339 628,67	4 231 131,76
Środki z dotacji	351 644,27	1 318 392,41	488 903,32
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych			
wydatki dotyczą dofinansowania do zadań realizowanych z PFRON (zakup sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego)	250 000,00	250 000,00	300 000,00
w tym:			
Środki własne	250 000,00	250 000,00	300 000,00
Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności			
wydatki dotyczą funkcjonowania Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1 381 534,72	1 618 368,88	1 921 970,68
w tym:			
Środki własne	249 969,72	32 378,88	131 946,68

Środki z dotacji	1 131 565,00	1 585 990,00	1 790 024,00
Pomoc dla repatriantów	0,00	221 513,50	2 749,72
w tym:			
Środki własne	0,00	0,00	2 749,72
Środki z dotacji	0,00	221 513,50	0,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym			
wydatki dotyczą wypłat stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	62 368,55	39 083,27	32 315,40
w tym:			
Środki własne	12 501,01	7 816,65	6 463,08
Środki z dotacji	49 867,54	31 266,62	25 852,32
Świadczenia wychowawcze			
wydatki dotyczą wypłat świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi zadania w ramach realizacji programu <i>Rodzina 800+</i>	84 755,01	92 842,41	36 868,36
w tym:			
Środki własne	84 755,01	92 842,41	36 868,36
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń			
Środki z dotacji	0,00	0,00	0,00
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego			
wydatki dotyczą wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kosztów obsługi zadania oraz wypłat świadczeń w ramach realizacji <i>Programu Rodzina Plus</i>	55 610 872,49	72 981 570,00	83 720 157,55
w tym:			
Środki własne	2 317 090,91	1 949 376,99	2 373 755,01
Środki z dotacji	53 293 781,58	71 032 193,01	81 346 402,54
Wspieranie Rodziny			
wydatki dotyczą kosztów zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie z <i>Ustawą z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i> , realizacja programu <i>Asystent rodziny</i> , realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027</i>	704 557,34	994 109,32	1 037 526,16
w tym:			
Środki własne	601 355,49	679 853,15	724 209,91
Środki z dotacji	103 201,85	314 256,17	313 316,25
Rodziny Zastępcze			
wydatki dotyczą kosztów zatrudnienia koordynatorów pieczy zastępczej, wypłat świadczeń dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych, rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, pogotowia rodzinnego, wypłat świadczeń dla wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych – zgodnie z <i>Ustawą z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i> oraz wypłat dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego w ramach realizacji programu <i>Rodzina 800+</i> , realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027</i>	8 171 461,26	9 403 326,02	10 079 359,42

w tym:			
Środki własne	7 932 641,26	9 105 067,22	9 636 443,37
Środki z dotacji	238 820,00	298 258,80	442 916,05
Realizacja Rządowego Programu Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027	0,00	127 524,20	254 634,24
w tym:			
Środki własne	0,00	0,00	0,00
Środki z Funduszu Pracy		127 524,20	254 634,24
Placówki opiekuńczo-wychowawcze wydatki dotyczą kosztów wypłat świadczeń dla wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – zgodnie z <i>Ustawą z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i> oraz wypłat dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego w ramach realizacji programu <i>Rodzina 800+</i>	563 179,43	570 338,84	610 954,06
w tym:			
Środki własne	563 179,43	570 338,84	610 954,06
Środki z dotacji	0,00	0,00	0,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne wydatki dotyczą opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna	958 598,73	1 350 247,35	1 490 676,78
w tym:			
Środki własne (zwroty do Wojewody)	7 104,43	405,78	5 450,13
Środki z dotacji	951 494,30	1 349 841,57	1 485 226,65
Fundusz Przeciwdziałania COVID	3 703 856,83	396 099,78	11 038,27
w tym:			
Dodatek węglowy	2 385 292,38	31 901,20	0,00
Dodatek – pozostałe źródła dla gospodarstw domowych	633 447,65	0,00	0,00
Dodatek elektryczny	542 640,00	0,00	0,00
Dodatek gazowy	142 476,80	364 198,58	11 038,27
Korpus Wsparcia Seniorów (w 2023 r. finansowany z budżetu Wojewody)	0,00	0,00	0,00
Fundusz Pomocy	7 445 514,21	3 114 416,58	2 432 877,07
w tym:			
Wypłata świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13 <i>Ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy (...)</i>	5 496 240,00	1 080 688,00	0,00
Świadczenie jednorazowe 300 zł	246 942,00	66 708,00	0,00
Świadczenia rodzinne	1 539 347,01	1 851 308,75	2 201 099,95
Świadczenie z pomocy społecznej – zasiłki okresowe	5 761,37	2 547,48	13 747,45
Świadczenie z pomocy społecznej – zasiłki celowe	900,00	2 400,00	1 800,00
Świadczenie z pomocy społecznej – zasiłki stałe	4 589,78	35 134,46	124 052,46
Świadczenie z pomocy społecznej – sprawienie pogrzebu	0,00	0,00	4 000,00
Świadczenie z pomocy społecznej – zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży	22 090,20	20 071,50	4 821,40
Świadczenie z pomocy społecznej –	0,00	0,00	5 019,83

składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej			
Realizacja zadań przez miejskie/powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności na rzecz obywateli z Ukrainy	28 817,00	14 160,00	13 570,00
Realizacja zadań na podstawie <i>Ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa</i> (tj. wydatki dotyczące pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w pieczy zastępczej)	91 308,13	25 416,91	61 228,20
Stypendia dla uczniów	9 518,72	15 981,48	3 537,78
Fundusz Solidarnościowy	2 319 562,54	3 390 760,91	1 999 608,00
w tym:			
Program Opieka wytnieniowa realizacja programu dotyczy świadczenia opieki wytnieniowej (pobyt dzienny oraz całodobowy)	415 353,78	416 646,61	385 892,50
Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością	1 904 208,76	2 974 114,30	1 613 715,50
Projekty			
Projekt Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – Bielsko-Biała na prawach Powiatu cz.1,2,3	1 216 815,00	0,00	0,00
Projekt Nowa jakość reintegracji w Bielsku-Białej	120 000,00	0,00	0,00
Projekt Gościnne Bielsko-Biała. Program integracji dla społeczności ukraińskiej	715 882,60	0,00	0,00
Projekt Deinstytucjonalizacja usług społecznych w Bielsku-Białej	1 465 791,65	0,00	0,00
Projekt Dobra rodzina	0,00	57 793,50	295 557,33
Projekt Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej	0,00	7 244,53	915 981,20
Projekt Rozwój usług w społecznościach lokalnych	0,00	28 475,00	1 183 539,04
Projekt Moja Siła to Rodzina	0,00	0,00	268 604,38
Projekt Wzgórze Kreatywności	0,00	0,00	319 898,73
Projekt Wsparcie pieczy zastępczej	0,00	0,00	89 292,82
Aktywny Samorząd, Moduł III, Moduł IV	678 690,92	782 084,88	1 540 816,03
Fundusz PFRON	5 297 778,00	6 654 726,00	7 597 784,00

1.2.2 Realizacja dochodów w roku 2025

l.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie /w zł./
1.	Odpłatność rodziców za pobyt dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1 221,23
2.	Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	1 608 381,40
3.	Odpłatność za pobyt w Schronisku dla Osób Bezdomnych, Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi	215 905,12
4.	Odpłatność rodziców za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	37 352,91
5.	Dochody z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaliczki alimentacyjnej, świadczeń wychowawczych	760 812,63
6.	Dochody z tytułu zwrotów nienależnie pobranych zasiłków celowych, okresowych	38 357,20
7.	Dochody z tytułu zwrotów nienależnie pobranych zasiłków stałych	21 117,19
8.	Odpłatność za usługi opiekuńcze	992 942,43
9.	Odpłatność za pobyt w mieszkaniach wspomaganych, treningowych	81 932,95
10.	Dochody z tytułu zwrotów nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych, energetycznych, osłonowych	12 618,42
11.	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	33 990,66
12.	Dochody pozostałe (sprzedaż składników majątkowych , zwroty kosztów upomnienia, grzywny i inne kary pieniężne, zwroty opłat sądowych, zwroty za media uregulowane przez Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym oraz Śląską Fundację <i>Błękitny Krzyż</i>)	264 284,07
13.	Dochody z tytułu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wypłaconego na podstawie <i>Ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci</i>	36 868,26
14.	Dochody z tytułu rozliczenia za media za lata ubiegłe (Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności)	2 344,17
15.	Dochody z tytułu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia zdrowotne	6 037,08
16.	Odpłatności za pobyt w Klubach Seniora oraz Domach Dziennego Pobytu	187 038,71
17.	Dochody z tytułu zapewnienia schronienia matkom z dziećmi i kobietom w ciąży w Domu Matki i Dziecka <i>Caritas</i>	6 739,90
18.	Dochody z tytułu zorganizowania miejsc zakwaterowania, organizacji wyżywienia, zapewnienia opieki socjalnej i psychologicznej dla ludności uchodźczej z Ukrainy	636 870,35
19.	Dochody od obywateli Ukrainy z tytułu zorganizowania miejsc zakwaterowania, organizacji wyżywienia, zapewnienia opieki socjalnej .	118 495,80
20.	Dochody należne JST z tytułu zadań zleconych – Fundusz alimentacyjny 40%,zaliczka alimentacyjna 50%	460 160,39
22.	Dochody należne do Budżetu Wojewody z tytułu zadań zleconych – Fundusz alimentacyjny	2 735 836,35
23.	Dochody należne JST z tytułu zadań zleconych – Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 369,95
24.	Dochody należne do Budżetu Wojewody z tytułu zadań zleconych – Specjalistyczne usługi opiekuńcze	26 029,56
25.	Dochody należne JST z tytułu zadań zleconych – Zespół ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności	1 502,70
26.	Dochody należne do Budżetu Wojewody z tytułu zadań zleconych – Zespół ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności	28 551,30
RAZEM:		8 316 760,73

Pomoc środowiskowa i organizowanie społeczności lokalnej

2. POMOC ŚRODOWISKOWA I ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej mają na celu udzielenie wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Zgodnie z *Ustawą o pomocy społecznej*, w oparciu o którą funkcjonuje tutaj Ośrodek, możliwe do wykorzystania są dwie formy udzielania pomocy.

Pierwsza, to świadczenia pieniężne, mające charakter np. zasiłku stałego, okresowego, czy też celowego. Świadczenia te realizowane są na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby/rodziny. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1.010 zł. lub osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823 zł. W przypadkach szczególnie uzasadnionych, pomimo przekroczonego dochodu może zostać przyznana pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, a także zasiłku okresowego, zasiłku celowego lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości udzielonego zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Druga forma, to świadczenia niepieniężne, mające charakter m.in. pracy socjalnej, pomocy rzeczowej, specjalistycznego poradnictwa, interwencji kryzysowej, usług opiekuńczych, umieszczenia w domu pomocy społecznej, szkoleń, poradnictwa rodzinnego i terapii rodzinnej. Ponadto, w ramach tej formy pomocy udzielane jest również potrzebującym osobom i rodzinom schronienie, zapewniane są posiłki i niezbędne ubranie. Grupa świadczeń niepieniężnych, to także pomoc dla osób usamodzielnianych (m.in. opuszczających młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym, to również pomoc w uzyskaniu zatrudnienia i wsparcie w formie rzeczowej na zagospodarowanie.

2.1. Pomoc finansowa

2.1.1. Pomoc finansowa dla osób i rodzin w środowisku lokalnym

Pomoc finansowa dla osób i rodzin w środowisku lokalnym realizowana przez MOPS w Bielsku-Białej, jest jednym z elementów pomocy udzielanej klientom w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji życiowej oraz wspieraniu ich w procesie usamodzielniania i reintegracji ze środowiskiem.

Tabela 2: Zadania własne gminy, realizowane w oparciu o *Ustawę o pomocy społecznej* w latach 2023-2025

l.p.	Zadania własne gminy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba osób w rodzinach		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025
1.	Schronienie /Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi, Schronisko dla Osób Bezdomnych i Noclegownia/	407 ³	365 ⁴	345 ⁴	407 ³	365 ⁴	345 ⁴
2.	Usługi opiekuńcze	425	432	464	503	498	538
3.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków z tyt. zdarzenia losowego ¹	2	2	4	3	7	7
4.	Zasiłki celowe /opał, odzież, żywność, leki bilety MKZ, sprawienie pogrzebu.../ ¹	796	723	788	1.315	1.133	1.213

l.p.	Zadania własne gminy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba osób w rodzinach		
5.	Zasiłki okresowe ¹	437	313	389	670	486	612
6.	Zasiłki stałe (dla osób niezdolnych do pracy, które nie nabyły uprawnień do świadczeń z ZUS)	405	361	367	450	387	398

¹ Zasiłki, świadczenia przyznane decyzją administracyjną – wypłata następuje po uprawomocnieniu decyzji.

² Podana wartość zawiera liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych (107 osób), liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi (34 osoby) oraz liczbę osób, którym udzielono schronienia w Noclegowni oraz w miejscach interwencyjnego schronienia dla kobiet (367 osób), przy zachowaniu zasady, iż każda osoba liczona jest tylko raz niezależnie od formy schronienia.

³ Podana wartość zawiera liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych (81 osób), liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi (23 osoby) oraz liczbę osób, którym udzielono schronienia w Noclegowni oraz w miejscach interwencyjnego schronienia dla kobiet (261 osób), przy zachowaniu zasady, iż każda osoba liczona jest tylko raz niezależnie od formy schronienia.

⁴ Podana wartość zawiera liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych (87 osób), liczbę osób, którym przyznano decyzją świadczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi (23 osoby) oraz liczbę osób, którym udzielono schronienia w Noclegowni oraz w miejscach interwencyjnego schronienia dla kobiet (235 osób), przy zachowaniu zasady, iż każda osoba liczona jest tylko raz niezależnie od formy schronienia.

Tabela 3: Zadania obligatoryjne i fakultatywne zlecone gminie w latach 2023-2025

l.p.	Zadania zlecone gminie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		
		2023	2024	2025
1.1	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	32	25	25
1.1.1	Wynagrodzenie należne kuratorowi z tytułu sprawowania kurateli przyznane przez sąd	4	4	3
1.2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	371	354	342
1.2.1	Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe, art. 8 Ustawy o pomocy społecznej zgodnie z art. 7 ust.4 Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	206	206	256
l.p.	Zadania zlecone gminie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		
		2023	2024	2025
2.1	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	56	56	48

Ponadto w 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku powodzi, która miała miejsce we wrześniu 2024 r. Wsparcie objęło następujące formy: 1) zasiłek celowy na pomoc doraźną (1 rodzina – 8.000 zł); 2) zasiłek celowy na odbudowę budynku mieszkalnego (1 rodzina – 25.000 zł); 3) zasiłek powodziowy (1 rodzina – 2.000 zł).

2.1.2. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze i fundusz alimentacyjny

Opisano w rozdziale nr 5;

2.1.3. Bon energetyczny i bon ciepłowniczy

Opisano w rozdziale nr 6;

2.1.4. Dodatki mieszkaniowe

Opisano w rozdziale nr 7;

2.1.5. Refundacja podatku VAT od paliw gazowych

Opisano w rozdziale nr 8;

2.1.6. Stypendia szkolne

Opisano w rozdziale nr 9;

2.2. Pomoc środowiskowa

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest nie tylko udzielanie wsparcia w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osób potrzebujących, ale również niedopuszczenie do jej powstania. Świadczenia z pomocy społecznej to zróżnicowane formy wsparcia systemowego, określane na podstawie zdiagnozowanej przyczyny powstania trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 4: Powody przyznawania pomocy w oparciu o *Ustawę o pomocy społecznej* w latach 2023-2025

l.p.	Struktura świadczeniobiorców	Liczba rodzin*		
		2023	2024	2025
1.	Ubóstwo	786	687	719
2.	Sieroctwo	0	0	0
3.	Bezdomność	213	200	211
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	108	67	39
4.1.	Wielodzietność	42	24	14
5.	Bezrobocie	256	229	246
6.	Nieppełnosprawność	1.181	1.141	1.117
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	1.627	1.542	1.501
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	305	267	268
8.1	Rodziny niepełne	207	163	163
8.2	Rodziny wielodzietne	83	69	57
9.	Przemoc w rodzinie	46	31	29
10.	Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
11.	Alkoholizm	364	337	327
12.	Narkomania	19	22	17
13.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	51	45	50
15.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	8	5	5
16.	Zdarzenie losowe	3	2	4
17.	Sytuacja kryzysowa	1	8	0
18.	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	88	2

* wartości nie sumują się – jedna rodzina może korzystać z pomocy z kilku powodów

Tabela 5: Liczba osób, rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną MOPS w oparciu o *Ustawę o pomocy społecznej* w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		Lata								
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
1.	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	1.711	1.525	1.838	1.402	1.276	1.577	2.258	1.939	2.318
2.	Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych*	56	56	54	55	55	54	95	78	85
3.	Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych**	1.664	1.486	1.803	1.358	1.238	1.542	2.176	1.874	2.256

* zadania zlecone to m.in.: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawanie i wypłacanie świadczeń, udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

** zadania własne to m.in.: organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, pracy socjalnej, przyznawania i wypłacania zasiłków oraz opłacania składek ubezpieczeniowych, działania w zakresie opracowywania i realizacji strategii, zapewnienia podstaw egzystencji.

Dane zestawione w tabeli wskazują na wzrost liczby beneficjentów pomocy społecznej. Zjawisko to wynika prawdopodobnie z podniesienia progu dochodowego uprawniającego do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2025 r. zmiana ta zwiększyła dostępność do świadczeń m.in. takich jak zasiłek stały, zasiłki celowe i okresowe. Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 1.010 zł, a dla osoby w rodzinie wynosi 823 zł.

2.2.1. Zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego było realizowanie pracy socjalnej rozumianej, jako wzmacnianie osób i rodzin w uzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijanie poczucia godności osobistej, a także dbanie o zabezpieczenie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji podstawowych warunków do życia poprzez zapewnienie im pomocy finansowej i rzeczowej. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych miały charakter bardzo zróżnicowany i były dostosowane do indywidualnej sytuacji osób i rodzin, zgłaszających się w celu uzyskania różnorodnych form pomocy. Plan pracy z rodziną oparty był na diagnozie dokonywanej podczas wywiadów środowiskowych.

Dla podniesienia skuteczności działań w pracy z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni wykorzystywali kontrakt socjalny. W 2025 r. pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej zawarli łącznie 296 kontraktów socjalnych. Jasne określenie celu i sprecyzowanie działań dało możliwość uwidocznienia zmian w sytuacji życiowej strony od momentu zawarcia kontraktu socjalnego do czasu osiągnięcia zamierzonego celu. Kontrakty socjalne dotyczyły znacznej grupy klientów, którzy od wielu lat korzystają ze świadczeń tut. Ośrodka i nie chcą samodzielnie egzystować lub nie wierzą, że mogą podjąć działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji życiowej. Rolą pracownika socjalnego było takie zmotywowanie osoby/rodziny, aby aktywnie planowała kolejne działania zmierzające do osiągnięcia celu, a nie tylko wykazała wolę współpracy. Kontrakt socjalny jest narzędziem, które pozwala jasno określić procedury postępowania w sprawach świadczeń z pomocy społecznej (tj. przyznania, ograniczania lub odmowy świadczeń). W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni motywowali klientów do podjęcia działań w kierunku rozwiązania swoich problemów. Trzech pracowników socjalnych realizowało pracę socjalną z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pod kątem powrotu dzieci pod opiekę rodziców.

Działania realizowane przez pracowników socjalnych:

- Współpraca z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej i Administracją Domów Mieszkalnych oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w zakresie porządkowania lokali zajmowanych przez osoby starsze, niepełnosprawne;
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym, organizacjami społecznymi oraz pozarządowymi w zakresie realizowania pomocy osobom/rodzinom, w tym obywatelom Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy;
- Powiadamianie Sądu Rodzinnego o zagrożeniu życia i zdrowia osób, niewyrażających zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub na leczenie szpitalne, których stan zdrowia uniemożliwiał samodzielne funkcjonowanie w środowisku;
- Rozpoznawanie możliwości aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych i kierowanie do zakładów pracy chronionej, które dysponują wolnymi miejscami pracy;
- Przeprowadzanie postępowań administracyjnych i kompletowanie dokumentów osób wnioskujących o skierowanie do dziennych i całodobowych ośrodków wsparcia;
- Informowanie o możliwości uczestnictwa w zajęciach odbywających się w placówkach samopomocowych oraz placówkach dla osób starszych;
- Podejmowanie na wniosek Policji, pracowników służby zdrowia, środowiska lokalnego natychmiastowych interwencji pozostających w kompetencji pracownika socjalnego w zakresie zabezpieczenia podstawowych potrzeb osób chorych i niepełnosprawnych oraz małoletnich;
- Przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych u osób samotnych i pozostających w rodzinie, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały wsparcia w formie usług opiekuńczych w tym usług sąsiedzkich;
- Ustalanie sytuacji osób i rodzin, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem osób korzystających ze wsparcia;
- Udzielanie wsparcia finansowego na zakup: żywności, leków, opału oraz innych zgłaszanych potrzeb, w tym obywatelom Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy;
- Przeprowadzanie postępowań administracyjnych i kompletowanie dokumentów u pacjentów przyjętych do szpitali w trybie nagłym, a nieubezpieczonych w zakresie potwierdzenia prawa do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, finansowanych ze środków publicznych, osobom nieposiadającym wskazanych uprawnień;
- Przeprowadzanie postępowań administracyjnych na wniosek rodziców i opiekunów prawnych dzieci oraz z urzędu w celu opłacenia gorącego posiłku dzieciom uczęszczającym do szkół i przedszkoli, w tym dzieciom obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy;
- Podejmowanie działań w zakresie dokonywania analizy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- Wnioskowanie o przydzielenie asystenta rodziny działającego na rzecz dziecka i rodziny, opracowywanie wraz z asystentem wspólnego planu pracy z rodziną;
- Współpraca z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, nauczycielami, wychowawcami świetlic środowiskowych;
- Współpraca z *Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej* w zakresie zapewnienia całodobowego schronienia w Domu Matki i Dziecka Caritas przy ul. ks. Stanisława Brzóska 3A w Bielsku-Białej;
- Kierowanie wniosków do sądu o zagrożeniu dobra małoletnich i wydanie zarządzeń wobec małoletnich dzieci;
- Zobowiązywanie członków rodzin, w których stwierdzono istnienie problemu alkoholowego, do podjęcia współpracy w zakresie jego rozwiązania oraz kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- Kierowanie osób biernych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym do prac społecznie użytecznych;
- Wnioskowanie o uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej, prowadzonego przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne *Teatr Grodzki*, osób wykluczonych celem przywrócenia ich na rynek pracy i integrację ze społeczeństwem, w tym obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy;
- Motywowanie do przyjęcia aktywnej postawy w kierunku znalezienia zatrudnienia (przedstawianie ofert pracy, pozyskiwanie informacji o wolnych etatach oraz zakładów na terenie miasta), w tym obywateli Ukrainy, którzy opuścili swój kraj w związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy;
- Współpraca z Radami Osiedli i zespołami charytatywnymi;
- Współpraca ze Strażą Miejską i dzielnicowymi Komisariatów Komendy Miejskiej Policji;
- Informowanie i motywowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych i niepełnosprawnych o możliwości podjęcia pracy w Spółdzielni socjalnej *Synergia*;
- Podejmowanie działań w kierunku powrotu dzieci przebywających w pieczy zastępczej pod opieką rodziców biologicznych;
- Udział w grupach interwencyjnych w związku z wprowadzonymi *Standardami ochrony małoletnich*;
- Informowanie i pomoc w wypełnianiu wniosków o różne formy dodatkowego wsparcia m.in. o świadczenie wspierające;
- Opracowanie materiałów informacyjnych i promocyjnych na media społecznościowe.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych na rzecz cudzoziemców, którzy uzyskali ochronę uzupełniającą

W 2025 r. pracownicy socjalni objęli pomocą łącznie 5 środowisk, w tym 4 rodziny i 1 osobę samotną (łącznie 14 osób, w tym 7 dzieci). Działania na rzecz wymienionych środowisk w szczególności dotyczyły:

- Pomocy w złożeniu wniosków o świadczenia rodzinne;
- Pomocy w złożeniu wniosków o świadczenie wychowawcze;
- Ustalenia i przekazania dodatkowej oferty nauki języka polskiego;
- Przekazania ofert wynajmu lokalu;
- Wsparcia w kontaktach z placówkami edukacyjnymi;
- Wsparcia przy poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia;
- Prowadzenia postępowań w związku ze złożonymi wnioskami o pomoc w ramach Indywidualnego Programu Integracji;
- Pomocy w integracji ze środowiskiem lokalnym, według zgłaszanych potrzeb.

2.2.2. Mieszkania Treningowe i Wspomagane

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej prowadzi 7 mieszkań (4 treningowe i 3 wspomagane) o łącznej liczbie miejsc 39.

Mieszkanie treningowe lub wspomagane może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.

Mieszkalnictwo treningowe i wspomagane jest jedną z form pomocy społecznej przygotowującą przy wsparciu specjalistów (asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun, pracownik socjalny, psycholog) osoby

tam przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierająca je w codziennym funkcjonowaniu. Równocześnie mieszkalnictwo treningowe i wspomagane wspiera proces deinstytucjonalizacji tj. stwarza szansę osobom przebywającym w domu pomocy społecznej – w przypadku poprawy stanu zdrowia – na podjęcie próby samodzielnego funkcjonowania.

Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń między podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu zwanych kontraktem mieszkaniowym. Kontrakt mieszkaniowy ma formę pisemną i obejmuje cel pobytu, okres pobytu, rodzaj i zakres świadczonego wsparcia, odpłatność osoby korzystającej ze wsparcia, poziom partycypacji w kosztach udzielonego wsparcia przez podmiot kierujący do tej formy wsparcia, uprawnienia osoby korzystającej ze wsparcia, sposób zgłaszania planowanej nieobecności w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, zobowiązanie się osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomagany do przestrzegania regulaminu pobytu, zasady i sposób realizacji programu usamodzielniania osoby korzystającej ze wsparcia, a w przypadku, gdy stan osoby wskazuje na brak możliwości usamodzielnienia, programu usamodzielnienia nie sporządza się.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

W mieszkaniu wspomagany świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Wsparcie w mieszkaniach treningowych i wspomaganych zapewnia pracownik socjalny, opiekun mieszkania, asystent osoby niepełnosprawnej i inni specjaliści w zależności od indywidualnych potrzeb osoby wymagającej pomocy.

W 2025 r. zawarto 74 kontrakty mieszkaniowe z 42 mieszkańcami mieszkań treningowych i wspomaganych.

Wsparcie dla osób korzystających z pomocy w formie mieszkań treningowych i wspomaganych

- Monitorowanie pobytu osób korzystających ze wsparcia w mieszkaniach treningowych i wspomaganych;
- Udzielanie mieszkańcom wsparcia mającego na celu naukę lub utrzymanie posiadanego poziomu sprawności osób z uwzględnieniem niepełnosprawności i ograniczeń wiekowych – zgodnie z zawartym kontraktem mieszkaniowym;
- Realizacja kontaktów społecznych, zagospodarowanie czasu wolnego, w tym z wykorzystaniem usług dostępnych w środowisku lokalnym;
- Pomoc osobom z niepełnosprawnością, osobom w podeszłym wieku lub przewlekłe chorym w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i funkcjonowaniu, w tym: w przemieszczaniu się, utrzymaniu higieny osobistej, ubieraniu się, praniu i sprzątaniu, zakupów i przygotowaniu posiłków, załatwianiu spraw osobistych i urzędowych;
- Pomoc w realizacji kontaktów społecznych przez umożliwienie osobie utrzymywania więzi rodzinnych;
- Współpraca i wspieranie podopiecznych w rozwiązywaniu ich problemów, w szczególności udzielanie pomocy i wskazanie sposobów załatwienia bieżących spraw codziennych, osobistych i urzędowych;
- Współpraca i wspieranie podopiecznych w zakresie integracji społecznej, edukacyjnej, zawodowej;
- Mediacje konfliktów między mieszkańcami, rozwiązywanie konfliktów interpersonalnych i rozwijanie autonomii decyzyjnej osób korzystających ze wsparcia;
- Aktywizowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej;
- Nauka i rozwijanie umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego oraz efektywnego zarządzania finansami;
- Kontrola przestrzegania praw i obowiązków przez użytkowników mieszkań treningowych i wspomaganych;

- Współpraca z pracownikiem socjalnym, innymi specjalistami i instytucjami na rzecz prawidłowego procesu usamodzielniania osób przebywających w mieszkaniach ich readaptacji i powrotu do środowiska.

2.2.3. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, Podprogram 2024

Na przestrzeni roku 2025 realizowano *Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, Podprogram 2024 (FEPŻ)*. Program ma na celu przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnienie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne. *Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową* ma charakter uzupełniający w odniesieniu do form pomocy finansowej realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* na lata 2024-2028. Rolą pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest kwalifikowanie osób/rodzin do pomocy żywnościowej wydając w tym celu skierowania umożliwiające odbiór żywności, której dystrybutorem na terenie miasta Bielsko-Biała są organizacje partnerskie – lokalne programu. Zgodnie z założeniami FEPŻ pomocą żywnościową objęte zostały osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, dopuszczającej korzystanie z pomocy społecznej z powodów wskazanych w art. 7 *Ustawy o pomocy społecznej*, których dochód nie przekracza określonego poziomu, ustalonego procentowo w stosunku do dochodu uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Poziom kryteriów dochodowych dotyczących *Podprogramu 2024* określił minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego i wynosił 265% kryterium dochodowego tj. 2.676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2.180,95 zł dla osoby w rodzinie. Ogółem w 2025 r. wydano 516 skierowań dla 894 osób (w tym dla 107 obywateli Ukrainy, którzy opuścili Ukrainę w związku z działaniami wojennymi).

2.2.4. Wieloletni rządowy program Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej realizuje wieloletni program rządowy *Posiłek w szkole i w domu* na lata 2024-2028, którego głównym celem jest zapewnienie wsparcia żywieniowego osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Ze środków przekazywanych w ramach Programu gminy udzielają wsparcia w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w *Ustawie o pomocy społecznej* oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy tj. 1.552 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.200 zł dla osoby w rodzinie.

Ponadto w ramach programu rządowego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej realizuje program osłonowy w zakresie dożywiania *Pomoc gminy w zakresie dożywiania* przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr LXV/1450/2023 z dnia 23.11.2023 r. Umożliwia on, za pośrednictwem odpowiednio dyrektora szkoły lub przedszkola, objęcie wsparciem w formie gorącego posiłku każde dziecko i ucznia, które nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku. Przyznanie takiej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z tej formy pomocy w 2025 r. nie skorzystało żadne dziecko. Na realizację programu *Posiłek w szkole i w domu* gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział jej środków własnych wynosi nie mniej niż 40% przewidzianych kosztów realizacji.

W okresie sprawozdawczym pomocą wynikającą z rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* objęto 1.210 osób, w tym 224 dzieci.

2.3. Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz usługi specjalistyczne

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy (zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 *Ustawy o pomocy społecznej*) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2025 r. usługi opiekuńcze przyznawane były osobom, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy powodował trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. W przypadku osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione, przyznanie usług opiekuńczych miało charakter obligatoryjny. Celem pomocy było zabezpieczenie codziennych potrzeb usługobiorców, związanych z prawidłowym funkcjonowaniem w ich miejscu zamieszkania. Przyznane świadczenie uzależnione było od indywidualnych potrzeb danej osoby i mogło obejmować swoim zakresem: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację, oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze przyznawane były również osobom, wymagającym pomocy innych osób, którym rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogli takiej pomocy zapewnić. W tym przypadku kierowano się przede wszystkim zasadą subsydiarności, zgodnie z którą udzielana pomoc była wsparciem, a nie wyręczaniem w opiece nad potrzebującym członkiem rodziny. Działanie to miało na celu zmobilizowanie rodziny i jej zintegrowanie, inicjowanie nowych przedsięwzięć na rzecz osoby potrzebującej pomocy, wzmacnianie więzi emocjonalnej. Do zadań własnych gminy należy również organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 2a *Ustawy o pomocy społecznej*). Jest to nieobligatoryjna forma świadczenia usług opiekuńczych, polegająca na udzielaniu wsparcia osobom wymagającym pomocy, przez osoby z najbliższego otoczenia.

Tabela 6: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych w tym realizowanych w formie usług sąsiedzkich* w latach 2023-2025

Rok	Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych		
	osoby, które nie ukończyły 60 r.ż.	osoby starsze (60 lat i więcej)	ogółem (suma kol. 2 i kol. 3)
2023	23	402	425 w tym: 185 osób samotnych, 240 osób posiadających rodzinę
2024	33	399	432 w tym: 206 osób samotnych, 226 osób posiadających rodzinę
2025	38	431	469** w tym: 232 osób samotnych, 237 osób posiadających rodzinę

* usługi sąsiedzkie wprowadzono do *Ustawy o pomocy społecznej* dnia 01.11.2023 r.

** w 2025 r. 464 osobom przyznano decyzją świadczenie w formie usług opiekuńczych. 4 osoby, które objęto wsparciem zgodnie z art. 50 a *Ustawy o pomocy społecznej*, tj. w trybie pilnym (objęcie pomocą następuje niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, natomiast decyzja o przyznaniu usług może zostać wydana po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później niż w terminie 10 dni od rozpoczęcia świadczenia usług), zmarły przed wydaniem decyzji administracyjnej; 1 osoba korzystała z dwóch form pomocy lecz została zachowana zasada, iż każda osoba liczona jest tylko raz niezależnie od formy wsparcia.

W roku 2025 pomocą w formie usług opiekuńczych objęto także rodziny z dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Udzielane wsparcie miało na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Pomoc w formie usług opiekuńczych była realizowana przez opiekunów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz pracowników podmiotu zewnętrznego, wyłonionego w ogłoszonym przez Prezydenta Miasta Bielska-Białej otwartym konkursie ofert na zadanie, p.n.: *Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w miejscu ich zamieszkania lub pobytu*. Działanie to umożliwiło zapewnienie ciągłości opieki, tzn. realizację usług w godzinach wieczornych, nocnych oraz w soboty, niedziele i święta, koniecznych do zachowania zdrowia lub zapobiegających jego pogorszeniu.

Łączenie form pomocy zapewniło osobom starszym i niepełnosprawnym możliwość zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych w ich własnym środowisku, bez konieczności ubiegania się o miejsce w domach pomocy społecznej.

W 2025 r. wszystkie osoby, zgłaszające się do ośrodka, które spełniały przesłanki zawarte w *Ustawie o pomocy społecznej*, o których mowa w art. 50 ust. 1, ust. 2, tzn. osoby, które z powodu wieku choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione, lub gdy rodzina takiej pomocy zapewnić nie mogła, taką pomoc otrzymały. Z 469 osób objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych, 26 podopiecznych uzyskało pomoc realizowaną w ramach usług sąsiedzkich.

Tabela 7: Liczba zrealizowanych świadczeń opiekuńczych w latach 2023-2025

Rok	Liczba świadczeń*
2023	100.037
2024	96.523
2025	108.311

* za świadczenie przyjmuje się 1 godzinę zegarową realizacji usługi

W 2025 r. na każdą osobę objętą usługami opiekuńczymi przypadało średnio 231 świadczeń i jest to liczba zbliżona do lat ubiegłych (w 2023 r. – 235 świadczeń, w 2024 r. – 223 świadczenia).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (zgodnie z art. 18 ust.1 pkt 3 *Ustawy o pomocy społecznej*).

Ośrodek organizował powyższe świadczenie zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych*, w którym określono rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była realizowana przez podmioty zewnętrzne, z którymi po przeprowadzeniu postępowania, w oparciu o ustawę *Prawo zamówień publicznych*, zawarto umowy na realizację zadania w 2025 r.

Tabela 8: Liczba osób objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023-2025

Rok	Liczba osób objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi		
	osoby, które nie ukończyły 60 roku życia	osoby starsze (60 lat i więcej)	ogółem (suma kol. 2 i kol. 3)
2023	30	26	56 <i>w tym: 16 osób samotnych, 40 osób posiadających rodzinę</i>
2024	26	30	56 <i>w tym: 21 osób samotnych, 35 osób posiadających rodzinę</i>
2025	23	25	48 <i>w tym: 19 osób samotnych, 29 osób posiadających rodzinę</i>

Przyznane świadczenie miało na celu nabycie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza kształtowanie umiejętności zaspokajania potrzeb życiowych, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, wspieranie, motywowanie i asystowanie w codziennych czynnościach.

W 2025 r., tak jak w latach ubiegłych, wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto wszystkich wnioskujących, wymagających tej formy pomocy, spełniających przesłanki zawarte w *Ustawie o pomocy społecznej*, tj. zgodnie z art. 50 ust.1, ust.2.

Tabela 9: Liczba zrealizowanych świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023-2025

Rok	Liczba świadczeń*
2023	3.001
2024	2.730
2025	1.540

* za świadczenie przyjmuje się 1 godzinę zegarową realizacji usługi

W 2025 r. na każdą osobę objętą wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przypadały średnio 32 świadczenia i jest to liczba mniejsza w porównaniu do lat ubiegłych (w 2023 r. – 53 świadczenia, w 2024 r. – 49 świadczeń), jednakże w każdym przypadku liczba przyznanych świadczeń była zgodna ze złożonym wnioskiem.

Pomoc specjalistyczna

3. POMOC SPECJALISTYCZNA

3.1 Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki

3.1.1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz realizacja pomocy na rzecz rodzin zastępczych

Opisano w odrębnym sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXII/443/2026 z dnia 26.03.2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku (w ramach obowiązku wynikającego z art. 179 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*);

3.1.2. Organizowanie opieki nad dzieckiem pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Opisano w odrębnym sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXII/443/2026 z dnia 26.03.2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku (w ramach obowiązku wynikającego z art. 179 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*);

3.1.3. Rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych

Opisano w odrębnym sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXII/443/2026 z dnia 26.03.2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku (w ramach obowiązku wynikającego z art. 179 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*);

3.1.4. Pomoc w integracji ze środowiskiem oraz przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki

Opisano w odrębnym sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXII/443/2026 z dnia 26.03.2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku (w ramach obowiązku wynikającego z art. 179 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*);

3.1.5. Asystent rodziny

Opisano w odrębnym sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXII/443/2026 z dnia 26.03.2026 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku (w ramach obowiązku wynikającego z art. 179 *Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*).

3.2 Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych w ramach pomocy specjalistycznej

3.2.1. Domy pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie własne gminy w zakresie kierowania do domów pomocy społecznej (DPS) mieszkańców Bielska-Białej, którzy wymagali całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogli samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych (art. 54 *Ustawy o pomocy społecznej*). Równocześnie realizował zadanie własne powiatu w zakresie umieszczania skierowanych do domów pomocy społecznej mieszkańców Bielska-Białej oraz osób skierowanych przez inne gminy.

W MOPS wszystkie wnioski o skierowanie do DPS, umieszczenie i ustalenie odpłatności za pobyt w DPS realizuje Dział Domów Pomocy Społecznej, Mieszkań Treningowych i Wspomaganych.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1.459 wniosków, z czego: 216 stanowiły wnioski osób starszych i/lub niepełnosprawnych o umieszczenie w DPS, 88 wniosków o przyznanie wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, a pozostałe 1.155 wniosków dotyczyło ustalania odpłatności dla osób umieszczonych w DPS oraz dla osób zobowiązanych do współfinansowania w kosztach ich pobytu, a także osób korzystających z mieszkań treningowych lub wspomaganych. Pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 1.127 wywiadów środowiskowe, udzielili 512 porad i informacji.

Wnioski osób ubiegających się o skierowanie i umieszczenie w DPS, o częściowe lub całkowite zwolnienie z opłaty rozpatrywała powołana do tego Komisja Kwalifikująca.

Na terenie Bielska-Białej funkcjonowały 4 domy pomocy społecznej (prowadzone przez Miasto Bielsko-Biala) o łącznej liczbie 222 miejsc, z czego 134 miejsca przeznaczone są dla osób w podeszłym wieku, 73 dla osób przewlekle somatycznie chorych, a 15 dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

Tabela 10: Domy Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej: typ, liczba miejsc, średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w latach 2023-2025

l.p.	Nazwa DPS/Adres	Liczba miejsc	Typ Domu	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w DPS /w zł./		
				2023	2024	2025
1.	DPS Dom Nauczyciela ul. Pocztowa 14A	92	dla osób w podeszłym wieku (K/M)*	5.367	5.625	6.424
2.	DPS dla Osób Starszych ul. Żywiecka 15	57	(42 miejsca) dla osób w podeszłym wieku (15 miejsc) dla osób niepełnosprawnych fizycznie (K/M)	6.445	6.102	6.567
3.	DPS dla Przewlekle Chorych ul. Olimpijska 11	48	dla osób przewlekle somatycznie chorych (K/M)	7.759	7.893	8.655
4.	DPS Przystań (wcześniej Hospicjum) Aleja Armii Krajowej 181	25	dla osób przewlekle somatycznie chorych (K/M)	9.302	9.417	9.266

* (K) – kobiety * (M) – mężczyźni

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca DPS, co roku jest aktualizowany przez Prezydenta Miasta i ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później, niż do końca marca danego roku.

Tabela 11: Osoby skierowane i umieszczone w DPS według typów placówek w latach 2023-2025

l.p.	Typy placówek	Liczba mieszkańców Bielska-Białej skierowanych do DPS						Liczba osób* umieszczonych w DPS					
		prowadzonych przez miasto B-B			prowadzonych przez inne powiaty			prowadzonych przez miasto B-B			prowadzonych przez inne powiaty		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
1.	Dla osób w podeszłym wieku	29	45	32	0	4	1	32 (8)	38 (6)	31 (3)	0	4	0
2.	Dla osób przewlekle somatycznie chorych	37	28	26	4	2	1	33	29	23 (1)	4	2	1
3.	Dla osób przewlekle psychicznie chorych	0	0	0	10	11	6	0	0	0	9	9	5
4.	Dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	0	0	0	6	3	1	0	0	0	5	2	2
5.	Dla osób niepełnosprawnych fizycznie	3	3	4	0	0	0	2	3 (1)	6 (3)	0	0	0
6.	Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	0	0	0	1	3	1	0	0	0	2	1	1
7.	Dla osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Pobyty okresowe – turnusy dla chorych na SM	0	0	0	6	4	2	0	0	0	4	5	3
9.	Rodzinny Dom Pomocy	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0
10.	Ogółem:	69	76	58	27	28	13	67 (8)	70 (7)	60 (7)	24	24	12

* dotyczy zarówno mieszkańców Bielska-Białej, jak również innych gmin; wartości w nawiasach (...) dotyczą mieszkańców spoza gminy Bielsko-Biała

Tabela 11 wskazuje na spadek liczby osób kierowanych do DPS w odniesieniu do roku 2023 oraz 2024, w których z tej formy pomocy skorzystało odpowiednio 69 i 76 osób. W roku 2024 obserwujemy wzrost ilości osób kierowanych do DPS przeznaczonego dla osób przewlekle psychicznie chorych (11 osób) w porównaniu do roku 2023 (10 osób), natomiast w roku 2025 w odniesieniu do roku 2024 liczba ta zmniejszyła się i wynosi 6 osób. W roku 2025 zmniejszyła się liczba osób kierowanych do DPS przeznaczonego dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w porównaniu do roku 2024 (1 osoba) przy jednoczesnym zmniejszeniu ilości dzieci i młodzieży kierowanej do Domu Pomocy Społecznej. W roku 2025 na turnusy dla chorych na stwardnienie rozsiane skierowano 2 osoby, a w roku 2024 były to 4 osoby. W stosunku do lat ubiegłych zmniejszyła się liczba osób umieszczanych w DPS prowadzonych przez Miasto Bielsko-Biała. Natomiast na przestrzeni lat 2023-2025 liczba mieszkańców z innych gmin przyjętych do naszych DPS utrzymuje się na tym samym poziomie.

Wśród mieszkańców Bielska-Białej skierowanych i przyjętych w 2025 r. do DPS 6 osób było bezdomnych. Dla porównania w roku 2024 liczba ta wynosiła również 6, a w roku 2023 – 10. Przed przyjęciem do DPS pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było 29 osób, natomiast 34 osoby przyjęte zostały po pobycie w innych placówkach np. oddziały szpitalne, inne DPS-y, schroniska dla osób bezdomnych i noclegownie.

W 2025 r. w Domach prowadzonych przez miasto Bielsko-Biała przebywało łącznie 270 osób, w tym: 234 mieszkańców Bielska-Białej oraz 36 mieszkańców z innych gmin. Natomiast w 48 Domach położonych poza naszym miastem, na terenie 31 powiatów przebywało łącznie 170 mieszkańców Bielska-Białej. A zatem pomocą w formie pobytu w Domu Pomocy Społecznej w roku 2025 objętych zostało łącznie 404 mieszkańców Bielska-Białej.

Na 170 mieszkańców Bielska-Białej przebywających w DPS na terenie innych powiatów 92 przebywało w DPS przeznaczonych dla osób przewlekle psychicznie chorych, 52 w DPS przeznaczonych dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. W DPS przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku przebywało 8 mieszkańców Bielska-Białej, 7 w DPS dla przewlekle somatycznie chorych, 3 w DPS dla niepełnosprawnych fizycznie, 5 w Rodzinnym Domu Pomocy. Ponadto 3 osoby skorzystały z pobytu okresowego w Krajowym Ośrodku Mieszkalno-Rehabilitacyjnym dla Osób Chorych na SM w Dąbku (KOMR).

W DPS położonych na terenie innych powiatów umieszczane są przede wszystkim osoby przewlekle psychicznie chore i niepełnosprawne intelektualnie z uwagi na brak tego typu placówek na terenie miasta oraz osoby w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chore, tylko w przypadku braku wolnych miejsc w naszych Domach i jeśli rodzina wraz z mieszkańcem w całości ponoszą koszty pobytu.

Średni czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie Bielska-Białej oraz w DPS na terenie innych powiatów wyniósł w 2025 r. od 0 do maksymalnie 3 miesięcy. W nielicznych przypadkach czas oczekiwania na przyjęcie do Domu Pomocy Społecznej wynosił maksymalnie 7 miesięcy. Sytuacja ta dotyczyła głównie osób ubiegających się o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, w którym czas oczekiwania uzależniony jest od stanu zdrowia osoby przyjmowanej (im cięższy stan zdrowia, tym dłuższy czas oczekiwania na przyjęcie). Między innymi na dzień 31.12.2025 r. 1 osoba oczekiwała do DPS przeznaczonego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, natomiast 3 osoby do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla osób Chorych na SM w Dąbku.

Na dzień 31.12.2025 r. w Domach prowadzonych przez miasto Bielsko-Biała było 1 wolne miejsce i tak, w:

- DPS dla Osób Starszych przy ul. Żywieckiej 15 – 1 wolne miejsce, 2 osoby oczekujące;
- DPS Dom Nauczyciela przy ul. Pocztowej 14A – brak wolnych miejsc, brak osób oczekujących;
- DPS dla Przewlekle Chorych przy ul. Olimpijskiej 11 – brak wolnych miejsc, 3 osoby oczekujące;
- DPS Przystań (wcześniej Hospicjum) przy Alei Armii Krajowej 181 – brak wolnych miejsc, brak osób oczekujących.

Liczba wolnych miejsc w ww. Domach w roku 2025 w porównaniu do roku 2023 i 2024 zmniejszyła się. Z analizy danych wynika ponadto, iż w roku 2025 zmniejszyła się liczba zgonów mieszkańców Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez miasto Bielsko-Biała, przy jednoczesnym uwzględnieniu ogólnej liczby osób opuszczających placówki.

Dla porównania w 2023 r. odeszło 59 mieszkańców (46 zmarło; 13 opuściło Domy z innych powodów), w 2024 r. 74 osoby (63 zmarły, 11 opuściło Domy z innych powodów), a w 2025 r. 62 osoby (51 zmarły, 11 opuściło Domy z innych powodów).

W 2025 r. Gmina Bielsko-Biała poniosła odpłatność za pobyt 161 mieszkańców Bielska-Białej przebywających na terenie innych powiatów. Pozostałe 6 osób pokrywało swój pobyt w całości z własnych dochodów.

3.2.2. Ośrodki wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej wydaje decyzje kierujące oraz ustalające odpłatność do ośrodków wsparcia, w tym również decyzje pobytowe do Domu Matki i Dziecka Caritas przy ul. ks. Stanisława Brzóska 3A w Bielsku-Białej. W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. z pobytu w placówce skorzystały 23 osoby, w tym 9 matek oraz 14 dzieci.

Wydawano również decyzje administracyjne do Środowiskowego Domu Samopomocy *Podkowa*. W okresie sprawozdawczym wydano 253 decyzje dla osób, które korzystały z Ośrodka.

3.2.3. Ośrodki wsparcia dla osób starszych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania własne gminy w zakresie wsparcia osób starszych (art. 51 *Ustawy o pomocy społecznej*). W 2025 r. funkcjonowały następujące Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych:

- 1) Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych przy ul. Sterniczej 8A;
- 2) Dzienny Dom Senior+ przy ul. Partyzantów 62;
- 3) Klub Samopomocy *Przystań* przy ul. Piastowskiej 86;
- 4) Klub Samopomocy *Klub Seniora* przy ul. Komorowickiej 336D;
- 5) Klub Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- 6) Klub Senior+ przy ul. Jutrzenki 20;
- 7) Klub Seniora *SIXT Wam* przy ul. Adama Mickiewicza 24;
- 8) Klub Seniora przy ul. Stawowej 29.

Tabela 12: Ośrodki Wsparcia dla Osób Starszych funkcjonujące w latach 2023-2025

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców Bielska-Białej korzystających ze wsparcia w latach 2023-2025		
			2023	2024	2025
1.	Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych ul. Sternicza 8A	40	50	44	44
2.	Dzienny Dom Senior+ ul. Partyzantów 62	30	40	37	38
3.	Klub Samopomocy <i>Przystań</i> ul. Piastowska 86	50	52	53	52
4.	Klub Samopomocy <i>Klub Seniora</i> ul. Komorowicka 336D	50	39	35	33
5.	Klub Senior+ ul. Jesionowa 13	30	36	36	37
6.	Klub Senior+ ul. Jutrzenki 20	30	34	32	32
7.	Klubie Seniora <i>SIXT Wam</i> ul. Adama Mickiewicza 24	20	24	23	24
8	Klub Seniora ul. Stawowa 29	30	33	35	35
9.	Suma (wiersze 1-8)	280	308	295	295

Cele i zadania Ośrodków Wsparcia dla Osób Starszych

Celem głównym Ośrodków Wsparcia dla Osób Starszych jest wsparcie codzienne Seniorów, podejmowanie działań podtrzymujących aktywność osób starszych i niepełnosprawnych oraz sprzyjanie integracji międzypokoleniowej. Do celów szczegółowych należy m.in. podtrzymywanie aktywności psychofizycznej, wsparcie psychologiczne, nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, zapobieganie

osamotnieniu, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wykorzystania czasu wolnego oraz udział w imprezach o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i profilaktycznym.

Zadaniem Ośrodków Wsparcia dla Osób Starszych jest w szczególności:

- Wspieranie i inicjowanie działań zmierzających do utrzymania i zwiększania aktywności osób starszych, w tym promowanie działalności dziennych form wsparcia;
- Zapewnienie różnorodnej oferty usług przeznaczonych dla Seniorów m.in. socjalnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych, a także zapewnienie wsparcia pracownika socjalnego i psychologa;
- Podejmowanie działań polepszających funkcjonowanie psychofizyczne Seniorów poprzez działania terapeutyczne oraz ogólnousprawniające formy terapii zajęciowej;
- Prowadzenie wielowymiarowej aktywizacji społecznej osób starszych zapewniającej wzmacnianie kondycji i niedopuszczenie do pogłębiania się dysfunkcji, poprzez diagnozę indywidualnych potrzeb i możliwości Seniorów;
- Zaspokajanie potrzeb towarzyskich poprzez umożliwianie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych dedykowanych Seniorom;
- Propagowanie ruchu samopomocy wśród osób starszych;
- Prowadzenie działalności informacyjnej dla Seniorów;
- Budowanie pozytywnego wizerunku społecznego osób starszych;
- Współpraca z miejskimi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w celu zwiększenia oferty kulturalnej, edukacyjnej oraz aktywizującej Seniorów;
- Wnioskowanie o środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych na cele związane z aktywizacją i integracją osób starszych.

Usługi zrealizowane w Ośrodkach Wsparcia dla Osób Starszych

W Ośrodkach Wsparcia dla Osób Starszych realizowano systematycznie zgodnie z planem pracy Ośrodków następujące usługi:

- Socjalne obejmujące m.in. zapewnienie ciepłego posiłku, zapewnienie usługi transportowej (tj. dowóz z miejsca zamieszkania Seniora do Domów Dziennych i z powrotem), trening umiejętności społecznych;
- Edukacyjne obejmujące m.in. organizację wykładów oraz warsztatów zwiększających wiedzę o współczesnym świecie, rozwoju technologicznym, o zagrożeniach związanych z wiekiem oraz z zakresu edukacji prozdrowotnej i cyfrowej;
- Kulturalno-oświatowe obejmujące m.in. uczestnictwo seniorów w kulturze, wspieranie ich edukacji kulturalnej i artystycznej, organizację uroczystości okolicznościowych i integracyjnych, wyjścia do kina, teatru, na koncerty;
- Sportowo-rekreacyjne obejmujące m.in. organizację zajęć ruchowych, zajęć z kinezyterapii z fizjoterapeutą, spacerów, nordic walking;
- Aktywizujące społecznie obejmujące m.in. budowanie lokalnego partnerstwa, współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób starszych i z placówkami oświatowymi (integracja międzypokoleniowa); budowanie sieci relacji międzyludzkich i rozwijanie idei samopomocy; organizację działań integracyjnych pomiędzy Ośrodkami Wsparcia dla Osób Starszych – wspólne bale, wydarzenia kulturalne, wyjścia do kina, na spacer, na wycieczki, wspólne warsztaty, spotkania plenerowe;
- Terapię zajęciową obejmującą rozwój zainteresowań, prowadzenie różnorodnych form terapii zajęciowej z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji i potrzeb seniorów, m.in. arteterapię, ergoterapię, filmoterapię, biblioterapię, muzykoterapię, ludoterapię, choreoterapię, silvoterapię, hortiterapię;
- Wsparcie psychologa obejmujące organizację warsztatów o charakterze wspierającym i edukacyjnym; zajęć indywidualnych i grupowych m.in. ćwiczenia umiejętności społecznych i emocjonalnych, ćwiczenia

mające na celu stymulowanie procesów poznawczych, głównie funkcji językowych, ale również uwagi czy pamięci, relaksację – obniżenie napięcia emocjonalnego, lęku, ćwiczenia kontroli nieprzyjemnych emocji, ćwiczenia motywacyjne;

- Wsparcie pracownika socjalnego obejmujące poradnictwo socjalne i świadczenie pracy socjalnej m.in. pomoc w załatwianiu podopiecznym spraw urzędowych, pomoc w staraniach o ustalenie stopnia niepełnosprawności, w zakresie rozwiązywania trudnych spraw życiowych m.in. kontakt z opiekunami podopiecznych, z instytucjami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi.

Udział Ośrodków Wsparcia dla Osób Starszych w programach/projektach

1. *Program Wieloletni Senior+ na lata 2021-2025 (edycja 2025)* z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – zrealizowano zadania w ramach Modułu II: Zapewnienie funkcjonowania placówek Senior+ dotyczy:

- Dziennego Domu Senior+ przy ul. Partyzantów 62;
- Klubu Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- Klubu Senior+ przy ul. Jutrzenki 20.

W ww. placówkach w ramach Programu zrealizowano usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej/kinezyterapii, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapię zajęciową.

2. Projekt p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielsko-Biała* (dotyczy Klubu Seniora przy ul. Stawowej 29) zrealizowano warsztaty z psychologiem, zajęcia ruchowe, warsztaty z profilaktyki zdrowia, warsztaty taneczne; spotkania integracyjne (z okazji świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia, Dnia Seniora, Plenerowe), wycieczki (do Siewierza, Tarnowskich Gór, Wisły, Szlakiem Pałaców Śląskich);
3. Projekt p.n.: *Upowszechnianie sportu osób niepełnosprawnych* realizowany w ramach współpracy partnerskiej ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym *Serce dla Serca* w Bielsku-Białej (dotyczy Klubu Samopomocy *Przystań* przy ul. Piastowskiej 86, Klubu Samopomocy *Klub Seniora* przy ul. Komorowickiej 336D, Domu Dziennego Pobytu przy ul. Sterniczej 8A). Zrealizowano zajęcia z aktywności fizycznej oraz obozy sportowe nad morzem – Niechorze i Karwia.
4. Program *ERASMUS+* projekty p.n.: *Europejska Akademia Seniora – rozwój kompetencji cyfrowych, technologicznych i zdrowotnych poprzez wymianę doświadczeń i mobilność Erasmus+* oraz p.n.: *Europejska Akademia Seniora – rozwój kompetencji cyfrowych, technologicznych i zdrowotnych poprzez wymianę doświadczeń i mobilność Erasmus+* w ramach współpracy partnerskiej z *Fundacją Edukacji Pozaformalnej* w Bielsku-Białej (uczestnictwo Podopiecznych OWOS w warsztatach edukacyjnych oraz w 3-dniowych wyjazdach do Słowacji i Czech).
5. Program p.n.: *Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2025* chętni Uczestnicy OWOS otrzymali tzw. „opaski bezpieczeństwa”, których celem było zapewnienie wsparcia i zwiększenie bezpieczeństwa Seniorów.
6. Zrealizowano Program p.n.: *Seniorka zadbana – dusza roześmiana* w ramach Konkursu *Granty 2025* Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich. Tematyka konkursowa: *Profilaktyka zdrowia psychicznego* (odbyło się 12 warsztatów edukacyjnych ze stylu i dress codu osób starszych, technik autoprezentacji, komunikacji niewerbalnej i werbalnej, recyklingu krawieckiego, a także wykonana została sesja zdjęciowa po indywidualnie przeprowadzonych metamorfozach seniorek).

Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, firmami oraz organizacjami działającymi na rzecz osób starszych

- Urząd Miejski w Bielsku-Białej oraz Centrum Seniora (udział Seniorów w spotkaniach, wydarzeniach, konkursach oraz w projekcie *Spleceni z Miastem*);
- Szkoła Podstawowa nr 36 i 23 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z DDP przy ul. Sterniczej 8A;

- Szkoła Podstawowa nr 29 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Seniora przy ul. Komorowickiej 336D;
- Szkoła Podstawowa nr 6 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- Przedszkole nr 4 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z placówkami OWOS;
- Przedszkole nr 35 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- Przedszkole nr 39 i 40 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Seniora przy ul. Komorowickiej 336D;
- Przedszkole nr 51 w Bielsku-Białej – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Seniora przy ul. Stawowej 29;
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- Uniwersytet Bielsko-Bialski – współpraca międzypokoleniowa z Klubem Senior+ przy ul. Jesionowej 13;
- Stowarzyszenie *Hajstra* – współpraca międzypokoleniowa – Świetlica Środowiskowa *STER* z Podopiecznymi Domu Dziennego Pobytu przy ul. Sterniczej 8A; Świetlica Środowiskowa *Kraina Narnii* z Podopiecznymi Dziennego Domu Senior+ przy ul. Partyzantów 62; Świetlica Środowiskowa *Pod Aniołami* z Uczestnikami Klubu Seniora przy ul. Komorowickiej 336D; Świetlica Środowiskowa *Nad Stawami* z Uczestnikami Klubu Seniora przy ul. Stawowej 29;
- Towarzystwo Psychoprofilaktyczne *Ulica Kreatywna* – Placówka Wsparcia Dziennego *SIXT Wam* z Uczestnikami Klub Seniora *SIXT Wam* przy ul. Adama Mickiewicza 24;
- Komisariaty Policji w Bielsku-Białej – organizacja spotkań profilaktyczno-edukacyjnych;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Bielsku-Białej – organizacja spotkań edukacyjnych;
- Bielskie Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej – organizacja koncertów i wydarzeń;
- Dom Kultury im. Wiktorii Kubisz – organizacja wydarzeń kulturalnych;
- Dom Kultury w Komorowicach – współpraca z Klubem Seniora przy ul. Komorowickiej 336D;
- Dom Kultury w Wapienicy – organizacja wydarzeń kulturalnych;
- Spółdzielcze Centrum Kultury *BEST* – organizacja wydarzeń kulturalnych;
- Książnica Beskidzka z filiami – organizacja seansów filmowych, wydarzeń, zajęć z biblioterapii;
- Centrum Edukacji Ekologicznej *Ekosynteza* – warsztaty edukacyjne;
- Galeria Bielska BWA – uczestnictwo w wystawach artystycznych i warsztatach;
- Fundacja Aktywności Społecznej *Złote Łany* – organizacja pomocy żywnościowej i spotkań integracyjnych dla Klubu Senior+ przy ul. Jutrzenki 20.

3.3 Pomoc na rzecz osób bezdomnych

W świetle przepisów *Ustawy o pomocy społecznej*, bezdomność jest jedną z piętnastu kategorii sytuacji trudnych, upoważniających do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (art. 7 pkt. 3). Za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym, w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkiwania (art. 6 pkt 8 cytowanej ustawy). Obowiązek udzielania pomocy w formie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym spoczywa po stronie gminy i należy do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym.

Od marca 2022 r. zadanie związane z zapewnieniem schronienia osobom bezdomnym z terenu gminy zlecone zostało przez Miasto Bielsko-Biała Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej *Być Razem* z Cieszyna (od 2025 r. na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych z zakresu polityki społecznej w trybie otwartego konkursu ofert wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji w latach

2025-2029 p.n.: *Udzielanie wsparcia i pomocy osobom bezdomnym, bezrobotnym żyjącym w ubóstwie oraz innym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – Schronisko dla Osób Bezdomnych i Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi oraz Udzielanie wsparcia i pomocy osobom bezdomnym, bezrobotnym żyjącym w ubóstwie oraz innym osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – Noclegownia*). Fundacja *Być Razem* realizuje zadanie w zakresie udzielania schronienia poprzez prowadzenie placówek różniących się standardem usług w nich świadczonych tj. w Noclegowni przy ul. Krakowskiej 2A, która dysponuje 50 miejscami (tylko dla mężczyzn), w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Stefanki 7 przeznaczonym dla 55 osób bezdomnych (kobiet i mężczyzn) i w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi dla 15 osób bezdomnych (kobiet i mężczyzn). Ponadto na terenie Schroniska dla Osób Bezdomnych wyodrębniono miejsca w celu zapewnienia schronienia interwencyjnego (doraźnego) bezdomnym kobietom na zasadach obowiązujących w Noclegowni.

Tabela 13: Liczba osób bezdomnych korzystających ze schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych, Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi oraz w Noclegowni w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Schronienie całodobowe w Schronisku dla Osób Bezdomnych ogółem	107	81	87
	w tym:			
	- rodzin	0	0	0
	- osób samotnych	107	81	87
	w tym:			
	- kobiet	29	20	26
	- mężczyzn	78	61	61
2.	Schronienie całodobowe w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi ogółem	34	23	23
	w tym:			
	- kobiet	7	7	8
	- mężczyzn	27	16	15
3.	Nocleg w Noclegowni dla mężczyzn ogółem	317	233	217
4.	Nocleg dla kobiet w ramach interwencyjnego schronienia na zasadach obowiązujących w Noclegowni	50	28	18

Ogółem w 2025 r. ze schronienia we wszystkich placówkach dla osób bezdomnych prowadzonych przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej *Być Razem* skorzystało 345 osób (przy zachowaniu zasady, iż każda osoba liczona jest tylko raz niezależnie od formy schronienia).

Formy wsparcia osób dotkniętych bezdomnością: pomoc w formie usług ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej

W okresie sprawozdawczym na terenie Schroniska dla Osób Bezdomnych, Schroniska dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi oraz w Noclegowni Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej *Być Razem* zapewniała różne formy usług ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców.

W Schronisku dla Osób Bezdomnych i w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi usługami ukierunkowanymi na wzmocnienie aktywności społecznej objęto 61 osób, w tym 23 kobiety i 38 mężczyzn tj. 57 % mieszkańców, w szczególności poprzez:

1. Włączenie mieszkańców Schroniska dla Osób Bezdomnych w proces utrzymywania czystości w budynku oraz w jego otoczeniu. Osoby przebywające w Schronisku dla Osób Bezdomnych w ramach tygodniowych dyżurów dbali o czystość części wspólnych, porządkowali teren wokół placówki (zamiatanie chodników, sprzątanie części ogrodowej, plewienie rabat, koszenie trawy itp.) Działanie te miały na celu

budowanie poczucia odpowiedzialności za miejsce zamieszkania, obowiązkowości, dbałości o otoczenie czy też naukę podstawowych czynności przydatnych w prawidłowym pełnieniu ról społecznych.

2. Udział w zajęciach grupowych mających na celu naukę pracy w grupie, poprawę komunikacji, nawiązanie prawidłowych relacji międzyludzkich, poprawę percepcji, motoryki rąk, poszerzenie wiedzy, złamanie rutyny dnia czy naukę nowych czynności. Mieszkańcy placówki brali udział w:
 - warsztatach kulinarnych (przygotowanie potraw tj. pizza, ciasto, nauka gotowania z łatwo dostępnych produktów, przetwarzanie jabłek w dżem i inne przetwory, wspólne spożywanie posiłków przez mieszkańców objętych usługami opiekuńczymi);
 - warsztatach z zakresu terapii zajęciowej m.in. przy współpracy z Centrum Edukacyjnym COPERNICUS w Bielsku-Białej (robótki ręczne, konfekcjonowanie, ozdoby z okazji Halloween, wielkanocne, bożonarodzeniowe, walentynkowe, aromaterapia);
 - warsztatach florystycznych (przygotowanie ozdób świątecznych i wiosennych, nasadzanie warzyw w skrzynkach ogrodowych oraz kwiatów i traw na rabatach);
 - przełamywaniu codziennej rutyny (wspólne czytanie prasy i omówienie przeczytanych treści, nauka poprawnego formułowania myśli oraz dyskusji);
 - zajęciach patriotycznych z okazji Dnia Niepodległości;
 - zajęciach kulturalnych (wyjście do Bielskiego Centrum Kultury na koncert Offbeat organ);
 - zajęciach gimnastycznych usprawniających narządy ruchu (mieszkańcy schroniska ze znacznym stopniem niepełnosprawności, po udarach, zostali objęci rehabilitacją domową);
 - zajęciach edukacyjnych (spotkanie z edukatorem ze Straży Miejskiej w Bielsku-Białej, podczas którego omówiono sposoby zapobiegania uzależnieniom oraz spotkanie z prawnikiem, podczas którego przybliżono tematykę związaną z zapobieganiem oszustwom finansowym);
 - grupie wsparcia (przy współpracy wolontariuszy Fundacji Trójstyk zorganizowano i prowadzono grupę wsparcia dla osób pragnących utrzymać trzeźwość).
3. Udział w treningach indywidualnych przygotowujących do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego:
 - indywidualny trening prowadzony przez pracownika socjalnego z zakresu zarządzania własnym budżetem, podtrzymywania orientacji w wartości pieniądza i towaru oraz umiejętności planowania wydatków według swoich potrzeb i możliwości;
 - indywidualny trening czystościowy prowadzony przez opiekuna obejmujący naukę korzystania ze sprzętów sanitarnych, utrzymywania higieny osobistej, porządku w miejscu pobytu, zmiany pościeli itp.;
 - indywidualne treningi kulinarne prowadzone przez opiekuna obejmujące naukę przygotowywania prostych posiłków, rozpoznawania i właściwego zastosowania produktów spożywczych.
4. Aktywizacja zawodowa mająca na celu pokonanie problemu bezrobocia wśród mieszkańców Schroniska dla Osób Bezdomnych polegała na:
 - prowadzeniu przez pracownika socjalnego indywidualnej pracy z mieszkańcami Schroniska, w tym motywowanie do podjęcia działań zmierzających do rozwiązania problemu bezrobocia, a następnie bezdomności poprzez poszukiwanie i podjęcie zatrudnienia zgodnego z indywidualnymi możliwościami każdej z osób – 7 osób. W tym miejscu należy dodać, że 71 osób będących mieszkańcami Schronisk pobiera świadczenie emerytalne, rentowe lub zasiłek stały, co stanowi 67% ogółu mieszkańców;
 - współpracy z Centrum Integracji Społecznej prowadzonej przez Fundację *Teatru Grodzkiego* w Bielsku-Białej. W stolarni będącej warsztatem zewnętrznym CIS powstały skrzynki ogrodowe, budki lęgowe dla jeży, kolejna wiata dla mieszkańców schroniska. Ponadto mieszkańcy będący uczestnikami CIS odświeżyli ściany w pokojach mieszkalnych, łazienkach oraz korytarz w budynku Schroniska dla Osób Bezdomnych i zajmowali się codziennym utrzymaniem czystości w placówce. W ramach CIS aktywizowano 7 osób.

5. W Schronisku dla Osób Bezdomnych zorganizowano kolędowe spotkanie przy stajence połączone z rozdaniem paczek świątecznych (paczki świąteczne rozdano dla 77 osób tj. 100% przebywających w tym czasie na terenie placówki).

W Noclegowni usługami ukierunkowanymi na wzmocnienie aktywności społecznej objęto 65 mężczyzn, w szczególności poprzez:

1. Umożliwienie bezpłatnego korzystania z Internetu w celu zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu osób w kryzysie bezdomności, co ma ułatwić poszukiwanie pracy, możliwości leczenia uzależnień, ale także umożliwić rozrywkę.
2. Budowanie poczucia obowiązku, przynależności poprzez dbanie o ład i porządek na terenie placówki i w jej obejściu.
3. Podjęcie działań zmierzających do usamodzielniania osób korzystających z miejsca noclegowego poprzez przeprowadzanie rozmów motywujących, udostępnienie tablicy z ogłoszeniami o możliwości wynajmu mieszkania czy pokoju. W wyniku podjętych działań 10 osób korzystających dotąd długotrwale ze wsparcia, usamodzielniało się i opuściło trwale placówkę, a 10 skorzystało ze schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Bielsku-Białej.
4. Kontynuowanie działań w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców przy współpracy z Centrum Integracji Społecznej, prowadzonego przez Fundację *Teatru Grodzkiego* w Bielsku Białej.
5. Podjęcie współpracy z Centrum Edukacji COPERNICUS w Bielsku-Białej, w ramach której przeprowadzono warsztaty kulinarne.
6. Zorganizowanie spotkania z prawnikiem. Spotkanie miało na celu pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów prawnych, z którymi borykają się osoby w kryzysie bezdomności.
7. Podjęcie działań mających na celu podniesienie umiejętności niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Jeden z opiekunów prowadził zajęcia z podstaw pierwszej pomocy przedmedycznej.
8. Zorganizowanie spotkania z profilaktykiem Straży Miejskiej w Bielsku-Białej odnośnie uzależnień i zagrożeń z nich płynących.
9. Zorganizowanie wieczorku filmowego połączonego z poczęstunkiem (w ramach integracji społeczności mieszkańców Noclegowni, omówienie treści zawartych w filmie).
10. Zorganizowanie w Noclegowni w okresie Świąt Wielkanocnych warsztatów kulinarnych.
11. Zorganizowanie przy współpracy z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej oraz Wspólnotą *Miłość i Łaska Chrystusa* spotkania wigilijnego, przygotowanie i rozdanie paczek świątecznych dla mieszkańców Noclegowni (60 osób), a także przeprowadzenie warsztatów kulinarnych związanych z przygotowaniem tradycyjnych potraw bożonarodzeniowych.

W zakresie zapewnienia pomocy w formie schronienia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej współdziałał ze Śląską Fundacją *Błękitny Krzyż* z siedzibą przy ul. Mostowej 1 w Bielsku-Białej, której powierzono w 2025 r. w ramach współpracy Miasta Bielska-Białej z organizacjami pozarządowymi realizację zadania publicznego z zakresu polityki społecznej p.n.: *Udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej w szczególności z powodu bezdomności i ubóstwa – prowadzenie działań readaptacyjnych*. W ramach tego przedsięwzięcia Fundacja prowadzi Ośrodek Readaptacyjny przy ul. Bystrzańskiej 55, w którym zabezpieczono 10 miejsc noclegowych wraz z całodziennym wyżywieniem dla osób w kryzysie bezdomności i dotkniętych wykluczeniem społecznym – mieszkańców Bielska-Białej. Na przestrzeni 2025 r. w zajęciach organizowanych w Ośrodku Readaptacyjnym uczestniczyło 15 mieszkańców naszego miasta z grupy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działania aktywizujące zmierzające do przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej osób w kryzysie bezdomności

Realizując w 2025 r. ustawowy obowiązek udzielania pomocy osobom w kryzysie bezdomności pracownicy socjalni Zespołu ds. Bezdomności korzystali z narzędzia, jakim jest prowadzenie pracy socjalnej. W roku sprawozdawczym pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny prowadzono ze 171 osobami w kryzysie bezdomności objętymi pomocą instytucjonalną. Wobec osób w kryzysie bezdomności MOPS we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy podejmował działania zmierzające do ich powrotu lub wejście na otwarty rynek pracy. Osoby w kryzysie bezdomności pozostające bez pracy aktywizowano między innymi poprzez: zatrudnienie na podstawie umów zleceń (1 osoba), bądź w pracach społecznie użytecznych do 10 godzin tygodniowo w ramach Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych (7 osób), natomiast 9 osób zostało skierowanych do Centrum Integracji Społecznej, prowadzonego przez Fundację *Teatru Grodzkiego* w Bielsku-Białej.

Zapewnienie gorącego posiłku

Posiłki wydawane były przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Terenowe Bielsko-Biała, które realizowało zadanie własne gminy Bielsko-Biała z zakresu polityki społecznej p.n.: *Udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej w szczególności z powodu bezdomności i ubóstwa – posiłki i kąpiel*. Posiłki były przygotowywane i wydawane w Kuchni Społecznej przy ul. Legionów 16 od poniedziałku do soboty.

Osoby w kryzysie bezdomności otrzymywały również nieodpłatnie pieczywo i wyroby cukiernicze w Banku Chleba przy ul. Krasieńskiego 10, prowadzonym przez Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej w ramach realizacji zadania publicznego p.n.: *Prowadzenie Banku Chleba dla najuboższych mieszkańców Bielska-Białej* zleconego w trybie otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu polityki społecznej przez podmioty prowadzące działalność w sferze pożytku publicznego w 2025 r.

Zabezpieczenie pomocy medycznej i sanitarnej

W przypadku osób w kryzysie bezdomności nie objętych ubezpieczeniem zdrowotnym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej podejmował działania mające na celu potwierdzenie tym osobom prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w oparciu o przepisy *Ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*. Na przestrzeni 2025 r. w oparciu o przepisy powyższej ustawy zapewniono dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej 98 osobom w kryzysie bezdomności.

Osoby potrzebujące, w tym osoby w kryzysie bezdomności, często skrajnie zaniedbane pod względem higieniczno-sanitarnym, mogły korzystać z kąpiei i środków higienicznych w Łażni Publicznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Legionów 17 w Bielsku-Białej, prowadzonej przez Koło Bielskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, któremu zlecono realizację wyżej wymienionego zadania.

Przyznawanie świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej udzielał wsparcia finansowego osobom w kryzysie bezdomności w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych, w szczególności na zakup żywności, leków, obuwia, odzieży, pokrycie kosztów wykonania zdjęć do dokumentów potwierdzających tożsamość, częściowe pokrycie kosztów remontu lokali mieszkalnych, a także pobytu i usług w domu pomocy społecznej, mieszkaniu treningowym czy wspomagającym oraz w postaci pracy socjalnej.

Działania informacyjne, patrolowanie skupisk osób w kryzysie bezdomności w miejscach publicznych i Niemieszkalnych oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej organizował także pomoc osobom w kryzysie bezdomności, przebywającym w miejscach publicznych i Niemieszkalnych, takich jak dworce komunikacji autobusowej i kolejowej, altany, piwnice, wiaty, pustostany, klatki schodowe itp. Miejsca pobytu osób w kryzysie bezdomności patrolowane były w ciągu dnia oraz w godzinach wieczornych i nocnych przez pracowników socjalnych Zespołu ds. Bezdomności MOPS oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej lub Policji. Łącznie w 2025 r. miało miejsce 55 patroli (37 dziennych i 18 nocnych), w trakcie których 6 osób zostało przewiezionych do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej, 20 osób udało się przekonać do skorzystania z pomocy w formie schronienia, 2 osoby po przeprowadzeniu rozmowy, wykorzystując własne środki finansowe, wynajęły wspólnie lokal mieszkalny, w trzech przypadkach konieczne było wezwanie zespołu ratownictwa medycznego i w wyniku podjętych działań osoby zostały przewiezione do szpitala. Podczas organizowanych patroli rozdawano osobom w kryzysie bezdomności ulotki z informacją o dostępnych formach pomocy. Ponadto Straż Miejska proponowała skorzystanie z gorącej herbaty. Na terenie miasta rozwieszone zostały także stosowne plakaty informujące o alarmowych numerach telefonów, gdzie można dzwonić w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia osób w kryzysie bezdomności.

Aby stworzyć spójny system udzielania pomocy i rozwijać współpracę pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze pomocy osobom w kryzysie bezdomności, organizowane są cykliczne spotkania przedstawicieli Urzędu Miejskiego oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z organizacjami pozarządowymi działającymi w tym obszarze, na terenie Gminy Bielska-Białej. W 2025 r. spotkania odbyły się: 09.01.2025 r., 06.02.2025 r., 20.03.2025 r., 15.05.2025 r., 26.06.2025 r., 11.09.2025 r. oraz 06.11.2025 r.

Programy oraz Projekty

4. PROGRAMY ORAZ PROJEKTY

4.1 Programy profilaktyczne

4.1.1. Realizacja zadań ze środków finansowych z *Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027*

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wykorzystał w 2025 r. środki przyznane z *Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2025-2027* na:

- Finansowanie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- Finansowanie grupy terapeutycznej dla osób doznających przemocy domowej;
- Finansowanie szkoleń i supervizji działań profilaktycznych, rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej (w 2025 r. odbyło się 6 konsultacji, w których uczestniczyło 27 pracowników MOPS);
- W dniach 05-06.06.2025 r. odbyło się wyjazdowe szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej, przedstawicieli Bielskiej Policji oraz Sądu p.n.: *Przeciwdziałanie przemocy domowej w aspekcie psychologicznym*. W szkoleniu wzięło udział 28 osób.
- W dniach 23-24.04.2025 r. odbyło się wyjazdowe szkolenie p.n.: *Dialog motywujący jako metoda pracy z osobami objętymi procedurą „Niebieskie Karty” dla pracowników socjalnych/koordynatorów grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej*. W szkoleniu udział wzięło 7 osób.
- W dniach 13-14.11.2025 r. odbyło się wyjazdowe szkolenie dla członków Grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej p.n.: *Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej. Współpraca instytucji a kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową*. W szkoleniu wzięły udział 53 osoby.
- Dnia 13.06.2025 r. odbyło się szkolenie dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej p.n.: *Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służący stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową*. W szkoleniu udział wzięło 51 osób.

4.1.2. Procedura interwencji wobec przemocy domowej *Niebieskie Karty*

Pracownicy socjalni do spraw przemocy przeprowadzają wywiady środowiskowe, sporządzają formularze *Niebieska Karta – A*, monitorują sytuację osób/rodzin w związku z występującą przemocą oraz w rodzinach zagrożonych problemem przemocy. Przeprowadzają interwencje środowiskowe w sytuacjach przemocy domowej, zaniedbań wobec dzieci oraz zaniedbań wobec osób starszych. Prowadzą również indywidualne konsultacje z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc. W ramach współpracy z instytucjami wspierającymi osoby lub rodziny w ich trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni koordynują pracę Grup diagnostyczno-pomocowych w celu podjęcia spójnego działania na rzecz osób/rodzin z doświadczeniem przemocy.

Praca socjalna z osobami i rodzinami uwikłanymi w przemoc

W 2025 r. pracownicy socjalni Zespołu Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy Domowej (ZPU) objęli wsparciem ogółem 411 środowiska (w 2024 r. 407 środowisk), w których prowadzili działania w ramach procedury *Niebieskie Karty*. W 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny w Bielsku-Białej powołał 387 nowych grup diagnostyczno-pomocowych w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej. Ponadto do Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej w okresie sprawozdawczym wpłynęło 117 zgłoszeń dotyczących podejrzenia występowania przemocy domowej.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni ZPU objęli pomocą w formie pracy socjalnej 662 środowiska (w 2024 r. – 530), odbyli 1.281 wizyt w środowiskach w związku z podejrzeniem przemocy domowej, a także objęli pomocą 350 osób w ramach poradnictwa specjalistycznego (socjalnego) – odbyło się 358 konsultacji.

Procedura Niebieskie Karty

Ustawowym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów należących do sfery pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, prokuratury oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez: diagnozowanie problemu, podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, a także inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Obecnie w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Bielsku-Białej wchodzi 18 członków, będących przedstawicielami bielskich placówek pomocy społecznej (Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej), Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, a także Komendy Miejskiej Policji, Sądu Rejonowego, Prokuratury Okręgowej, bielskiej oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i organizacji pozarządowych: Śląskiej Fundacji *Błękitny Krzyż* i Stowarzyszenia *Hajstra*. W 2025 r. odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 332 formularze *Niebieska Karta – A* (w tym sporządzonych przez MOPS – 67) w związku z uzasadnionym podejrzeniem występowania przemocy domowej. Natomiast przedstawiciele instytucji działających na rzecz osób/rodzin z problemem przemocy pracowali w formule grup diagnostyczno-pomocowych – odbyło się 1.848 posiedzeń.

Tabela 14: Działania pracowników socjalnych ZPU w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba środowisk nowych	225	276	270
2.	Liczba wizyt w środowisku	804	1.062	1.281
3.	Liczba konsultacji	349	260	358
4.	Liczba <i>Niebieskich Kart A</i>	286	323	332
5.	Liczba posiedzeń (spotkań) grup roboczych	1.099	1.599	1.848

Pozostałe działania realizowane przez pracowników ZPU

Pracownicy socjalni ZPU udzielali konsultacji pracownikom socjalnym i asystentom rodziny Działu Pomocy Środowiskowej, koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej a także przedstawicielom instytucji tj: oświaty, ochrony zdrowia, Policji w zakresie posługiwania się *Niebieską Kartą* w diagnozowaniu problemu przemocy, przygotowywali i aktualizowali materiały informacyjne, ofertę lokalnych instytucji pomocowych oraz wzory pism sądowych. Pracownicy ZPU koordynowali pracę wszystkich grup diagnostyczno-pomocowych.

W 2025 r. Zespół Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy Domowej prowadził rekrutację osób do *Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową*. Do udziału w programie przystąpiło 12 osób, ukończyło go 5. Program realizowany był w tut. Ośrodku w okresie od 23.04.2025 r. do 09.07.2025 r.

Ponadto ZPU organizował grupę wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. W 2025 r. odbyły się 34 spotkania grupowe oraz 10 godzin konsultacji indywidualnych z uczestnikami programu. W okresie sprawozdawczym 17 kobiet wzięło udział w zajęciach.

W 2025 r. MOPS zorganizował grupę terapeutyczną dla osób doznających przemocy domowej, w której uczestniczyło 16 kobiet. Odbyły się 34 spotkania grupowe oraz 42 godziny konsultacji indywidualnych z uczestnikami Programu.

W 2025 r. MOPS we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym kontynuował współpracę z Regionalnym Kongresem Kobiet Podbeskidzia oraz Fundacją *Strefa Kobiet* w ramach kampanii *16 dni Przeciw Przemocy ze względu na Płeć*. W ramach ww. zadania po raz czwarty odbyła się w Bielsku-Białej akcja pn.: *Pomarańczowy Listopad*, która została zainaugurowana 12 listopada 2025 r. w bielskim Ratuszu przez organizatora - Fundację *Strefa Kobiet*. Celem akcji jest przeciwdziałanie wszelakim formom przemocy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej przyłączył się do tego wydarzenia. W okresie od 04.11.2025 r. do 9.12.2025 r. (czynny raz w tygodniu) uruchomiono punkt informacyjno-konsultacyjny ds. uzależnień i przemocy domowej. Ponadto odbyły się 2 prelekcje dla seniorów oraz osób głuchoniemych i słabosłyszących z zakresu reagowania na przejawy przemocy. Spotkanie prowadzili funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji oraz Kierownik Zespołu Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy Domowej w MOPS w Bielsku-Białej. Zwieńczeniem akcji – 25 listopada – był pomarańczowy marsz przeciwko przemocy.

4.2. Programy i projekty aktywizacyjne

4.2.1. Gminny Program Prac Społecznie Użytecznych

Gminny Program Prac Społecznie Użytecznych w oparciu o *Uchwałę Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XXI/570/2008 z dnia 22.02.2008 r. w sprawie ustalenia Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych* adresowanego do bezrobotnych klientów MOPS w Bielsku-Białej oraz w oparciu o *Ustawę z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* i *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21.12.2017 r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych* był realizowany do 31.03.2025 r.

Program polegał na zatrudnianiu osób bezrobotnych zgłoszonych do udziału w nim przez pracowników socjalnych MOPS w wymiarze do 10h/tygodniowo i wykonywaniu przez nie różnorodnych prac porządkowych na rzecz gminy. Organizacją i obsługą administracyjną zadania, monitorowaniem prawidłowego wykonania prac, a także udostępnieniem niezbędnych narzędzi, sprzętu, odzieży ochronnej i roboczej osobom je wykonującym zajmowali się pracownicy Działu Administracji.

Do podstawowych celów Gminnego Programu należało:

- udzielenie pomocy z zakresu aktywizacji zawodowej poprzez stworzenie możliwości zatrudnienia w ramach umowy zlecenia, robót publicznych, prac w wymiarze do 10 godzin w tygodniu;

- tworzenie warunków powrotu do pełnienia roli społecznej pracownika;
- zapewnienie osobie zatrudnionej oraz rodzinie możliwości pozyskania własnych środków finansowych, wzrostu poczucia bezpieczeństwa socjalnego i zaspokojenia potrzeb własnym staraniem;
- ocena funkcjonowania zawodowego osób zatrudnianych w ramach realizacji warunków umowy oraz planowanie długoterminowej pracy socjalnej w zakresie stwierdzonych deficytów w tym obszarze funkcjonowania;
- przygotowanie osób zatrudnianych do wymagań stawianych przez pracodawców na rynku pracy.

Formy realizacji Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych w 2025 roku

- Prace społecznie użyteczne w wymiarze do 10 godzin/tyg. – realizowane były w okresie od 01.04.2025 r. do 31.12.2025 r. przez osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przez Powiatowy Urząd Pracy. Polegały na patrolowym sprzątaniu ulic, chodników i innych pracach porządkowych na terenie miasta oraz pracach porządkowo-gospodarskich w miejskich placówkach pomocy społecznej. Do wymienionych prac pracownicy socjalni skierowali 74 osoby, z czego Urząd Pracy wydał 28 skierowań. Kwota świadczenia wypłacanego za przepracowanie jednej godziny wynosiła 12,20 zł;
- W ramach umowy zlecenia zawarto 90 umów, które realizowane były w okresie od 01.01.2025 r. do 31.03.2025 r. Zleceniom podlegało wykonanie różnorodnych prac porządkowych na terenie miasta, wskazanych przez Wydział Gospodarki Miejskiej oraz prace na terenie innych jednostek. Stawka we wszystkich umowach za wykonanie zleconych prac w pełnym zakresie zawieranych do 31.03.2025 r. wynosiła 30,50 zł brutto za godzinę.

Specyfika wykonywanych prac przez osoby bezrobotne

- Sprzątanie patrolowe – prace czystościowo-porządkowe na wyznaczonych chodnikach wzdłuż ulic, na placach, w centrach dzielnic i innych miejscach wskazanych przez Wydział Gospodarki Miejskiej tj. zamykanie, zbieranie papierów, plewienie, grabienie, usuwanie nielegalnych plakatów i ogłoszeń etc.;
- W okresie zimowym – odśnieżanie, skuwanie lodu i posypywanie piaskiem wskazanych chodników, odśnieżanie chodników w centrach dużych dzielnic miasta w systemie codziennym, odśnieżanie parkingów miejskich – przydzielonych MOPS Operatem Zimowym;
- Utrzymywanie w czystości miejskich terenów zielonych tj. koszenie traw, cięcie żywopłotu, czyszczenie krawężników, gracowanie ciągów pieszych po okresie zimowym;
- Czyszczenie rowów przydrożnych i dorzeczy rzek tj. wycinka samosiewów, oczyszczanie, koszenie, udrażnianie oraz likwidacja dzikich wysypisk;
- Różnorodne prace porządkowo-gospodarskie wykonywane w gminnych placówkach pomocy społecznej na terenie miasta w zależności od zaistniałych potrzeb tj.: budynki siedziby MOPS;
- Pomoc dzieciom w bezpiecznym przejściu przez jezdnię wokół wskazanych szkół w trakcie trwania roku szkolnego w rejonie:
 - Szkoły Podstawowej nr 20 (ul. Lenartowicza 17);
 - Szkoły Podstawowej nr 27 (na terenie ronda Hulanka przy ul. Cieszyńskiej);
- Prace remontowo-budowlane.

Efekty realizowanego Programu

- Społeczna użyteczność wykonywanych prac na rzecz miasta, poprawa wizerunku Centrum oraz większych dzielnic miasta pod względem porządkowym;
- Możliwość ujawnienia problemów i deficytów osobowościowych bądź uzależnieniowych występujących u beneficjentów pomocy społecznej;

- Możliwość uzyskania uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych lub do emerytury, po wypracowaniu przez osoby objęte Programem, wymaganego odrębnymi przepisami stażu pracy;
- Kuratorzy Sądowi mogą kierować osoby do prac porządkowo-gospodarczych (celem odpracowania kary).

Tabela 15: Liczba osób zatrudnionych w ramach Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych w latach 2023-2025 (z podziałem na płeć: K – kobiety; M – mężczyźni) oraz liczba osób w ramach odpracowania kary.

l.p.	Rodzaj zatrudnienia	Liczba osób w 2023			Liczba osób w 2024			Liczba osób w 2025		
		Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M
1.	W pracach w wymiarze 10 godzin/tyg.	20	10	10	26	8	18	25	6	19
2.	Na umowę zlecenia	64	20	44	68	18	50	45	16	29
3.	W ramach robót publicznych	29	8	21	29	9	20	-	-	-
4.	W ramach odpracowania zasądzonej kary	4	0	4	7	0	7	13	3	10
5.	Razem:	117	38	79	130	35	95	83	25	58

4.3. Programy integracyjne

4.3.1. Program p.n.: *Doradca ds. Osób z Niepełnosprawnościami w Miejskim Ośrodku pomocy Społecznej w Bielsku-Białej*

Program p.n.: *Doradca ds. Osób z Niepełnosprawnościami w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej* (DON) realizowany jest w oparciu o Zarządzenie Wewnętrzne nr MOPS.MCUS.020.16.2024 Dyrektora MOPS w B-B z dnia 01.03.2024 r. Głównym celem programu jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami oraz ich integracja ze społeczeństwem.

Cele programu

1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin i opiekunów w dostępie do informacji dotyczących wszystkich sfer życia;
2. Wsparcie w sprawnym korzystaniu z ofert organizacji, instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta.

Formy realizacji programu

- Dyżury Doradcy ds. Osób z Niepełnosprawnościami – prowadzone cyklicznie od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 15.00 w siedzibie Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych przy ul. Wzgórze 14. Doradztwa udzielono łącznie 793 osobom, w tym w formie indywidualnych konsultacji stacjonarnych 233 osobom, telefonicznych – 532, w miejscu zamieszkania – 6, elektronicznych – 22. Udzielano informacji o uprawnieniach i ulgach, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom z niepełnosprawnościami, które dzięki temu wsparciu będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy stanowiące przyczynę trudnej sytuacji życiowej;
- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami poprzez kontakty telefoniczne oraz osobiste, w celu rozwiązywania problemów zgłaszanych przez osoby z niepełnosprawnościami oraz stała wymiana informacji i doświadczeń z Doradcami Osób Niepełnosprawnych działającymi na terenie Bielska-Białej, a także pracującymi w Narodowym Funduszu

Zdrowia oraz Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Katowicach. W 2025 r. Doradca prowadził również spotkania informacyjno-edukacyjne dla osób z niepełnosprawnościami: Centrum Seniora, Eaton Automotive Systems, Fundacja „Serce dla Maluszka”, Zakład Aktywności Zawodowej. Poprzez kontakt telefoniczny z organizacjami i instytucjami oraz przychodniami rodzinnymi i specjalistycznymi promował punkt doradztwa, informując o pracy DON;

- Konsultacje z pracownikami socjalnymi MOPS i prawnikiem;
- Udzielanie pracownikom MOPS bieżących informacji dotyczących praw osób z niepełnosprawnościami oraz istotnych wydarzeń w środowisku lokalnym, podejmowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

4.3.2 Program p.n.: *Klub Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej*

Informacje wstępne

Program p.n.: *Klub Integracji Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej* (KIS) realizowany jest w oparciu o Zarządzenie Wewnętrzne nr MOPS.MCUS.020.12.2024 Dyrektora MOPS w B-B z dnia 01.03.2024 r.

Działania KIS prowadzone były w siedzibie Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych przy ul. Wzgórze 14, a także poza siedzibą, na terenie miasta, gdzie odbywały się spotkania integracyjne i wspierające. Na przestrzeni 2025 r. wsparciem KIS objętych zostało 27 osób, w tym:

- 9 osób w ramach realizacji programu aktywizacji społeczno-zawodowej na podstawie kontraktu socjalnego;
- 17 osób, które uczestniczyły w spotkaniach indywidualnych ze specjalistą reintegracji zawodowej;
- 7 osób, które uczestniczyły w spotkaniu indywidualnym z psychologiem;
- 27 osób, które uczestniczyły w spotkaniach integracyjnych i wspierających.

Podjęmowane działania

Działalność Klubu ma na celu reintegrację zawodową i społeczną osób, zakwalifikowanych do udziału w zajęciach KIS, m.in. poprzez działania diagnostyczne, terapeutyczne i edukacyjno-pomocowe.

Proces diagnostyczny zmierzał przede wszystkim do ustalenia preferencji zawodowych i potrzeb szkoleniowych uczestników (tzw. *Wywiad Zawodowy*), ale też zbadania ich potencjału w funkcjonowaniu społecznym (tzw. *Wywiad Rekrutacyjny*). Proces diagnostyczny realizowano poprzez: (1) Wywiad rekrutacyjny; (2) Wywiad zawodowy.

Działania terapeutyczne realizowane przez KIS to:

1. Rozmowa wspierająco-doradcza (3) – wsparcie i doradztwo w różnych obszarach, w zależności od indywidualnych potrzeb uczestników, mające na celu poprawę funkcjonowania w społeczeństwie i radzenia sobie w życiu codziennym.
2. Spotkania z psychologiem (4) – indywidualne poradnictwo i wsparcie psychologiczne, dzięki któremu możliwa była zmiana w obszarze psychospołecznym i zwiększenie potencjału osobowościowego uczestników.

Działania edukacyjno-pomocowe obejmowały indywidualne spotkania zmierzające do nabycia przez Klienta nowej wiedzy i umiejętności pomocnych w procesie reintegracji społecznej i zawodowej oraz rozwoju zainteresowań i nabycia umiejętności wykorzystywania czasu wolnego.

Formy działań to:

1. Pomoc w poszukiwaniu pracy (5) – celem zajęć było nabycie praktycznych umiejętności koniecznych do skutecznego poruszania się na rynku pracy takich jak: pisanie dokumentów aplikacyjnych, radzenie sobie podczas rozmowy kwalifikacyjnej oraz szukanie ofert pracy przez Internet.

2. Poradnictwo socjalne (5) – poradnictwo i pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji rodzinnej, finansowej, zdrowotnej, zawodowej lub mieszkaniowej.
3. Trening podstaw obsługi komputera (6) – nauka obsługi komputera dla osób, które chcą podnieść swoje kompetencje w poszukiwaniu pracy.
4. Spotkania z ekspertem (6) – spotkania grupowe z ekspertami z zakresu: niepełnosprawności, poradnictwa socjalnego, wolontariatu, psychologii.
5. Spotkania integracyjne i wspierające (7).

Tabela 16: Działania realizowane przez KIS w 2025 r.

Działania	Działania szczegółowe	l.p.	Techniki/Narzędzia	Liczba osób
Działania diagnostyczne	Diagnoza potencjału społecznego Uczestników	1.	Wywiad wstępny – rekrutacyjny	10
	Diagnoza potencjału zawodowego Uczestników	2.	Wywiad – zawodowy	9
Działania terapeutyczne	Indywidualne: rozmowy wspierająco-doradcze	3.	Rozmowa wspierająco-doradcza	8
	Spotkania z psychologiem	4.	Indywidualne spotkania	7
Działania edukacyjno-pomocowe	Poradnictwo socjalne Pomoc w poszukiwaniu pracy	5.	Indywidualne spotkania	17
	Trening podstaw obsługi komputera	6.	Zajęcia indywidualne	4
	Spotkania z Ekspertem	7.	Spotkania indywidualne i grupowe z ekspertami	9
	Spotkania integracyjne i wspierające	8.	Spotkania grupowe	25

4.3.3. Program działalności Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych w Bielsku-Białej „Wzgórze Kreatywności” przy ul. Wzgórze 14

Informacje wstępne

Program działalności Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych w Bielsku-Białej „Wzgórze Kreatywności”, przy ul. Wzgórze 14 realizowany jest w oparciu o Zarządzenie Wewnętrzne nr MOPS.MCUS.020.17.2024 Dyrektora MOPS w B-B z dnia 01.03.2024 r. Celem głównym Programu jest wzrost dostępności i integracja usług społecznych profilowanych na zaspokojenie potrzeb osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałanie opiece instytucjonalnej w Bielsku-Białej.

Cele operacyjne Programu

1. Promowanie idei wolontariatu oraz świadczenie usług wolontarystycznych na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo w środowisku zamieszkania.

2. Rozwój teleopieki, jako alternatywnej formy wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych.
3. Rozwój sieci asystentów osobistych osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.
4. Upowszechnienie i koordynacja samopomocy sąsiedzkiej nad niesamodzielnymi seniorami i osobami niepełnosprawnymi.
5. Informowanie i doradztwo osób niepełnosprawnych i seniorów w zakresie ich praw i systemu wsparcia, w tym przy użyciu nowoczesnych technologii, jak: infokiosk, live chat.
6. Rozwój potencjału osób z niepełnosprawnościami i aktywne włączanie ich w życie lokalnej społeczności.
7. Reintegracja zawodowa i społeczna osób biernych zawodowo, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, młodych, kobiet oraz osób niepełnosprawnych.
8. Tworzenie grup samopomocowych dla różnorodnych osób z niepełnosprawnościami.
9. Monitorowanie zapotrzebowania na określone typy usług społecznych oraz wdrażanie ich do realizacji w ramach Programu.

Program będzie realizowany bezterminowo. Miasto Bielsko-Biała przekazało w trwały zarząd Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej kamienicę przy ul. Wzgórze 14, z przeznaczeniem na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych.

4.4. Programy opiekuńcze

4.4.1. Program p.n.: *Giełda Wolontariatu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej*

Informacje wstępne

Program p.n.: *Giełda Wolontariatu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej* (GW) realizowany jest w oparciu o Zarządzenie Wewnętrzne Nr MOPS.MCUS.020.14.2024 Dyrektora MOPS w B-B z dnia 01.03.2024 r. Celem głównym Programu jest szerzenie idei wolontariatu w środowisku lokalnym poprzez pomoc na rzecz osób potrzebujących.

1. Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami w celu diagnozowania potrzeb środowiska lokalnego oraz rekrutacji wolontariuszy.
2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i zwiększenie ich aktywności społecznej poprzez zaangażowanie wolontariuszy.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
4. Podejmowanie innych działań mających na celu wymianę doświadczeń w dziedzinie wolontariatu oraz wymianę dobrych praktyk.

Realizowane zadania

W ramach promocji idei wolontariatu przeprowadzono rekrutację wolontariuszy wśród uczniów szkół podstawowych oraz szkół średnich na terenie Bielska-Białej. Organizowano spotkania z pedagogami, wychowawcami, uczniami, podczas których przedstawiana była oferta Giełdy Wolontariatu, rozdawano ulotki i rozwieszano plakaty, zamieszczano również informacje na stronie internetowej i Facebook'u MOPS. Promocja wolontariatu objęła także organizacje pozarządowe oraz firmy z terenu miasta. Ponadto wolontariat promowano również podczas kolejnych targów wolontariatu w Bielsku-Białej organizowanych w ramach projektu *Centrum Wolontariatu Młodzieży w Bielsku-Białej – odpowiedź na realne potrzeby młodych* oraz podczas sesji Młodzieżowej Rady Miasta Bielska-Białej.

Prowadzona promocja idei wolontariatu umożliwiła stworzenie bazy danych wolontariuszy oraz odbiorców ich pracy. Zawarto z wolontariuszami 100 *Porozumień o wykonywaniu świadczeń*

wolontarystycznych na okres dłuższy niż 30 dni. Łącznie świadczenia wolontarystyczne wykonywało 67 wolontariuszy z tego:

1. Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych świadczyło 57 wolontariuszy – pomoc była świadczona w miejscu zamieszkania podopiecznych (rozmowy wspierające, organizowanie czasu wolnego), jak również poza miejscem zamieszkania (spacery, wspólne zakupy). Z pomocy wolontariuszy skorzystało 45 osób starszych i z niepełnosprawnością.
2. Pomoc na rzecz dzieci świadczyło 10 wolontariuszy – była to przede wszystkim pomoc w nauce i wspólne odrabianie zadań domowych. Z pomocy wolontariuszy skorzystało 10 dzieci.

Wśród wolontariuszy najliczniejsze grupy stanowiły osoby w przedziale wiekowym 13-24 lata (33 osoby) oraz 25-50 lat (21 osób); 11 wolontariuszy to osoby, które przekroczyły 50 rok życia.

4.4.2. Resortowy Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej p.n.: Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Informacje wstępne

Program p.n.: *Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025* realizowany przez MOPS w Bielsku-Białej stanowił kontynuację poprzednich edycji 2020-2024. Źródłem finansowania Programu były środki z państwowego funduszu celowego p.n.: *Fundusz Solidarnościowy*, którego głównym celem jest wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Cele programu

Głównym celem Programu jest:

1. Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.
2. Wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej.

Formy i zasady realizacji programu

Program jest realizowany w dwóch formach:

1. Świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego:
 - a) w ośrodku wsparcia;
 - b) w domu pomocy społecznej świadczącym usługi wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej;
 - c) w domu pomocy społecznej prowadzonym przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2-4 *Ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej*;
 - d) w przypadku braku możliwości realizacji opieki wytchnieniowej w miejscach, o których mowa lit. a-d, istnieje możliwość zrealizowania opieki wytchnieniowej w centrum opiekuńczo-mieszkalnym (COM), na zasadach określonych w poszczególnych edycjach Programu;
 - e) za uprzednią zgodą gminy/powiatu, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością;
 - f) za uprzednią zgodą gminy/powiatu, w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub realizatora Programu, spełniającym kryteria dostępności, o których mowa w *Ustawie z dnia 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*.
2. Świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego:
 - a) w mieszkaniu treningowym lub wspomagającym (wyłącznie osoby pełnoletnie),

- b) w ośrodku wsparcia;
- c) w rodzinnym domu pomocy;
- d) w domu pomocy społecznej świadczącym usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego;
- e) w domu pomocy społecznej prowadzonym przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2-4 *Ustawy o pomocy społecznej*;
- f) w placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w *Ustawie o pomocy społecznej*;
- g) w przypadku braku możliwości realizacji opieki wytnieniowej w miejscach, o których mowa lit. a-f, istnieje możliwość zrealizowania opieki wytnieniowej w centrum opiekuńczo-mieszkalnym (COM), w przypadku posiadania wolnych miejsc;
- h) za uprzednią zgodą gminy/powiatu, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością;
- g) za uprzednią zgodą gminy/powiatu, w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu lub realizatora Programu, spełniającym kryteria dostępności, o których mowa w *Ustawie z dnia 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*.

W ramach Programu ustalono, że w danym roku kalendarzowym limity dla w/w form usług opieki wytnieniowej wynoszą nie więcej niż:

- a) limit 240 godzin dla opieki wytnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego;
 - b) limit 14 dób dla opieki wytnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego.
1. Gmina/powiat kwalifikuje do przyznania usługi opieki wytnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu *Opieka wytnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*.
 2. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usług opieki wytnieniowej nie ponosi odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.

MOPS w Bielsku-Białej realizował Program *Opieka wytnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025* w dwóch formach: dziennej i całodobowej.

1. W ramach pobytu dziennego, gminy w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością (za uprzednią zgodą), wsparciem objętych zostało 29 mieszkańców Bielska-Białej,
2. W ramach pobytu całodobowego, w miejscach wskazanych przez Uczestników Programu (za uprzednią zgodą gminy), wsparciem objętych zostało 27 mieszkańców Bielska-Białej. Usługi opieki wytnieniowej świadczone były przez trzy placówki: *Górski Zakątek Opieka i Rehabilitacja* (ul. Wyzwolenia 168, Wilkowice), *Lawendowy Dom* (ul. 13 Zakrętów 105, Bielsko-Biała), oraz *Centrum TriVita* (ul. Krakowska 73, Porąbka).

4.4.3. Program Czyste powietrze

Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny kontynuuje zadania wynikające z *Ustawy z dnia 21.02.2025 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw* polegające na przyjmowaniu, rozpatrywaniu wniosków o wydanie zaświadczenia potwierdzającego wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach programu *Czyste Powietrze* w 2025 r. wpłynęło 240 wniosków o wydanie zaświadczenia. Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny sporządziło 221 pism i wydało 228 zaświadczeń w powyższej sprawie.

Spadek liczby złożonych wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w 2025 r. w stosunku do lat poprzednich związany jest z wprowadzonymi od dnia 31.03.2025 r. zmianami w programie *Czyste Powietrze*.

4.4.4. Wieloletni rządowy program *Posilek w szkole i w domu* na lata 2024-2028

Opisano w rozdziale nr 2. Pomoc środowiskowa, 2.2.4. Wieloletni rządowy program *Posilek w szkole i w domu* na lata 2024-2028;

4.4.5. Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej p.n.: *Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2025*

Program p.n.: *Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2025* miał na celu zapewnienie usługi wsparcia dla seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie miasta Bielska-Białej.

Realizacja programu swoim zakresem objęła w okresie sprawozdawczym 2 moduły:

- Moduł I – w ramach którego realizowane są działania samopomocowe poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich. W 2025 r. wsparciem objęto 10 seniorów.
- Moduł II – na podstawie rozeznanych potrzeb MOPS, w okresie sprawozdawczym, wyposażył 816 seniorów – mieszkańców miasta Bielska-Białej w tzw. „opaski bezpieczeństwa”, świadczące usługi opieki na odległość wraz z elektronicznym całodobowym monitoringiem sygnałów alarmowych.

4.4.6. Program p.n.: *Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2025*

Program p.n.: *Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2025*, ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Czas realizacji Programu: od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. Z pomocy Asystentury skorzystały 54 osoby niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności (ze szczególnym uwzględnieniem niepełnosprawności sprzężonej) w łącznej wysokości 30.405 godzin. Program finansowany z *Funduszu Solidarnościowego*.

4.5. Pozostałe Projekty

4.5.1. Projekt p.n.: *Infokiosk dla osób niepełnosprawnych*

Informacje wstępne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od 01.06.2021 r. do 31.05.2022 r. realizował projekt p.n.: *Infokiosk dla osób niepełnosprawnych* w ramach projektu grantowego p.n.: *Inkubator Innowacji Społecznych Wielkich Jutra – Dostępność+* wdrażanego na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w ramach IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Działanie 4.1: Innowacje społeczne), współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a realizowanego przez DGA S.A. z siedzibą w Poznaniu. Projekt realizowany był na terenie miasta Bielska-Białej.

W 2025 r. działała strona internetowa, na której wyświetlane były informacje dla osób niepełnosprawnych oraz osób starszych o następującej tematyce: aktualności, pomoc społeczna i wsparcie, zdrowie, rynek pracy i edukacja, kultura, sport i turystyka. Ponadto poprzez komunikator zainstalowany na stronie można było nawiązać połączenie (czat) ze specjalistą tj. Doradcą ds. Osób z Niepełnosprawnością.

Dla mieszkańców miasta nieposiadających dostępu do Internetu w budynku Miejskiego Centrum Usług Społecznościowych w Bielsku-Białej przy ul. Wzgórze 14 zostało ustawione urządzenie (infokiosk) dostosowane do obsługi przez osoby niepełnosprawne, na ekranie którego wyświetlana była ww. strona internetowa wraz z wszystkimi jej funkcjonalnościami.

4.5.2. Projekt p.n.: *DoBBra Rodzina – Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej*

Informacje wstępne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od 01.09.2024 r. do 31.03.2027 r. realizuje projekt p.n.: *DoBBra Rodzina – Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej*. Realizacja projektu jest możliwa dzięki uzyskanemu dofinansowaniu z Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet: FESL.07.00 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie: FESL.07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Grupa docelowa

Projekt zakłada objęcie wsparciem rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i w kryzysie, usługami asystentów rodzinnych w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej oraz dzieci i młodzież przebywające w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Bielsku-Białej.

Zadania projektu

Zadanie 1. (realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej): Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze lub w kryzysie.

W ramach zadania realizuje się następujące działania:

- pomoc prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- prowadzenie mediacji rodzinnej;
- prowadzenie warsztatu Szkoły dla rodziców;
- przeprowadzenie szkolenia Kurs opieki nad noworodkiem i niemowlęciem;
- wsparcie psychologów;
- wsparcie asystentów rodziny;
- organizacja wyjść integracyjnych.

Asystenci rodziny zostali przeszkoleni z zakresu udzielania wsparcia lub pracy z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną. Ponadto stanowiska asystentów zostały wyposażone w niezbędny do pracy sprzęt.

Zadanie 2. (realizowane przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Bielsku-Białej): Wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych, prowadzone w formie konsultacji i poradnictwa psychologicznego.

W roku 2025 w ramach projektu udział wzięło 182 uczestników.

4.5.3. Projekt p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej*

Informacje wstępne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od 01.10.2024 r. do 30.04.2027 r. realizuje projekt p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej*. Realizacja projektu jest możliwa dzięki uzyskanemu dofinansowaniu z Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet: FESL.07.00 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie: FESL.07.04 – Usługi społeczne.

Cele projektu

Głównym celem projektu jest ułatwienie życia w środowisku zamieszkania 179 (102 kobiety i 77 mężczyzn) osobom z niepełnosprawnościami i ich otoczeniu oraz potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, stanu zdrowia, zamieszkujących miasto Bielsko-Białą, poprzez objęcie ich w okresie od 01.10.2024 r. do 30.04.2027 r. usługami opiekuńczymi z wykorzystaniem teleopieki, usługami świadczonymi w Klubie Seniora przy ul. Stawowej 29, Środowiskowym Domu Samopomocy *Podkowa* oraz usługami asystenckimi, wspierającymi aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami.

Zadania projektu

Zadanie 1. Usługi opiekuńcze.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- zapewnienie osobom samotnym, niesamodzielnym, z niepełnosprawnościami, w podeszłym wieku wsparcia i pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego ułatwiających pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania poprzez świadczenie usług opiekuńczych;
- zakup urządzeń abonenckich do teleopieki domowej jako uzupełnienie usług opiekuńczych;
- przeprowadzenie szkolenia dla osób świadczących usługi opiekuńcze, trening komunikacji, radzenie sobie ze stresem;
- wsparcie w formie superwizji dla osób świadczących usługi opiekuńcze;
- przeprowadzenie szkolenia personelu z zakresu: wsparcie lub praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;
- doposażanie stanowisk w niezbędny do pracy sprzęt.

Zadanie 2. Usługi w Klubie Seniora przy ul. Stawowej 29 w Bielsku-Białej.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- warsztaty z psychologiem;
- warsztaty – trening pamięci;
- warsztaty taneczne;
- warsztaty z zakresu profilaktyki zdrowia;
- warsztaty ruchowe – joga, zdrowy kręgosłup, ćwiczenia oddechowe;
- spotkania integracyjne dla seniorów;
- 12 wycieczek dla seniorów;
- zakup niezbędnych materiałów do zajęć manualnych oraz na warsztaty ruchowe.

Zadanie 3. Usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy *Podkowa* w Bielsku-Białej.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- warsztaty *Blżej sztuki* oraz zakup niezbędnych materiałów;
- wycieczki Spotkania ze sztuką;
- vouchery do kina i teatru.

Zadanie 4. Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- usługi asystencji osobistej dla 30 osób jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym;

- szkolenia dla asystentów o tematyce: wsparcie lub praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

W 2025 r. Lider Usług Społecznych zajmował się organizacją oraz monitoringiem usług społecznych oraz rekrutacją uczestników do projektu. W roku 2025 w ramach projektu udział wzięło 103 uczestników.

4.5.4. Projekt p.n.: *Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej*

Informacje wstępne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od 01.11.2024 r. do 31.05.2027 r. realizuje projekt p.n.: *Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej*. Realizacja projektu jest możliwa dzięki uzyskanemu dofinansowaniu z Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet: FESL.07.00 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie: FESL.07.04 - Usługi społeczne.

Cele projektu

Głównym celem projektu jest ułatwienie życia w środowisku zamieszkania osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności zamieszkujących miasto Bielsko-Biała, poprzez objęcie ich w okresie od 01.11.2024 r. do 31.05.2027 r. sąsiedzkimi usługami opiekuńczymi z wykorzystaniem teleopieki, opieką wytchnieniową oraz usługami asystenckimi, wspierającymi aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami.

Zadania projektu

Zadanie 1. Sąsiedzkie usługi opiekuńcze.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- zapewnienie osobom samotnym, niesamodzielnym, z niepełnosprawnościami, w podeszłym wieku wsparcia i pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego ułatwiających pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania poprzez organizację sąsiedzkich usług opiekuńczych;
- zakup urządzeń abonenckich do teleopieki domowej jako uzupełnienie sąsiedzkich usług opiekuńczych;
- przeprowadzenie szkolenia dla osób świadczących usługi sąsiedzkie z zakresu realizacji sąsiedzkiej usługi opiekuńczej;
- przeprowadzenie szkolenia personelu z zakresu: wsparcie lub praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;
- doposażanie stanowisk w niezbędny do pracy sprzęt.

Zadanie 2. Usługi opieki wytchnieniowej realizowane w Miejskim Centrum Usług Społecznościowych *Wzgórze Kreatywności*.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej;
- przeprowadzenie szkolenia dla Opiekunek, Opiekunów z zakresu realizowanej usługi opiekuńczej, w tym udzielanie pierwszej pomocy;
- przeprowadzenie szkolenia dla Opiekunek, Opiekunów z zakresu: wsparcie lub praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację

ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;

- zakup artykułów spożywczych dla usługobiorców opieki wytchnieniowej;
- zakup materiałów do zajęć manualnych i rękodzielniczych dla usługobiorców opieki wytchnieniowej.

Zadanie 3. Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- przeprowadzenie szkolenia dla Asystentów z zakresu: zagadnień dotyczących niepełnosprawności, udzielania pierwszej pomocy, pielęgnacji i obsługi sprzętu pomocniczego;
- przeprowadzenie szkolenia dla Asystentów z zakresu: wsparcie lub praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz z osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

W 2025 r. Lider Usług Społecznych zajmował się organizacją oraz monitoringiem usług społecznych oraz rekrutacją uczestników do projektu. W roku 2025 w ramach projektu udział wzięło 47 uczestników.

4.5.5. Projekt p.n.: *Wzgórze Kreatywności – Usługi dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów faktycznych*

Informacje wstępne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od 01.01.2025 r. do 31.07.2027 r. realizuje projekt p.n.: *Wzgórze Kreatywności - Usługi dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów faktycznych*. Realizacja projektu jest możliwa dzięki uzyskanemu dofinansowaniu z Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+), Priorytet: FESL.07.00 Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działanie: FESL.07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Cele projektu

Głównym celem projektu jest realizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, młodzieży, którzy wymagają wsparcia ze względu na problemy psychiczne behawioralne lub niepełnosprawność, wynikające bezpośrednio z przeprowadzonej diagnozy osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie miasta Bielska-Białej. Projekt realizowany w okresie 01.01.2025 r. do 31.07.2027 r. poprzez prowadzenie działań w kierunku wspierania procesu ich usamodzielnienia, integracji społecznej, jak i poprawy jakości życia również przez asystentów osób z niepełnosprawnością.

Zadania projektu

Zadanie 1. Poradnictwo specjalistyczne dla uczestników projektu (realizator – MOPS Bielsko-Biała).

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- zapewnienie uczestnikom poradnictwa specjalistycznego i wolontariatu oraz spotkań z psychologiem i doradcą ds. osób z niepełnosprawnościami;
- wsparcie przez wolontariuszy m.in.: wyrównywanie braków edukacyjnych podopiecznych, pomoc w czynnościach dnia codziennego, organizacja czasu wolnego, towarzyszenie uczestnikom projektu w trakcie zajęć w MCUS;

- wsparcie psychologa w ramach każdego z zadań projektu, wspierając i organizując grupy wsparcia i indywidualne spotkania, w zależności od potrzeb
- przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dla wolontariuszy;
- zapewnienie dojazdu i odwozu uczestników na zajęcia;
- superwizja dla personelu projektu, pracowników świadczących pomoc grupie docelowej (wolontariusze, pedagodzy oraz psycholog).

Zadanie 2. Działania w strefie kreatywności osób niesamodzielnych (realizator – MCUS Bielsko-Biała, ul. Wzgórze 14).

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- wsparcie dla osób niesamodzielnych niewymagających opieki całodobowej w formie dziennej opieki;
- pomoc pedagoga – opiekuna, skierowana do dzieci, młodzieży;
- warsztaty oraz zajęcia grupowe, indywidualne rozwijające indywidualne umiejętności oraz zainteresowania uczestników;
- warsztaty prozdrowotne;
- 8 jednodniowych wycieczek edukacyjno-przyrodniczych;
- pakiet usług skierowanych dla osób niesamodzielnych w celu poprawy jakości życia;
- wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- zakup artykułów spożywczych dla uczestników zajęć, warsztatów;
- zakup materiałów do zajęć rozwijających indywidualne umiejętności i zainteresowania.

Zadanie 3. Działania dla opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych (realizator MOPS Bielsko-Biała).

W ramach zadania realizowane są następujące działania:

- prowadzenie szkoleń i zajęć praktycznych, warsztatów prozdrowotnych dla opiekunów faktycznych;
- pakiet usług skierowanych do opiekunów osób niesamodzielnych w celu poprawy jakości życia.

Zadanie 4. Działania dla dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz ich opiekunów faktycznych – (zadanie zlecone – Miasto Bielsko-Biała – realizowane przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział terenowy w Bielsku-Białej).

W roku 2025 w ramach projektu udział wzięło 37 uczestników.

4.5.6. Projekt p.n.: *Moja siła to rodzina*

Informacje wstępne

Miasto Bielsko-Biała we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w partnerstwie z *Towarzystwem Psychoprofilaktycznym* oddział w Bielsku-Białej w okresie od 03.02.2025 r. do 31.12.2027 r. realizuje projekt p.n.: *Moja siła to rodzina*. Realizacja projektu jest możliwa dzięki programowi Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet V „Innowacje społeczne (innowacyjne działania społeczne)”, Działania 5.1 „Innowacje społeczne”.

Cele projektu

Celem głównym projektu jest zmniejszenie transmisji biedy i wykluczenia społecznego poprzez zastosowanie zintegrowanego i kompleksowego wsparcia. Projekt adresowany jest do 15 rodzin i ich najbliższego środowiska lokalnego, u których występuje problem dziedziczenia biedy, trudności opiekuńczo-

wychowawcze i społeczne, zamieszkujących zdegradowane społecznie i fizycznie tereny miasta Bielska-Białej, objęte (zatwierdzonym przez Zarząd Województwa Śląskiego), Gminnym Programem Rewitalizacji.

Zadania projektu realizowane przez MOPS

Tut. Ośrodek w Projekcie realizował następujące formy wsparcia:

- wsparcie asystenta rodziny;
- wsparcie psychologiczne;
- wsparcie specjalisty ds. pracy środowiskowej oraz animatorów samopomocy sąsiedzkiej w środowisku lokalnym rodzin.

W roku 2025 w ramach projektu udział wzięło 78 uczestników.

4.6 Inne programy

Na przestrzeni roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej partycypował także w realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielska-Białej na lata 2021-2030* (Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XXXVII/874/2021 z dnia 18.11.2021 r.) oraz różnorodnych programów o zasięgu zarówno miejskim jak i gminnym. Programy te przyjęte były Uchwałami Rady Miejskiej w Bielsku-Białej. Szczegółowe sprawozdania z realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielska-Białej na lata 2021-2030* jak również z poszczególnych Programów ujęte są w *Raporcie o stanie miasta Bielska-Białej za rok 2025*. Wśród wspomnianych programów znajdują się m.in.:

- Program Rodzina Plus.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XX/374/2016 z dnia 30.08.2016 r. z późn. zm.);
- Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr LXV/1452/2023 z dnia 23.11.2023 r.);
- Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Bielska-Białej do 2030.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XI/244/2025 z dnia 24 kwietnia 2025 r.);
- Miejski Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie dla Bielska-Białej na lata 2021-2030.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XXXVII/876/2021 z dnia 18.11.2021 r.);
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Bielska-Białej na lata 2025-2027.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr VII/160/2024 z dnia 21 listopada 2024 r.)
- Program osłonowy w zakresie dożywiania Pomoc gminy w zakresie dożywiania na lata 2024-2028.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr LXV/1450/2023 z dnia 23.11.2023 r.).
- Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji dla Miasta Bielska-Białej do roku 2026.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr LXIII/1406/2023 z dnia 21.09.2023 r.)
- Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do roku 2030.
(Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XII/270/2025 z dnia 29.05.2025 r.)

Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze, fundusz alimentacyjny

5. ŚWIADCZENIA RODZINNE, OPIEKUŃCZE, WYCHOWAWCZE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

5.1. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze.

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka

W 2025 r. Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej realizowało zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka na podstawie *Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*, bonu energetycznego i bonu ciepłowniczego (opisane w Rozdziale 6) oraz wydawał zaświadczenia potwierdzające wysokość dochodu rodziny na potrzeby programu *Czyste Powietrze* (opisane w Rozdziale 4.4.3).

W roku sprawozdawczym przyjętych zostało łącznie 4.056 wniosków o ustalenie prawa do wypłacanych świadczeń rodzinnych, wychowawczych, z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka na podstawie *Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* oraz podjęto 1.549 działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Wystawiono łącznie 7.215 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka na podstawie *Ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w sprawach dłużników alimentacyjnych. W związku z wydłużeniem ważności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności prowadzone są postępowania w sprawie wydłużenia świadczeniobiorcom prawa do świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności do czasu wydania nowych orzeczeń o niepełnosprawności.

Dodatkowo w 2025 r. Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny realizowało zadania związane z ustalaniem prawa do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz ich wypłatą dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto sporządzono 6.924 pisma oraz 73 postanowienia w sprawach dotyczących powyższych świadczeń oraz dłużników alimentacyjnych. Celem zredukowania kosztów obsługi świadczeń, zapytania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kierowane są drogą elektroniczną poprzez platformę usług elektronicznych ZUS. Zapytania do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego o zastosowanie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego kierowane są drogą elektroniczną, podobnie jak przekazywanie do ww. Urzędu oraz innych gmin wniosków o ustalenie prawa do świadczeń.

Dodatkowo wydanych zostało 158 zaświadczeń w powyższych sprawach celem przedłożenia w innych instytucjach, tj. m.in. w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach, sądach, Miejskim Zakładzie Komunikacji w Bielsku-Białej czy szkołach wyższych do uzyskania stypendium, jak również w celu uzyskania świadczeń poza granicami kraju oraz zaświadczeń potwierdzających zgłoszenie osoby do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Na bieżąco dokonywana jest weryfikacja przyznanych świadczeń m.in. w zakresie uprawnień do:

- Zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 rok życia celem ustalenia, czy nie są uprawnione do dodatku pielęgnacyjnego (ZUS, KRUS);
- Świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego dla świadczeniobiorców kończących odpowiednio 60 rok życia przez kobiety i 65 rok życia dla mężczyzn i nabywających prawo do emerytury;

- Świadczeń z funduszu alimentacyjnego poprzez ustalenie czy osoba kończąca 18 rok życia kontynuuje naukę w szkole;
- Zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla rodzin, których członkami są osoby, które ukończyły 25 rok życia;
- Zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i świadczeń z funduszu alimentacyjnego poprzez weryfikację zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego w związku z podjęciem zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy od czasu zakończenia poprzedniego zatrudnienia;
- Zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń opiekuńczych poprzez usługę ZGONY, która gromadzi informacje o zgonach świadczeniobiorców lub członków rodzin zarejestrowanych w określonym przedziale czasowym;
- Świadczeń opiekuńczych poprzez kierowanie zapytań do Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania informacji o tym, czy osobie niepełnosprawnej wydano nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności;
- Świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego poprzez usługę ZUS i KRUS pod kątem uzyskania przez Świadczeniobiorców uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego oraz świadczenia wspierającego;
- Przebywania dłużników w jednostkach penitencjarnych celem podjęcia działań przewidzianych w *Ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Tabela 17: Rodzaje i liczba świadczeń wypłaconych w latach 2023-2025 na mocy *Ustawy o świadczeniach rodzinnych*

Lp.	Rodzaj świadczenia	2023	2024	2025
		Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	33.699	24.686	19.513
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	20.029	16.039	13.493
2.1	Urodzenia dziecka	68	70	47
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	726	321	189
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	2.065	1.774	1.619
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	5.206	4.950	4.452
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	4.159	3.095	2.469
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	201	193	172
2.7	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	7.604	5.636	4.545
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 + w. 2)	53.728	40.725	33.006
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	48.384	50.236	50.894
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	9.880	13.235	14.720
6.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	141	69	30
7.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5 + w. 6)	58.405	63.540	65.644
8.	Razem (w. 3 + w. 7)	112.133	104.265	98.650

l.p.	Rodzaj świadczenia	2023	2024	2025
		Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	327	213	150
10.	Świadczenia rodzicielskie	1.575	1.443	1.394
11.	Razem (w. 8 + w. 9 + w. 10)	114.035	105.921	100.194

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli można stwierdzić, że zmniejszyła się liczba wypłacanych w 2025 r. zasiłków rodzinnych oraz dodatków w stosunku do dwóch lat poprzednich. W porównaniu do 2024 r. spadła liczba wypłacanych zasiłków rodzinnych (o 18,95%). W 2025 r. wypłacono 33.006 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, podczas gdy w 2024 r. była to liczba 40.725 świadczeń. Tendencje wzrostowe można zauważyć tylko w przypadku świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności tj.: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Tendencja spadkowa uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wynika z obowiązującego od 01.10.2015 r. niskiego kryterium dochodowego, wynoszącego dla zasiłku rodzinnego 674 zł na osobę lub 764 zł na osobę w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko z niepełnosprawnością, a dla specjalnego zasiłku opiekuńczego 764 zł na osobę. Natomiast kryterium dochodowe w wysokości 1.922 zł warunkujące pobieranie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka nie uległo zmianie od 01.01.2013 r. Coroczny wzrost wysokości wynagrodzeń przyczynił się do poprawy sytuacji materialnej rodzin, co ma bezpośredni wpływ na spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na dzieci. Zmniejsza się też liczba świadczeń wypłacanych w oparciu o zasadę „złotówka za złotówkę” tj. w niepełnej kwocie w związku z niewielkim przekroczeniem kryterium dochodowego. Jej wprowadzenie miało sprawić, że rodziny o dochodach przekraczających kryterium dochodowe nie będą tracić wsparcia, ale uzyskiwać je w pomniejszonej wysokości.

W ubiegłym roku zmniejszeniu uległa liczba wypłaconego świadczenia rodzicielskiego (o 3,4% w stosunku do roku 2024). Świadczenie było przyznawane w wysokości 1.000 zł miesięcznie bez względu na kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń na okres 52 tygodni kalendarzowych. Zgodnie z obowiązującym od dnia 19.03.2025 r. artykułem 17c ustęp 3a do 3f *Ustawy o świadczeniach rodzinnych* okres pobierania świadczenia rodzicielskiego może ulec wydłużeniu jeżeli dziecko urodzi się: przed ukończeniem 28. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g powyższe okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 15. tygodnia po porodzie; po ukończeniu 28. tygodnia ciąży i przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży i z masą urodzeniową większą niż 1000 g powyższe okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 8. tygodnia po porodzie; po ukończeniu 37. tygodnia ciąży i jego pobytu w szpitalu, pod warunkiem, że pobyt dziecka w szpitalu po porodzie będzie wynosił co najmniej 2 kolejne dni, przy czym pierwszy z tych dni będzie przypadał w okresie od 5. do 28. dnia po porodzie, powyższe okresy ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu w okresie od 5. dnia do upływu 8. tygodnia po porodzie. Okres wydłużenia pobierania świadczenia rodzicielskiego potwierdzony jest na podstawie zaświadczenia wydanego przez szpital, w którym przebywało dziecko. Ww. zaświadczenie zawierać powinno informacje o okresie pobytu dziecka w szpitalu oraz o urodzeniu dziecka: przed ukończeniem 28. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g; po ukończeniu 28. tygodnia ciąży i przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży i z masą urodzeniową większą niż 1000 g; po ukończeniu 37. tygodnia ciąży.

W ramach realizacji działań wpisanych w *Program Rodzina Plus* wypłacono w 2025 r. zwiększone kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej o 50 zł, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego o 100 zł, rozpoczęcia roku szkolnego o 70 zł w oparciu o Uchwałę Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr LIV/1245/2010 z dnia 27.04.2010 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego i rozpoczęcia roku szkolnego oraz

rocznego przygotowania przedszkolnego (t.j. Uchwała Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr X/183/2019 z dnia 27.08.2019 r.). W 2025 r. powyższy program objął 816 rodzin.

Formy zabezpieczenia społecznego stanowiące przez pieczę administracyjną na rzecz osób z niepełnosprawnościami stanowią wciąż jedną z najistotniejszych form wsparcia dla osób, które z różnych przyczyn nie posiadają pełnej sprawności psychicznej lub fizycznej. Mają one na celu udzielanie świadczeń, które zapewnią obywatelom wymagającym szczególnej opieki poczucie zabezpieczenia społecznego oraz zapewnią poprawę warunków bytowych. W myśl *Ustawy o świadczeniach rodzinnych* świadczeniami opiekuńczymi, stanowiącymi wsparcie dla osób niepełnosprawnych są: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne. Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny opłaca za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio pobieranego świadczenia pielęgnacyjnego albo pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego czy pobieranego zasiłku dla opiekuna.

Z dniem wejścia w życie *Ustawy o świadczeniu wspierającym*, czyli 01.01.2024 r. uległy zmianie zasady dotyczące przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Od ww. daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie jest już przyznawany. Na podstawie przepisów przejściowych uprawnienia do tego świadczenia zachowują tylko te osoby, które nabyły do niego prawo na warunkach obowiązujących do 31.12.2023 r.

Ponadto od 01.01.2024 r. o świadczenie pielęgnacyjne mogą ubiegać się rodzice, rodzice zastępczy lub opiekunowie, jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji bez konieczności rezygnacji z zatrudnienia.

Jednocześnie kontynuowana jest wypłata świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy nabyli uprawnienia na warunkach obowiązujących do 31.12.2023 r.

Świadczenie pielęgnacyjne jest najwyższym świadczeniem z zabezpieczenia społecznego, w całości finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa i niezależnym od spełnienia kryterium dochodowego, a jego wysokość podlega corocznej waloryzacji. Waloryzacja świadczenia polega na zwiększeniu kwoty świadczenia pielęgnacyjnego o wskaźnik waloryzacji, którym jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W roku 2025 świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 3.287 zł miesięcznie.

Świadczenia rodzinne i opiekuńcze przyznane obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski od dnia 24.02.2022 r. w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy *Ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, mogą ubiegać się o świadczenia rodzinne tj. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenie rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Tabela 18: Rodzaje i liczba świadczeń wypłaconych w latach 2024-2025 obywatelom Ukrainy przebywającym w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym

l.p.	Rodzaj świadczenia	2023	2024	2025
		Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	2.582	1.736	1.184
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	945	918	773
2.1	Urodzenia dziecka	14	10	3
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0	0
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	366	450	344
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	72	128	117
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	170	122	100
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	23	16	22
2.7	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	300	192	187
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 + w. 2)	3.527	2.654	1.957
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	502	773	944
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	217	282	360
6.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	0	0	0
7.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5 + w. 6)	719	1.055	1.304
8.	Razem (w. 3 + w. 7)	4.246	3.709	3.261
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	22	18	16
10.	Świadczenia rodzicielskie	266	203	200
11.	Razem (w. 8 + w. 9 + w. 10)	4.534	3.930	3.477

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli można stwierdzić, że zmniejszyła się liczba wypłacanych w 2025 r. zasiłków rodzinnych oraz dodatków (w stosunku do roku 2024) dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym. W 2025 r. wypłacono 1.957 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, podczas gdy w 2024 r. była to liczba 2.654 świadczeń. Tendencje wzrostowe można zauważyć w przypadku świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności. Wzrosła liczba wypłaconych świadczeń tj.: zasiłek pielęgnacyjny o ok. 22%, a świadczenie pielęgnacyjne o ok. 28 %.

Zasiłek dla opiekunów

Dnia 01.01.2024 r. weszła w życie *Ustawa o świadczeniu wspierającym*, gdzie został usunięty z katalogu świadczeń zasiłek dla opiekuna.

W sprawach o zasiłek dla opiekuna, do którego prawo powstało do dnia 31.12.2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe. Z uwagi na powyższe w 2025 r. zasiłek dla opiekuna wypłacony był tylko jednemu świadczeniobiorcy.

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka – „Za życiem”

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje świadczeniobiorcom oraz osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów *Ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*. Zaznaczyć należy, że na dzień ustalania uprawnień do powyższego świadczenia nie jest wymagane legitymowanie się przez dziecko orzeczeniem o niepełnosprawności, lecz przedłożenie odpowiedniego zaświadczenia wystawionego przez lekarza stwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wysokość tego świadczenia wynosi, bez względu na dochód rodziny, 4.000 zł. W 2025 r. wypłacono 19 świadczeń.

5.2. Świadczenie wychowawcze – Program Rodzina 800 plus

Na mocy *Ustawy z dnia 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw* dokonano zmiany organu prowadzącego postępowania w sprawie ustalania prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłaty. Od dnia 01.01.2022 r. organem właściwym do ich rozpatrzenia jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny prowadzi postępowania i realizuje wypłatę świadczeń wychowawczych na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 roku życia sprzed zmiany ustawy (na podstawie decyzji przyznających wydanych przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach). W 2025 r. zrealizowano 132 świadczenia dla 13 osób uprawnionych.

5.3. Fundusz alimentacyjny

Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny w 2025 r. realizowało również zadania wynikające z *Ustawy z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*. Powyższy akt prawny określa zarówno warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z funduszu alimentacyjnego wypłacanych dla osób uprawnionych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, jak również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych. W roku 2025 wypłacone zostało 8.501 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Natomiast w roku poprzednim liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 9.557, co stanowi spadek wypłacanych świadczeń o ok. 11%.

Liczba wypłacanych świadczeń nie wzrosła pomimo podwyższenia kryterium uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zmiany kwoty świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami od 01.10.2024 r. maksymalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego została podniesiona z dotychczasowych 500 zł do 1.000 zł, tj. o 100%.

Tabela 19: Działania wobec dłużników alimentacyjnych, o których mowa w rozdziale 2 *Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* – podjęte w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba podjętych działań w tym:	2.003	1.302	1.549
1.1	Wystąpienia do organów właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego z wnioskiem o podejmowanie przewidzianych prawem działań	260	161	213
1.2	Skierowanie wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy	6	16	11
1.3	Wycofanie skierowanych wniosków o zatrzymanie prawa jazdy oraz skierowanie wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy w związku ze spełnieniem przez dłużnika warunków określonych w <i>Ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów</i>	10	12	6
1.4	Złożenie wniosków o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego	26	44	28
1.5	Przekazanie powiatowemu urzędowi pracy informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika	25	26	31
1.6	Zobowiązania dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy	18	18	16
1.7	Przekazanie informacji komornikowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne mających wpływ na egzekucję świadczeń alimentacyjnych w związku z przeprowadzonym wywiadem alimentacyjnym oraz odebraniem oświadczeniem majątkowym	143	96	93
1.8	Przekazanie informacji komornikowi o podjętych działaniach wobec dłużnika oraz ich efektach	427	289	343
1.9	Przekazanie informacji organowi właściwemu wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika oraz ich efektach	215	116	161
1.10	Wezwania do dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadów alimentacyjnych i odebrania oświadczeń majątkowych	558	320	401
1.11	Wezwania do dłużników	23	18	19
1.12	Przekazanie informacji powiatowemu urzędowi pracy o utracie statusu dłużnika oraz ustaniu potrzeby aktywizacji zawodowej dłużnika	0	0	0
1.13	Przeprowadzone wywiady alimentacyjne	146	93	106
1.14	Odebrane oświadczenia majątkowe dłużników alimentacyjnych	146	93	106

Nowelizacja *Ustawy z dnia 06.06.1997 r. – Kodeks karny* w 2021 r. spowodowała skierowanie przez Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny 437 zawiadomień o popełnieniu przez dłużników alimentacyjnych przestępstwa z art. 209§3kk (niealimentacji) w związku z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz dzieci.

Bon energetyczny i bon ciepłowniczy

6. BON ENERGETYCZNY, BON CIEPŁOWNICZY

6.1. Bon energetyczny

Bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie do rachunków za energię elektryczną dla gospodarstw domowych, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2.500 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość bonu energetycznego uzależniona była również od ilości osób w gospodarstwie domowym oraz źródła ogrzewania.

W 2025 r. wypłacono 52 bony energetyczne (świadczenia, które nie zostały wypłacone w 2024 r.).

6.2. Bon ciepłowniczy

Bon ciepłowniczy to jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące wyłącznie gospodarstwom domowym, które na potrzeby ogrzewania korzystają z ciepła dostarczanego przez przedsiębiorstwa energetyczne, jeżeli gospodarstwa te płacą za ciepło powyżej 170 zł/GJ netto, oraz których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 3.272,69 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 2.454,52 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu gospodarstw domowych dla wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego za okres od 01.07.2025 r. do 31.12.2025 r. ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w 2024 roku, a wysokość tego świadczenia wynosi:

- 500 zł, jeśli cena jest wyższa od 170 zł/GJ i nie przekracza 200 zł/GJ;
- 1.000 zł, jeśli cena ciepła jest wyższa od 200 zł/GJ i nie przekracza 230 zł/GJ;
- 1.750 zł, jeśli cena ciepła przekracza 230 zł/GJ.

Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny w okresie od 03.11.2025 r. do 15.12.2025 r. prowadziło nabór wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego przysługującego za okres od 01.07.2025 r. do 31.12.2025 r.

Dodatki mieszkaniowe

7. DODATKI MIESZKANIOWE

W 2025 r. Miejskie Centrum Świadczeń dla Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej realizowało zadania wynikające z *Ustawy z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych*.

W 2025 r. ustawa o dodatkach mieszkaniowych pozwalała na przyznanie dodatków mieszkaniowych osobom, których dochód nie przekracza 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, dla gospodarstw jednoosobowych (3.272,69 zł/os.), oraz 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, dla gospodarstw wieloosobowych (2.454,52 zł). Zmiana przeciętnego wynagrodzenia następuje w lutym po ogłoszeniu przez Prezesa GUS.

Od 01.01.2004 r. na podstawie *Ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym*, dodatki mieszkaniowe są finansowane tylko z budżetu gminy. Na przestrzeni roku sprawozdawczego dofinansowanie do czynszu otrzymało 1.947 gospodarstw domowych.

Tabela 20: Dodatki mieszkaniowe w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba wypłaconych dodatków (cały rok)	18.312	18.713	19.018
2.	Średnia wysokość jednego dodatku/m-c /w zł./	347	375	412
3.	Liczba dodatków dla mieszkań komunalnych	8.330	8.413	8.731
4.	Średnia wysokość jednego dodatku w mieszkaniach komunalnych /w zł./	398	422	480
5.	Liczba dodatków dla mieszkań innych	9.982	10.300	10.287
6.	Średnia wysokość jednego dodatku w mieszkaniach innych /w zł./	305	336	354
7.	Liczba korzystających rodzin (śr. na miesiąc)*	1.526	1.559	1.585

* liczba rodzin objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego (śr. na miesiąc) w 2025 r. uległa wzrostowi w porównaniu do roku 2024

W 2025 r. przeprowadzono 477 wywiadów środowiskowych, a 220 wniosków zweryfikowano z aktami innych działów MOPS. Pozostawiono wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego bez dodatkowego wywiadu w sytuacji zgodnych danych. Zauważa się wzrost o 1,6% wypłaconych dodatków mieszkaniowych, co może być spowodowane m.in. oddaniem do użytku nowych mieszkań przy ul. Wapiennej i przy ul. Solnej, wzrostem cen za czynsz, czy wynajęciem mieszkań przez obywateli Ukrainy, którzy nie są już objęci wsparciem w formie świadczenia pieniężnego za zakwaterowanie obywatela Ukrainy z uwagi na zakończenie programu z dniem 30.06.2024 r.

Refundacja podatku VAT od paliw gazowych

8. REFUNDACJA PODATKU VAT OD PALIW GAZOWYCH

Ustawą z dnia 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu wprowadzony został zwrot podatku VAT za gaz przeznaczony do ogrzewania domu.

Gospodarstwa domowe, które otrzymały refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe spełniały poniższe warunki:

- Wnioskodawcą był członek gospodarstwa domowego, z którym została zawarta umowa na dostarczenie paliwa gazowego;
- Punkt poboru paliwa gazowego na fakturze był tożsamy z adresem wnioskodawcy wykazany we wniosku;
- Korzystanie z gazu do ogrzewania domu lub mieszkania było wykazane, jako główne źródło ogrzewania w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków;
- Faktury dokumentujące dostarczenie paliw gazowych były przedstawione z dowodem zapłaty;
- Zwrot przysługiwał tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały:
 - 2.100 zł w gospodarstwie jednoosobowym,
 - 1.500 zł w gospodarstwie wieloosobowym.

Tabela 21: Refundacja podatku VAT od paliw gazowych w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba złożonych wniosków o refundację podatku VAT od paliw gazowych	938	1.206	38

W 2025 r. do Miejskiego Centrum Świadczeń dla Rodziny wpłynęło 38 wniosków o refundację podatku VAT od opłaconej faktury paliw gazowych. Program był realizowany do 30.06.2025 r.

Stypendia szkolne

9. STYPENDIA SZKOLNE

Stypendia szkolne przyznawane są uczniom z rodzin, w których miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust 1 pkt 2 *Ustawy o pomocy społecznej*. Wysokość przyznanego stypendium szkolnego uzależniona jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie. W 2025 r. stypendia i zasiłki szkolne wypłacono w łącznej kwocie 32.315,40 zł, w tym: stypendia szkolne – 29.835,40 zł., zasiłki szkolne – 2.480 zł. Wysokość wypłacanego stypendium szkolnego uzależniona jest od dochodu w rodzinie ucznia i wynosi od 99,20 zł do 248 zł miesięcznie, natomiast zasiłki szkolne przyznawane są bez względu na dochód, ale ich wysokość nie może jednorazowo przekroczyć kwoty 620 zł.

Zasiłki szkolne przyznaje się uczniom z rodzin, w których z uwagi na zaistniałe zdarzenie losowe nastąpiło pogorszenie sytuacji dochodowej. Zasiłki te przeznaczone są na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym.

W 2025 r. objęto również pomocą w formie stypendiów i zasiłków szkolnych dzieci obywateli Ukrainy, które w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przebywają na terytorium Polski i uczęszczają do polskich szkół. Łączna kwota przyznanej pomocy w formie stypendiów szkolnych dla tych dzieci wyniosła 3.537,78 zł.

Tabela 22: Stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne wypłacone w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023		2024		2025	
		Dzieci polskie	Dzieci UKR	Dzieci polskie	Dzieci UKR	Dzieci polskie	Dzieci UKR
1.	Liczba osób objętych pomocą w formie stypendiów, w tym:	59	19	40	12	44	3
1.1	Uczniowie szkół podstawowych	31	15	30	9	30	2
1.2	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych	28	4	10	3	14	1
2.	Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	2	0	7	0	4	0

Dalszy spadek ilości osób objętych pomocą w formie stypendiów może wynikać z poprawy sytuacji finansowej rodzin. Również programy rządowe nakierowane na poprawę sytuacji ekonomicznej, a tym samym właściwe funkcjonowanie rodzin, mogły mieć wpływ na spadek ilości składanych wniosków.

Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

10. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

MOPS realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, określone w: *Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON*, *Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie turnusów rehabilitacyjnych*, *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej*.

W 2025 r. indywidualne osoby niepełnosprawne złożyły łącznie 3.704 wnioski natomiast podmioty działające na rzecz osób z niepełnosprawnością 19 wniosków (2024 r. – 3.297 wniosków, 2023 r. – 2.801 wniosków).

Środki finansowe w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, innych programów Funduszu oraz środki własne Miasta obejmowały dofinansowanie:

- Kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- Sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- Likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- Zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, ortopedyczny i środki pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów osobom niepełnosprawnym;
- Uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika;
- Obszarów wsparcia w ramach programu *Aktywny Samorząd*;
- Mieszkań dla absolwentów w ramach programu *Samodzielność – Aktywność – Mobilność – Mieszkanie dla absolwenta* oraz mieszkań wolnych od barier architektonicznych w ramach programu *Samodzielność – Aktywność – Mobilność – Dostępne mieszkanie*;
- Usług transportowych dla osób niepełnosprawnych wymagających leczenia stomatologicznego w znieczuleniu ogólnym;

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie – rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwo w życiu społecznym. Tak więc, osoby z niepełnosprawnościami chcą, aby zapewnić im lepsze i bardziej godne warunki do życia i codziennego funkcjonowania. Dlatego, system wsparcia opiera się już nie tylko na zaspokojeniu podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych na poziomie zdrowotnym i pielęgnacyjnym, ale na umożliwieniu korzystania z różnych form edukacji a później zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Dzieje się tak za pośrednictwem rozwoju techniki, social mediów, daleko rozszerzonej reklamy, informacji itp. Nowinki techniczne pokazują sprzęty (wysokiej jakości) dedykowane również dla osób niepełnosprawnych. Świadomość możliwości ich wykorzystania w codziennym funkcjonowaniu skłania osoby z niepełnosprawnościami do aplikowania o środki pozwalające wspomóc zakup potrzebnych urządzeń.

Obok *Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* z 1997 r. również ustawy z 2019 r.: *o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*, *o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych*, program rządowy *Dostępność Plus*, jak też inne programy PFRON, stwarzają szansę poprawy funkcjonowania społecznego osób z niepełnosprawnościami. Tak więc, dostępność i mobilność stają się coraz częściej podstawą poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie. Postępujący proces starzenia się populacji będzie skutkować wzrostem zainteresowania sprzętami nowej generacji (schodolazy, protezy III stopnia, wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym, windy, krzeselka schodowe, transportery, podnośniki, telefony

komórkowe, lupy elektroniczne, rowery trójkołowe itp.). Chęć korzystania z rozwijających się technologii, potrzeba dostępu do nich oraz świadomość możliwości ich wykorzystania w życiu codziennym sprawiają, że wnioskowane sprzęty i urządzenia są coraz bardziej nowoczesne, zaawansowane technicznie i kosztowne.

Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie miasta działają Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne *Teatr Grodzki* oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie *Port*. W zajęciach uczestniczyło 98 osób z niepełnosprawnością z terenu miasta Bielska-Białej i okolic. W ramach warsztatów prowadzone są zajęcia rehabilitacji zawodowej i społecznej w pracowniach dostosowanych do indywidualnych predyspozycji osób z niepełnosprawnością, chcących w przyszłości podjąć pracę na otwartym rynku pracy.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O środki finansowe z Funduszu na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych złożyło wnioski i ubiegało się 10 stowarzyszeń z terenu miasta. W ramach tego zadania organizowano imprezy plenerowe, wycieczki turystyczno-rekreacyjne, przedstawienia, gry, zabawy, spotkania teatralne, zawody sportowe, turnieje, które miały bezpośredni wpływ na integrację społeczną osób niepełnosprawnych. Łącznie przedsięwzięcia te zgromadziły 390 osób z niepełnosprawnościami.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych stanowi formę pomocy dla indywidualnych osób, które z racji swej niepełnosprawności napotykają na trudności w funkcjonowaniu w swoim mieszkaniu, środowisku i najbliższym otoczeniu. W roku 2025 złożono 525 wniosków o dofinansowanie. W ramach tego zadania ze wsparcia skorzystały 203 osoby.

Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych

Dużym wsparciem finansowanym dla osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Dofinansowanie takie wypłacono łącznie 1.171 osobom (w tym na sprzęt rehabilitacyjny 72 osoby, na zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych 962 osób, ze środków własnych Miasta na zakup przedmiotów ortopedycznych 137 osób). Osoby z niepełnosprawnościami mogły w ten sposób otrzymać sprzęt niezbędny do funkcjonowania w życiu codziennym tj. wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne, aparaty słuchowe, okulary, balkoniki, protezy, materace przeciwoleżynowe itp. oraz sprzęt do ćwiczeń rehabilitacyjnych w warunkach domowych.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych

O dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym złożono 572 wnioski. W 14-dniowych turnusach rehabilitacyjnych organizowanych na terenie całego kraju wzięło udział 141 osób z niepełnosprawnościami wraz z 90 opiekunami.

Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

O dofinansowanie do usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika złożono 11 wniosków. W ramach realizacji tego zadania wsparcie otrzymało 7 osób z niepełnosprawnościami.

Program Aktywny Samorząd

Od września 2012 r., w oparciu o *Uchwałę Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XX/502/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Miasta Bielska-Białej do realizacji pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla jednostek samorządu terytorialnego Aktywny samorząd* oraz umowy z dnia 17.05.2024 r. (z późn. aneksami) zawartej pomiędzy PFRON a Miastem Bielsko-Biała, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował wnioski złożone na ten cel dla 359 osób z niepełnosprawnością. Dofinansowanie dotyczyło wsparcia w ramach:

1) Moduł I obszar A:

- **zadanie 1** (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia, lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu) – dofinansowanie otrzymało 7 osób z niepełnosprawnościami;
- **zadanie 2** (pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu adresowana dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia, lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu) – dofinansowanie otrzymało 8 osób z niepełnosprawnościami.

2) Moduł I obszar B:

- **zadanie 1** (pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych) – wsparcie otrzymało 10 osób niepełnosprawnościami;
- **zadanie 3** (pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku) – wsparcie otrzymały 2 osoby z niepełnosprawnościami;
- **zadanie 4** (pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy) – wsparcie otrzymały 2 osoby z niepełnosprawnościami.

3) Moduł I obszar C:

- **zadanie 1** (pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – dofinansowanie wypłacono 11 osobom z niepełnosprawnościami;
- **zadanie 2** (pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym) – dofinansowanie wypłacono 2 osobom z niepełnosprawnościami;
- **zadanie 3** (pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne) – dofinansowanie otrzymało 5 osób z niepełnosprawnościami;
- **zadanie 4** (pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne) – dofinansowanie otrzymała 1 osoba z niepełnosprawnością;
- **zadanie 5** (pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego) – dofinansowanie otrzymało 9 osób z niepełnosprawnościami.

4) Moduł I obszar D: pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – wsparcie wypłacono 5 osobom z niepełnosprawnościami;

5) Moduł I obszar E: pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej – dofinansowanie otrzymało 169 osób z niepełnosprawnościami;

6) Moduł II: pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – wsparcie wypłacono 82 osobom z niepełnosprawnościami.

Niektórzy beneficjenci otrzymali pomoc w ramach kilku obszarów programu, dlatego suma uczestników poszczególnych zadań i obszarów nie jest równa liczbie beneficjentów, którzy otrzymali wsparcie w ramach programu *Aktywny Samorząd*.

***Dostępność mieszkań spełniających indywidualne kryterium dla absolwentów w ramach programu
Samodzielność – Aktywność – Mobilność – Mieszkanie dla absolwenta***

Dnia 23.08.2022 r. została zawarta umowa z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w sprawie realizacji programu *Samodzielność – Aktywność – Mobilność – Mieszkanie dla absolwenta*. Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. W roku 2025 nie złożono wniosku o wsparcie w tym zakresie.

***Dostępność mieszkań wolnych od barier architektonicznych w ramach programu Samodzielność –
Aktywność – Mobilność – Dostępne mieszkanie***

Dnia 23.08.2022 r. została zawarta umowa z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w sprawie realizacji programu *Samodzielność – Aktywność – Mobilność – Dostępne mieszkanie*. Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Pomimo przekazanych informacji o nowym programie i o możliwości otrzymania wsparcia w tym zakresie nie zaobserwowano zainteresowania tym programem. W roku 2025, do tut. Ośrodka wpłynął 1 wniosek o dofinansowanie w tym zakresie.

***Dostępności usług transportowych dla osób niepełnosprawnych wymagających
leczenia stomatologicznego w znieczuleniu ogólnym***

Na podstawie *Uchwały Rady Miejskiej w Bielsku-Białej Nr XXI/526/2020 z dnia 25 sierpnia 2020 r.* zwiększano dostępność usług transportowych dla osób niepełnosprawnych wymagających leczenia stomatologicznego w znieczuleniu ogólnym. W roku sprawozdawczym nie złożono wniosku o wsparcie w tym zakresie.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

11. MIEJSKI ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej od dnia 01.01.2009 r. Zajmuje się wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności (zaliczeniu bądź niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych) osób w wieku do 16 roku życia, wydawaniem orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (zaliczeniu do lekkiego bądź umiarkowanego bądź znacznego stopnia niepełnosprawności) osób w wieku od 16 roku życia, wydawaniem legitymacji osób niepełnosprawnych, a także kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Orzeczenia w trybie przepisów *Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* wydają trzyosobowe składy orzekające Zespołu, w których zasiadają: jako przewodniczący – lekarz medycyny, jako członek: psycholog lub doradca zawodowy lub pracownik socjalny oraz protokolant. Aktualnie w Zespole pracuje: siedmiu lekarzy, dwóch psychologów, trzech doradców zawodowych, trzech pracowników socjalnych, pięciu protokolantów. W roku 2025 Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej przyjął przedstawione poniżej ilości wniosków oraz wydał podane ilości orzeczeń, legitymacji i kart parkingowych.

Tabela 23: Dane dotyczące wniosków, orzeczeń i legitymacji wydawanych dla dzieci do 16 roku życia w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba złożonych wniosków dotyczących osób do 16 roku życia	389	480	507
2.	Liczba wydanych orzeczeń dla osób do 16 roku życia w tym:	384	426	496
2.1	Orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	375	412	469
2.2	Orzeczenia o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	6	8	19
2.3	Orzeczenia o odmowie wydania nowego orzeczenia (stan zdrowia nie uległ pogorszeniu)	3	6	8
3.	Liczba wydanych legitymacji dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia	268	278	267

W roku 2025 klienci Miejskiego Zespołu złożyli ogółem 427 odwołań do II instancji, czyli Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach, w tym 367 odwołań od orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia) oraz 60 odwołań od orzeczenia o niepełnosprawności (poniżej 16 roku życia). W ramach samokontroli złożonych odwołań wydano ponownie 23 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia), natomiast 344 przekazano do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół. W przypadku odwołań dziecięcych (poniżej 16 roku życia) wydano 3 orzeczenia o niepełnosprawności w ramach samokontroli, natomiast 57 odwołań wysłano do rozpatrzenia do Wojewódzkiego Zespołu.

Liczba osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia w gminie Bielsko-Biała (posiadających aktualne i ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej, przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach lub wydane przez Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bielsku-Białej – w latach 2007 do 2025) na dzień 31.12.2025 r. wynosiła 17.447 osób. Liczba ta nie zawiera w sobie ilości mieszkańców

Bielska-Białej legitymujących się innymi orzeczeniami: orzeczeniami o niezdolności do pracy lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, orzeczeniami o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym Lekarza Rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz orzeczeniami o niezdolności do służby Komisji lekarskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Tabela 24: Dane dotyczące wniosków, orzeczeń i legitymacji wydawanych dla osób po 16 roku życia w latach 2023-2025

l.p.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	Liczba złożonych wniosków	3.956	4.099	4.083
2.	Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia w tym:	4.002	3.831	3.915
2.1	Orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności	509	585	579
2.2	Orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	1.762	1.641	1.715
2.3	Orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1.608	1.431	1.422
2.4	Orzeczenia negatywne, o niezaliczeniu do żadnego stopnia niepełnosprawności	32	66	66
2.5	Orzeczenia o odmowie wydania nowego orzeczenia (stan zdrowia nie uległ pogorszeniu)	91	108	133
3.	Liczba wydanych legitymacji dla osób niepełnosprawnych po 16 roku życia	1.627	1.439	1.439

Od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. przyjęto 1.524 wnioski o wydanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych oraz 25 wniosków placówek zajmujących się pomocą, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Wg stanu na 31.12.2025 r. wydano 1.461 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych oraz 25 kart dla placówek zajmujących się pomocą, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Ponadto tutejszy Zespół pośredniczył w przekazywaniu do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach zarejestrowanych wniosków o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia (od 01.01.2025 do 31.12.2025 przesłał 139 wniosków wraz z załącznikami).

Windykacja należności

12. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI

Zespół ds. Windykacji działa w oparciu o *Ustawę z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, *Ustawę z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów* oraz *Ustawę z dnia 24.07.2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ustawy o świadczeniach rodzinnych*, która określa sposób postępowania wierzyciela – Prezydenta Miasta Bielska-Białej działającego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w przypadku uchylania się zobowiązanych od wykonywania ciążących na nich obowiązków w zakresie zwrotu wymagalnych należności powstałych w toku działania MOPS.

Do podstawowych zadań Zespołu należą:

1. Reprezentowanie wierzyciela tj. Prezydenta Miasta Bielska-Białej działającego przez Dyrektora MOPS przed:
 - osobami zobowiązanymi;
 - administracyjnymi, sądowymi organami egzekucyjnymi oraz Syndykami masy upadłości;
 - organami wymiaru sprawiedliwości (w tym w sprawach z zakresu postępowań wobec spadkobierców osób zobowiązanych), organami ścigania i innymi instytucjami;
 - innymi instytucjami w zakresie postępowania egzekucyjnego.
2. Gromadzenie dokumentacji dotyczącej osób zobowiązanych wobec MOPS, niezbędnej do procesu odzyskiwania wierzytelności.
3. Inicjowanie i monitorowanie całego przebiegu administracyjnego i sądowego postępowania egzekucyjnego.
4. Prowadzenie czynności egzekucyjnych poprzez:
 - wystawianie upomnień;
 - sporządzanie tytułów wykonawczych do administracyjnych organów egzekucyjnych tj. Prezydenta Miasta Bielska-Białej lub Naczelnika Urzędu Skarbowego;
 - sporządzanie wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do sądowego organu egzekucyjnego tj. Komornika Sądowego;
 - sporządzanie wniosków o przyłączenie się do prowadzonego postępowania egzekucyjnego w sądowym organie egzekucyjnym;
 - zgłaszanie wierzytelności do Syndyka masy upadłości.
5. Weryfikowanie wpłat dokonywanych przez dłużników MOPS.
6. Rozpatrywanie wniosków dłużników w zakresie ulg w spłacie zobowiązań wynikających z ustaw realizowanych przez MOPS.
7. Współpraca z Urzędami Skarbowymi, Wydziałem Dochodów Budżetowych Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, Komornikami Sądowymi, Syndykami masy upadłości w zakresie zadań należących do Zespołu.

Liczba dłużników ogółem na 31.12.2025 r., w stosunku do których prowadzone było postępowanie egzekucyjne wynosiła 2.475 osób, w tym dłużników alimentacyjnych 1.744.

W 2025 r. wystawiono osobom zobowiązanym ogółem 694 upomnienia, a następnie sporządzono 495 tytułów wykonawczych do administracyjnych organów egzekucyjnych. Ponadto w 2024 r. skierowano do Komorników Sądowych 623 wnioski o wszczęcie lub przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego dla świadczeń przyznanych osobom uprawnionym z funduszu alimentacyjnego na okres zasiłkowy od 01.10.2024 r. do 30.09.2025 r. na dzień 31.12.2025 r.

W 2025 r. z wnioskiem o ulgę w spłacie należności zwróciło się 210 osób (w 2023 r. – 255 osób, w 2024 r. – 177 osób). Z tego tytułu wydano 303 decyzji administracyjnych o zastosowaniu lub odmowie zastosowania ulg w spłacie należności (w 2023 r. – 375 decyzji, w 2024 r. – 276 decyzji).

Stan należności dłużników wobec MOPS na 31.12.2025 r. wyniósł 158.353.368,23 zł, w tym:

- Fundusz alimentacyjny: 137.302.470,71 zł;
- Zaliczka alimentacyjna: 5.431.237,55 zł;
- Nienależnie pobrane: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze, fundusz alimentacyjny: 609.565,49 zł;
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze: 6.052.863 zł;
- Rodziny zastępcze: 4.077.839,39 zł;
- Pozostałe należności: 4.879.392,09 zł (wyплаcone na podstawie *Ustawy o pomocy społecznej* i innych ustaw).

Średnia ściągальność należności w 2025 r. wyniosła 4,99%.

Doskonalenie zawodowe pracowników MOPS

13. DOSKONALENIE ZAWODOWE PRACOWNIKÓW

13.1. Struktura zatrudnienia i podnoszenie kwalifikacji

Na dzień 31.12.2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej zatrudniał ogółem 351 pracowników, z czego 65 osób to pracownicy socjalni. Spośród pracowników MOPS 245 osób posiada wykształcenie wyższe, co stanowi 70% ogółu zatrudnionych.

Dodatkowo, Ośrodek zatrudniał na umowę o pracę do 6 miesięcy 9 bezrobotnych skierowanych z Powiatowego Urzędu Pracy. Ponadto przyjęto 1 stażystę skierowanego z Powiatowego Urzędu Pracy. Aby zrealizować swoje zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej zatrudniał wykwalifikowanych pracowników, spełniających kryteria danego stanowiska.

Jednakże częste zmiany w ustawodawstwie oraz przejmowanie nowych zadań do realizacji wymagają ciągłego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników. Wiąże się to z koniecznością doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej i przygotowywania ich do pracy w obszarze realizowanych zadań. Pracownicy Ośrodka w 2025 r. skorzystali ze 174 tematycznych ofert. W szkoleniach, konferencjach, webinarach i warsztatach wzięło udział 355 pracowników. Tematyka szkoleń była zróżnicowana, dotyczyła problemów związanych z realizacją zadań przez Ośrodek, poszerzając wiedzę m.in. w następujących obszarach i tematach:

1. Lepsze jutro dla osób w spektrum autyzmu;
2. Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienie dziecku ochrony w związku z przemocą domową;
3. Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności zawodowych;
4. Pomoc społeczna – nowelizacja;
5. Obsługi klientów z niepełnosprawnościami;
6. Opieki nad osobami starszymi;
7. Pracy asystenta rodziny – warsztat kompetencji zawodowych;
8. Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej. Współpraca instytucji a kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową;
9. VII Konferencja Naukowa *Zdrowie psychiczne – wspólny temat*;
10. Pracownicze uprawnienia rodzicielskie w 2025 roku – nowy urlop dla wcześniaków, dodatkowy urlop rodzicielski, uprawnienia rodzica dziecka do 8 lat, praca zdalna, ochrona przed rozwiązaniem umowy;
11. Procedura postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego – aktualności 2025;
12. Procedura zabezpieczenia dziecka;
13. Przeciwdziałanie przemocy w aspekcie psychologicznym;
14. Rodzina dysfunkcyjna, sytuacja dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej, dziecko krzywdzone – praca socjalna, strategię pomocy i interwencji;
15. Domy Pomocy Społecznej 2025;
16. Rozliczenie i kwalifikowalność wydatków w ramach FE SL 2021-2027;
17. Sekurak Academy 2025;
18. Finanse w OPS na miarę przyszłości – jak rozliczyć programy i projekty w zmieniającym się systemie pomocy społecznej w oparciu o politykę rachunkowości;
19. Sytuacja osób pozbawionych wolności;

20. Szkolenie użytkowników systemu EWIAKT (SUS);
21. Szkolenie użytkowników systemu Familia (SUS);
22. Szkolenie użytkowników systemu Familia/Fundal (SUS);
23. Szkolenie użytkowników systemu Fundal (SUS);
24. Szkolenie użytkowników systemu KONTA;
25. Bon ciepłowniczy 2025/2026 oraz zmiany w specustawie ukraińskiej;
26. Bon senioralny – nowe świadczenie od 1 stycznia 2026 r.;
27. Szkolenie z modułów i funkcji systemu EZD RP;
28. E – doręczenia bez tajemnic. Praktyczne aspekty i obowiązki po zakończeniu okresu przejściowego;
29. Konferencja Gmina Przeciw Przemocy – skuteczne działania i prawo;
30. Szkolenie z zakresu realizacji usługi opieki wytnieniowej;
31. Szkolenie z zakresu uzależnień;
32. Warsztatowe zajęcia dotyczące ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
33. Uprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami oraz zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami;
34. Warsztaty dla kadr JST z analizy danych na potrzeby opracowania dokumentów programowych;
35. Warsztaty *Aktywność gmin w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii*;
36. Wsparcie/praca z cudzoziemcami i osobami należącymi do mniejszości etnicznej oraz osobami narażonymi na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione, ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;
37. XIII Zjazd Profilaktyczny *Reset. Życie poza uzależnieniem*;
38. Zarządzanie czasem i priorytetyzacja zadań (efektywna organizacja czasu pracy);
39. Zamówienia publiczne w informatyce. Jak prawidłowo przygotować i przeprowadzić postępowanie na zakup dostaw i usług informatycznych;
40. Zastosowanie kwestionariusza szacowanie ryzyka – nowe narzędzie w ochronie dziecka;
41. Zmiany w KPA 2025 istotne dla Jednostek Pomocy Społecznej (ustawa deregulacyjna – zmiany prawa od 13 lipca 2025r.);
42. Zmiany w programie *Czyste powietrze* – procedury wydawania zaświadczeń 2025;
43. Zmiany w stażu pracy i inne zmiany w prawie pracy 2025/2026;
44. Zrozumieć dzieci w sieci – od emocji do relacji w cyfrowym świecie;
45. Badanie i ocena ofert wykonawców. Nieprawidłowości w udzielaniu zamówień publicznych najczęściej identyfikowane w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Prezesa UZP;
46. Szkolenie okresowe w zakresie BHP;
47. Pierwsza pomoc przedlekarska w sytuacjach zagrożenia.

Pracownicy tutejszego Ośrodka uczestniczyli również w szkoleniach w obszarze:

1. Korupcji w administracji publicznej;
2. Cyberbezpieczeństwa;
3. Ochrony przeciwpożarowej.

Pracownicy Ośrodka podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc także w superwizjach indywidualnych jak i grupowych.

Pracownicy korzystali również z oferty Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, biorąc udział w różnego rodzaju szkoleniach, warsztatach, spotkaniach oraz forach dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej obejmujących m.in. następujące obszary tematyczne:

1. Profilaktyka działania Grup Diagnostyczno-Pomocowych;
2. Forum Pieczy Zastępczej;
3. Kontrakt socjalny;
4. Widzę i reaguję – pracownicy placówek wsparcia dziennego w obliczu przemocy wobec dzieci;

5. Śląskie forum Jednostek Organizacyjnych Polityki Społecznej;
6. Wsparcie JST i innych podmiotów w rozwoju usług społecznych;
7. Wsparcie powiatów w zapewnieniu opieki nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami na terenie województwa śląskiego,

Aby nawiązać właściwe relacje z dzieckiem i rodziną pracownicy zatrudnieni na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i asystenta rodziny skorzystali ze szkoleń m. in. w następujących modułach tematycznych:

1. Forum Rodzicielstwa Zastępczego. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin zastępczych;
2. Droga młodych ludzi do zatrudnienia;
3. Znaczenie więzi i wpływ traumy na rozwój dziecka;
4. Asystent rodziny – od diagnozy do działania oraz kluczowe umiejętności asystenta rodziny w procesie diagnozy, interwencji oraz wsparcia rodziny z problemem przemocy;
5. Konferencja *Aktywność gmin w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii*.

W okresie sprawozdawczym Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli również w szkoleniach dofinansowanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, obejmujących następujące tematy:

1. Kryzys suicydalny. Rozpoznawanie i interwencje;
2. Praca z dzieckiem pokrzywdzonym, w tym molestowanym seksualnie.

Dnia 01.10.2025 r. został wprowadzony Program Rozwoju Kompetencji Pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, którego celem jest podniesienie efektywności i jakości pracy poprzez systematyczne rozwijanie kluczowych kompetencji zawodowych, miękkich i technicznych, zgodnych z aktualnymi i przyszłymi potrzebami Ośrodka.

Korzyści wynikające z Programu:

1. Lepsze dopasowanie kompetencji do potrzeb MOPS – dzięki analizie i identyfikacji luk kompetencyjnych można skierować szkolenia tam, gdzie przyniosą największą wartość.
2. Wyższa motywacja i zaangażowanie pracowników – uczestnictwo w rozwoju własnych kompetencji, jasne cele i wsparcie ze strony kadry zarządzającej, kierowników, zastępców kierowników i koordynatorów, wzmacniają zaufanie i satysfakcję.
3. Rozwój kultury ciągłego uczenia się.

Ważniejsze przedsięwzięcia i działania zapewniające ciągłość funkcjonowania Ośrodka

14. WAŻNIEJSZE PRZEDSIĘWZIĘCIA I DZIAŁANIA ZAPEWNIAJĄCE CIĄGŁOŚĆ FUNKCJONOWANIA OŚRODKA

14.1. Zapewnienie zgodności z wymogami prawa

14.1.1. Działania Zespołu Prawnego, audyty i kontrole

Zespół Prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej na przestrzeni roku 2025 zaopiniował łącznie 2.151 umów, aneksów, decyzji, zarządzeń, uchwał, porozumień i pełnomocnictw oraz wydał 152 opinie prawne.

Działania na rzecz zapewnienia zgodności z wymogami prawa podejmowane przez audytora wewnętrznego (1/4 etatu) w ramach działalności kontrolnej objęły zadanie audytowe zapewniające p.n.: *Organizacja pracy w Dziale Pomocy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej*.

Główny Specjalista AW (1/4 etatu) przeprowadził wraz z Kierownikiem Działu Rehabilitacji Społecznej (DRS) w miesiącu lutym kontrolę prawidłowości wykorzystania Środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie *Port* oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego *Teatr Grodzki*. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości wykorzystania w 2024 r. środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków Miasta Bielska-Białej na zakup wyposażenia podlegającego ewidencji na kontach środków trwałych.

W miesiącu listopadzie Główny Specjalista AW, razem z Kierownikiem DRS przeprowadził kontrolę w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie *Port* oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego *Teatr Grodzki*.

Zakres kontroli obejmował:

1. Sprawdzenie wykonania zaleceń wynikających z wcześniejszych kontroli;
2. Prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatów;
3. Ważność posiadanych przez uczestników warsztatów orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
4. Prawidłowość prowadzonej dokumentacji;
5. Prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatów;
6. Zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztatach z przepisami i umową;
7. Zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym;
8. Prawidłowość realizacji planu działalności i indywidualnych programów rehabilitacji;
9. Prawidłowość wykorzystania środków Funduszu.

Na rzecz zapewnienia efektywnej i skutecznej kontroli zarządczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej, Główny Specjalista w Zespole Kontroli i Audytu Wewnętrznego przeprowadził czynności związane z realizacją zadań związanych z koordynacją procesów zarządzaniem ryzykiem i dokumentowaniem procesu zarządzania ryzykiem. Koordynował sprawozdawczość z funkcjonowania kontroli zarządczej oraz z przebiegu procesu samooceny kontroli zarządczej. Audytor współpracował z kierownikami komórek organizacyjnych Ośrodka, prowadził doradztwo w sprawach dotyczących zasad funkcjonowania kontroli zarządczej oraz współpracował w zakresie systemu kontroli zarządczej z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Bielska-Białej ds. Systemu Zarządzania.

W okresie sprawozdawczym tut. Ośrodek został poddany audytowi zewnętrznemu przez następujące podmioty:

1. Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach (kontrola w zakresie prawidłowości gospodarowania środkami z dotacji celowej z budżetu państwa w udzielonej na dofinansowanie zadania własnego Gminy w ramach Modułu I Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy – edycja 2024. Dział 852, rozdział 85228 paragraf 2030);
2. Archiwum Państwowe w Katowicach (kontrola w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej);
3. Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach (kontrola w zakresie ocena realizacji zadań gmin w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Bielska-Białej);
4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Oddział w Bielsku-Białej) kontrola w zakresie:
 - Prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszane do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego;
 - Ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu;
 - Prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe;
 - Wystawienie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych;
 - Prawidłowości i rzetelności danych przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we wniosku o świadczenie postojowe na podstawie *Ustawy z dnia 02.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*;
 - Prawidłowości i rzetelności danych przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek złożonego na podstawie *Ustawy z dnia 02.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*).

14.1.2. Ochrona danych osobowych

Realizację obowiązku w zakresie ochrony danych osobowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał poprzez stosowanie przede wszystkim rozporządzenia *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), *Ustawy z dnia 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych*, jak również *Ustawy z dnia 21.02.2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), tj. poprzez:

1. Wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych (uwzględniających charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia);
2. Wypełnienie obowiązków informacyjnych w stosunku do osób, których dane dotyczą;
3. Wypełnianie obowiązków w zakresie realizacji praw osób, których dane dotyczą;
4. Uwzględnianie ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych;
5. Zapewnianie by każda osoba działająca z upoważnienia administratora danych i mająca dostęp do danych osobowych przetwarzała je wyłącznie na polecenie administratora;
6. Zapewnianie by w przypadku konieczności skorzystania z usług innych podmiotów przekazanie danych realizowane było na podstawie stosownych umów powierzenia przetwarzania danych osobowych;

7. Prowadzenie rejestru czynności przetwarzania danych oraz rejestru kategorii czynności przetwarzania danych;
8. Ustalenie zasadności przeprowadzenia oceny skutków w zakresie ochrony danych;
9. Wyznaczenie Inspektora Ochrony Danych i zapewnienie wykonywania zadań.

W 2025 r. odnotowano 3 naruszenia związane z ochroną danych osobowych, których skutkiem było dokonanie stosownych zgłoszeń organowi nadzorczemu oraz konieczność poinformowania osób, których dane dotyczą o takim naruszeniu. W 2024 r. odnotowano 4 takie naruszenia, a w 2023 r. odnotowano 7 naruszeń.

14.1.3. Stanowisko ds. BHP i PPOŻ

Realizację obowiązku z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej tut. Ośrodek w roku 2025 wykonywał poprzez:

1. Informowanie pracowników o zagrożeniach i uciążliwościach występujących na zajmowanych stanowiskach pracy;
2. Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz ustalanie okoliczności wypadków w drodze do pracy lub z pracy, sporządzanie odpowiedniej dokumentacji, prowadzenie rejestrów wypadków, wnioskowanie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy;
3. Zapewnienie przeszkolenia z zakresu bhp/ppoż (wstępnego i okresowego), prowadzenie dokumentacji w tym zakresie;
4. Przegląd warunków pracy wybranych stanowisk;
5. Współpracę z lekarzem Medycyny Pracy sprawującym profilaktyczną opiekę lekarską nad pracownikami w szczególności przy organizowaniu badań lekarskich;
6. Sporządzenie wykazu osób uprawnionych do pobrania środków czystości oraz otrzymania ekwiwalentu pieniężnego na zakup odzieży i obuwia roboczego oraz pranie, zgodnie z zapisami *Regulaminu Pracy*;
7. Zapewnienie wykonania przeglądów okresowych podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, wykonania aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla obiektów użytkowanych.

14.1.4. Zespół ds. Sprawozdań, Analiz i Komunikacji Społecznej

Realizacją obowiązku w zakresie sprawozdawczości od 01.04.2016 r. zajmuje się w Ośrodku Zespół ds. Sprawozdań, Analiz i Komunikacji Społecznej. Do jego zadań należą m.in.: opracowywanie sprawozdań z działalności Ośrodka, materiałów wpisujących się w *Raport o Stanie Miasta Bielska-Białej* oraz innych raportów, zestawień i sprawozdań wynikających z obowiązujących przepisów prawa i rozeznaczonych potrzeb. Ponadto pracownicy Zespołu przygotowują materiały informacyjne dot. funkcjonowania Ośrodka oraz koordynują proces opracowania i zamieszczania treści w mediach społecznościowych.

14.2. Zadania mające na celu poprawę organizacji pracy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Białej dysponuje 328 stanowiskami komputerowymi, wyposażonymi w system operacyjny Windows 10 PRO, Windows 11 PRO oraz pakiet biurowy MS Office w wersji 2016, 2019, 2021 oraz 16 serwerów wirtualnych i 3 serwery sprzętowe (z systemami MS Windows 2016/2022 Server, Linux). Poniższa tabela przedstawia programy komputerowe, dostępne dla pracowników tut. Ośrodka – wspierające organizację ich bieżącej pracy oraz prowadzoną w MOPS sprawozdawczość.

Tabela 25: Programy komputerowe dostępne dla pracowników MOPS

	Nazwa oprogramowania	Przeznaczenie
1.	CAS	Weryfikacja i przekazywanie sprawozdań pochodzących z programu <i>TT-POMOC</i> , <i>Familia</i> , <i>FundAI</i> i <i>Działu Pieczy Zastępczej</i>
2.	ZUS PUE	Pobieranie zaświadczeń lekarskich ubezpieczonych płatnika
3.	Portal sprawozdawczy GUS	Przekazywanie informacji statystycznych do GUS
4.	Wolterskluwer LEX	Oprogramowanie prawne
5.	Pekaobiznes24	Obsługa bankowości elektronicznej
6.	ePuap	Elektroniczna skrzynka podawcza
7.	SEKAP	Platforma e-Uслуг Publicznych
8.	ePFRON	Sprawozdawczość dot. ilości zatrudnianych osób niepełnosprawnych
9.	Rejestr Sprawców Przestępstw na tle seksualnym	Rejestr Sprawców Przestępstw na tle seksualnym
10.	SOW	System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON
11.	SI EKSMOoN	Elektroniczny Krajowy System Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności
12.	BIP	Biuletyn Informacji Publicznej
13.	SEPI	Samorządowa elektroniczna platforma informacyjna
14.	Serwis internetowy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie <i>pokonaj przemoc</i>	Edukacja społeczna
15.	eTW	Prowadzenie postępowań egzekucyjnych w administracji w Urzędach Skarbowych
16.	KRZ	Prowadzenie postępowań upadłościowych
17.	Płatnik	Obsługa dokumentów ubezpieczeniowych i wymiana informacji z ZUS
18.	Lokalny System Informatyczny Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Obsługa projektów realizowanych w ramach <i>Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020</i>
19.	Program Finansowo-Księgowy	Program Finansowo-Księgowy
20.	Rejestr Opłat	System rejestru opłat lokalnych
21.	Magazyn	Program Finansowo-Księgowy
22.	Środki trwałe	Program Finansowo-Księgowy
23.	Środki Niskocenne	Program Finansowo-Księgowy
24.	Kasa – dochody	Program Finansowo-Księgowy
25.	Kasa – wydatki	Program Finansowo-Księgowy

	Nazwa oprogramowania	Przeznaczenie
26.	Konta (piecza zastępcza)	Oprogramowanie finansowo-księgowe (analityka Piecza Zastępcza)
27.	Portal FB	Przesyłanie częściowej deklaracji VAT-7
28.	R-deklaracje	Przygotowanie PLIKU JPK (częściowej deklaracji VAT-7 do usunięcia)
29.	Budżet RB 2	Program Kadrowo-Płacowy (program służący do sporządzania sprawozdań budżetowych w Dziale Księgowości)
30.	eDeklaracje	Program Kadrowo-Płacowy
31.	PKZP	Program Kadrowo-Płacowy
32.	Przelewy	Program Kadrowo-Płacowy
33.	Płace	Program Kadrowo-Płacowy
34.	Płace (Umowy zlecenia)	Program Kadrowo-Płacowy
35.	KadryLite	Program Kadrowo-Płacowy
36.	ADOK	Zarządzanie dokumentacją zgromadzoną w archiwum tut. Ośrodka
37.	Archiwum	Zarządzanie dokumentacją zgromadzoną w archiwum tut. Ośrodka
38.	Legislator	Edytor aktów prawnych
39.	TT-Pomoc	Obsługa świadczeń wynikających z <i>Ustawy o pomocy społecznej</i>
40.	StypendiumNet	Obsługa stypendiów i zasiłków szkolnych
41.	Stypendia	Obsługa stypendiów i zasiłków szkolnych
42.	Kadry	Program Kadrowo-Płacowy
43.	Familia	Obsługa świadczeń rodzinnych, wychowawczych, zasiłku dla opiekuna, jednorazowego świadczenia <i>Za życiem</i> , refundacji VAT za gaz, bonu energetycznego, bonu ciepłowniczego
44.	FundAl	Obsługa świadczeń z funduszu alimentacyjnego i prowadzenie postępowań w sprawach dłużników alimentacyjnych
45.	EwiAkt	Obsługa elektroniczna akt
46.	MiDos	Realizacja <i>Ustawy z dnia 21.06.2001 roku o dodatkach mieszkaniowych</i>
47.	PCPR	Obsługa Działu Rehabilitacji Społecznej – rejestr wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON
48.	AS (aktywny samorząd)	Obsługa wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON
49.	Ferro Backup System	Archiwizacja danych
50.	IT-MENAGER	Program do zarządzania infrastrukturą sieciową
51.	ESET Protect	Konsola zarządzania oprogramowaniem antywirusowym
52.	BAW	Baza Aktów Własnych

	Nazwa oprogramowania	Przeznaczenie
53.	PPK	Program Kadrowo-Płacowy / Przygotowanie składek i wysyłka do TFI

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również następujące zadania związane z infrastrukturą informatyczną:

1. Kontynuowano proces modernizacji serwerowni MOPS;
2. Kontynuowano proces modernizacji sieci LAN;
3. Kontynuowano proces modernizacji bądź wymiany komputerów stacjonarnych w MOPS.

14.3. Roboty remontowe

Brygada remontowa prowadziła prace konserwacyjne i remontowe wykonywane na terenie budynków i lokali zajmowanych przez MOPS wynikające z bieżącej eksploatacji biur i wyposażenia. Zakres prac obejmował: prace stolarskie, malarskie, montażowe, hydrauliczne, ślusarskie, posadzkarskie, brukarskie, tynkarskie, drobne prace związane z utrzymaniem instalacji elektrycznej oraz inne prace remontowe i porządkowe wynikające z bieżących potrzeb w pomieszczeniach biurowych i innych, t.j.:

- w budynku przy ul. Karola Miarki 11;
- w budynku przy ul. 1 Maja 17A;
- w budynku przy ul. Filarowej 50;
- w budynku przy Placu Ratuszowym 9;
- w budynku przy ul. Lipnicka 36;
- w budynku przy Placu Opatrzności Bożej 18;
- w budynku przy ul. Wzgórze 14;
- w budynku przy ul. Krasińskiego 5A;
- w mieszkaniach treningowych i mieszkaniach wspomaganych (7 lokalizacji);
- w Ośrodkach Wsparcia dla Osób Starszych (8 lokalizacji).

Dodatkowo do zakresu prac brygady remontowej należało:

- Monitorowanie utrzymania budynków MOPS w należytych stanie technicznym i czystościowym oraz dozorowanie instalacji dostarczających media do budynku;
- Usuwanie awarii technicznych;
- Monitorowanie prawidłowości funkcjonowania systemów alarmowych i zabezpieczenie dostępu do budynków;
- Utrzymywanie w czystości terenów wokół siedziby Ośrodka;
- Zimowe utrzymanie parkingów służbowych;
- Załadunek i rozładunek akt przewożonych do Archiwum Zakładowego i brakowanie dokumentów;
- Prace związane z rozładunkiem zamawianych towarów na potrzeby Ośrodka;
- Bieżąca konserwacja inwentarza biurowego.

W 2025 roku pracownicy brygady remontowej zrealizowali 477 zleceń dotyczących wymienionych zadań.

14.4. Zamówienia publiczne

Zadania realizowano z uwzględnieniem następujących przepisów prawa: *Ustawa z dnia 20.01.2021 r. o finansach publicznych; Ustawa z dnia 11.09.2019 r. Prawo zamówień publicznych; Ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego*. Przeprowadzono w ramach zamówień publicznych procedury wg następujących trybów:

Tabela 26: Tryb i przedmiot zamówień publicznych w 2025 roku

Lp.	Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Tryb postępowania
1.	Dostawa środków czystości (3 części)	4	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
2.	Usługi teleopieki	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
3.	Usługa cateringowa dla OWOS	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
4.	Dostawa art. spożywczych	3	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
5.	Usługa sprzątania dla MOPS (3 części)	3	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
6.	Schronienie dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
7.	Dostawa artykułów biurowych na II półrocze 2025	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
9.	Dostawa opasek dla seniorów + abonament	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
10.	Wysyłka poczty	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
11.	Poczęstunek świąteczny dla podopiecznych	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
12.	Świadczenie usługi transportowej w formie cyklicznego przewozu dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów faktycznych	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
13.	Przeprowadzenie szkolenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej w ramach projektu p.n.: <i>Wsparcie pieczy zastępczej w Bielsku-Białej</i>	2	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
14.	Organizacja 5-ciu jednodniowych wycieczek integracyjnych i rekreacyjno-poznawczych dla opiekunów zastępczych i dzieci w ramach projektu p.n.: <i>Wsparcie pieczy zastępczej w Bielsku-Białej</i>	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
15.	Przeprowadzenie diagnozy dzieci narażonych prenatalnie na alkohol, będących pod opieką rodzin zastępczych - pod kątem FASD (płodowy zespół alkoholowy)	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
16.	Zorganizowanie Szkoły dla rodziców zastępczych – sztuka wychowania w ramach projektu p.n.: <i>Wsparcie pieczy zastępczej w Bielsku-Białej</i>	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1
17.	Przeprowadzenie kursu prawa jazdy kat. B w ramach projektu p.n.: <i>Wsparcie pieczy zastępczej w Bielsku-Białej</i>	1	Tryb podstawowy art. 275 pkt 1

Potrzeby miasta Bielska-Białej na zadania w zakresie pomocy społecznej i polityki społecznej realizowane przez MOPS

15. POTRZEBY MIASTA BIELSKA-BIAŁEJ NA ZADANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I POLITYKI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE PRZECZ MOPS W 2026 ROKU

Tabela 27: Potrzeby miasta Bielska-Białej na zadania w zakresie pomocy społecznej i polityki społecznej realizowane przez MOPS w 2026 r.

Wyszczególnienie	Potrzeby na rok 2026 /w zł./
Ogółem:	
Ochrona Zdrowia	
Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	
koszty pobytu dzieci urodzonych w Bielsku-Białej, pozbawionych opieki i wychowania rodziców oraz umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych, które wymagają stałej opieki medycznej i rehabilitacyjnej ze względu na stan zdrowia	320 900,00
w tym:	
Środki własne	320 900,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	
wydatki dotyczą zadań realizowanych na podstawie <i>Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Bielska-Białej na lata 2025-2027</i>	204 780,00
w tym:	
Środki własne	204 780,00
Pozostała działalność	
wydatki związane z wydawaniem przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe	23 014,00
w tym:	
Środki z dotacji	23 014,00
Pomoc Społeczna	
Domy Pomocy Społecznej	
wydatki dotyczą pokrycia kosztów utrzymania mieszkańców Bielska-Białej przebywających w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów	7 700 000,00
w tym:	
Środki własne	7 700 000,00
Ośrodki Wsparcia	
wydatki dotyczą prowadzenia bieżącej działalności: Schroniska dla Osób Bezdomnych, Schroniska dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi, Noclegowni, Domów Dziennego Pobytu, Klubów Seniora, realizacji Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>	3 185 495,00
w tym:	
Środki własne	3 030 136,00
Środki z dotacji	155 359,00
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
wydatki dotyczą zadań realizowanych na podstawie <i>Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</i>	24 980,00
w tym:	
Środki własne	0,00
Środki z dotacji	24 980,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	306 570,00

wydatki dotyczą opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe oraz osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	
w tym:	
Środki własne	2 000,00
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń	
Środki z dotacji	299 570,00
Fundusz Pomocy	5 000,00
Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 054 958,00
wydatki dotyczą wypłaty zasiłków celowych (na żywność, opał, leki, sprawienie pogrzebu), okresowych	
w tym:	
Środki własne	454 800,00
Środki z dotacji	579 158,00
Fundusz Pomocy	21 000,00
Zasiłki stałe	3 148 178,00
wydatki dotyczą wypłaty zasiłków stałych	
w tym:	
Środki własne	30 000,00
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń	
Środki z dotacji	3 073 178,00
Fundusz Pomocy	45 000,00
Dodatki mieszkaniowe	5 859 452,64
wydatki dotyczą wypłaty dodatków mieszkaniowych, bonów energetycznych	
w tym:	
Środki własne	5 839 845,04
Środki z dotacji	19 607,60
Ośrodki Pomocy Społecznej	33 450 710,00
wydatki dotyczą bieżącej działalności MOPS, wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna prawnego, kuratora dla osoby ubezwłasnowolnionej, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>	
w tym:	
Środki własne	30 144 221,00
Środki z dotacji	3 306 489,00
Mieszkania Treningowe i Wspomagane	1 517 240,00
wydatki dotyczą bieżącej działalności 7 mieszkań treningowych i wspomaganych, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027</i>	
w tym:	
Środki własne	1 456 690,00
Środki z dotacji	60 550,00
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	224 340,00
wydatki dotyczą świadczenia usług opiekuńczych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
w tym:	
Środki własne	60 000,00
Środki z dotacji	164 340,00
Pomoc w zakresie dożywiania	1 501 742,00
wydatki dotyczą realizacji Programu <i>Posilek w szkole i w domu</i>	
w tym:	
Środki własne	740 500,00
Środki z dotacji	758 242,00
Fundusz Pomocy	3 000,00
Pozostała działalność	2 604 207,94
wydatki dotyczą: realizacji <i>Gminnego Programu Prac Społecznie Użytecznych</i> , działalności Klubu Integracji Społecznej, realizacji <i>Programu Senior+</i>	
w tym:	
Środki własne	2 117 982,00
Środki z dotacji	486 225,94
Fundusz Przeciwdziałania COVID	20 400,00

Pomoc dla cudzoziemców	18 610,00
w tym:	
Środki z dotacji	18 610,00
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00
w tym:	
Środki z dotacji	0,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	300 000,00
wydatki dotyczą dofinansowania do zadań realizowanych z PFRON (zakup sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego)	
w tym:	
Środki własne	300 000,00
Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1 735 918,00
wydatki dotyczą funkcjonowania Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
w tym:	
Środki własne	211 937,00
Środki z dotacji	1 519 181,00
Fundusz Pomocy	4 800,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	77 500,00
wydatki dotyczą wypłat stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	
w tym:	
Środki własne	50 500,00
Środki z dotacji	25 000,00
Fundusz Pomocy	2 000,00
Rodzina	
Świadczenia wychowawcze	75 000,00
wydatki dotyczą zwrotów do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych	
w tym:	
Środki własne	75 000,00
zwroty do budżetu Wojewody nienależnie pobranych świadczeń	
Środki z dotacji	0,00
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	65 527 978,16
wydatki dotyczą wypłat świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kosztów obsługi zadania oraz wypłat świadczeń w ramach realizacji <i>Programu Rodzina Plus</i>	
w tym:	
Środki własne	2 264 350,00
Środki z dotacji	62 690 628,16
Fundusz Pomocy	573 000,00
Wspieranie Rodziny	1 365 607,00
wydatki dotyczą kosztów zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie z Ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027</i>	
w tym:	
Środki własne	1 262 407,00
Środki z dotacji	103 200,00
Rodziny Zastępcze	9 012 132,00
wydatki dotyczą kosztów zatrudnienia koordynatorów pieczy zastępczej, wypłat świadczeń dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych, rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, pogotowia rodzinnego, wypłat świadczeń dla wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych – zgodnie z Ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027</i> oraz realizacja Rządowego Programu <i>Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027</i>	
w tym:	
Środki własne	8 714 202,00
Środki z dotacji	86 500,00
Fundusz Pomocy	20 050,00
Fundusz Pracy	191 380,00

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	
wydatki dotyczą kosztów wypłat świadczeń dla wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – zgodnie z <i>Ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i>	636 000,00
w tym:	
Środki własne	636 00,00
Środki z dotacji	0,00
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	
wydatki dotyczą opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna	1 266 728,00
w tym:	
Środki własne	7 000,00
Środki z dotacji	1 249 728,00
Fundusz Pomocy	10 000,00
Projekty	
Projekt <i>Wzgórze Kreatywności</i>	811 386,27
Projekt <i>Dobbra Rodzina Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej</i>	319 431,52
Projekt <i>Nowe Usługi Społeczne w Bielsku-Białej</i>	1 773 150,47
Projekt <i>Rozwój Usług w Społecznościach lokalnych w Bielsku-Białej</i>	2 027 018,36
Projekt <i>Moja Siła to Rodzina</i>	474 500,32
Projekt <i>Wsparcie Pieczy Zastępczej</i>	926 432,92
Opieka wytchnieniowa	
realizacja programu dotyczy świadczenia opieki wytchnieniowej (pobyt dzienny oraz całonocowy) w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego	1 200 004,50
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	
realizacja programu w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego	1 669 128,00
Fundusz PFRON	7 500 000,00

Jak co roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco analizuje wydatkowanie środków na poszczególne zadania. W przypadku wystąpienia niedoboru na zadania własne, tut. Ośrodek zwraca się z prośbą do Prezydenta Miasta o zabezpieczenie brakujących środków. Natomiast potrzeby w zakresie realizowanych zadań z dotacji Wojewody, są zgłaszane w formie sprawozdań kwartalnych i przekazywane drogą elektroniczną w terminach wskazanych przez Wojewodę. Brakujące środki z dotacji na bieżąco są zwiększane.

Zakończenie

16. ZAKOŃCZENIE

Kierunki działań, które podejmowane będą przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w roku 2026:

1. Utworzenie kolejnego Ośrodka Wsparcia dla Osób Starszych – Klubu Seniora przy ul. Solskiego 43B;
2. Wystąpienie z wnioskami o dofinansowanie w ramach Programu Wieloletniego na rzecz Osób Starszych *Aktywni Seniorzy – ASY* na lata 2026-2030 (edycja 2026) Moduł II: Zapewnienie funkcjonowania placówek *Aktywny Senior*/dotyczy Dziennego Domu Senior+ przy ul. Partyzantów 62; Klubu Senior+ przy ul. Jutrzenki 20; Klubu Senior+ przy ul. Jesionowej 13.
3. Realizacja usług w Klubie Seniora przy ul. Stawowej 29 w ramach Projektu p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej* w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Priorytet: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa. Działanie: FESL.07.04 – Usługi społeczne.
4. Zapewnienie trwałości w ramach *Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025* Moduł II: Zapewnienie funkcjonowania placówek Senior+ /dotyczy Dziennego Domu Senior+ przy ul. Partyzantów 62; Klubu Senior+ przy ul. Jutrzenki 20; Klubu Senior+ przy ul. Jesionowej 13.
5. Realizacja programu p.n.: *Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026* w ramach Funduszu Solidarnościowego.
6. Realizacja Programu MRPiPS p.n.: *Korpus Wsparcia Seniorów – edycja 2026*.
7. Realizacja programu MRPiPS p.n.: *Opieka wytechnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026*.
8. Kontynuacja realizacji projektu p.n.: *Wzgórze kreatywności – Usługi dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów faktycznych* w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Priorytet: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa. Działanie: FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.
9. Kontynuacja realizacji projektu p.n.: *DoBBra Rodzina – Rozwój usług dla rodzin w Bielsku-Białej* w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Priorytet: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa. Działanie: FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.
10. Kontynuacja realizacji projektu p.n.: *Rozwój usług w społecznościach lokalnych Bielska-Białej* w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Priorytet: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa. Działanie: FESL.07.04 – Usługi społeczne.
11. Kontynuacja realizacji projektu p.n.: *Nowe usługi społeczne w Bielsku-Białej* w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Priorytet: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa. Działanie: FESL.07.04 – Usługi społeczne.
12. Kontynuacja realizacji projektu p.n.: *Moja siła to rodzina*.

13. Rozwój usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.
14. Kontynuacja realizacji *Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy* na rok 2026.
15. Realizacja *Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji dla Miasta Bielska-Białej do roku 2026*.
16. Wzmocnienie rozwoju mieszkalnictwa wspomagane poprzez pozyskanie 5 mieszkań w pełni dostosowanych dla osób niepełnosprawnych, zapewniających wsparcie oraz bezpieczne warunki życia dla łącznie 9 osób.
17. Aplikowanie o dofinansowanie projektów i programów ze środków zewnętrznych, w szczególności w obszarze rozwoju usług społecznych, włączenia społecznego oraz deinstytucjonalizacji.
18. Pozyskiwanie środków z budżetu państwa na realizację zadań.
19. Realizacja zadań wynikających z powstania Społecznego Zespołu Tworzącego Alternatywne Miejsca Aktywności *SZTAMA* (porozumienie w tej sprawie zawarto 21.02.2024 r.).
20. Kontynuacja współpracy w zakresie kwalifikowania osób/rodzin do pomocy żywnościowej z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej będącego realizatorem działań w ramach *Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – *Podprogram 2025*.
21. Kontynuacja współpracy z Caritas Diecezji Bielsko-Żywieckiej w zakresie zapewnienia całodobowego schronienia w Domu Matki i Dziecka Caritas.
22. Kontynuacja współpracy z Centrum Integracji Społecznej prowadzonym przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne *Teatr Grodzki*, Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Terenowe Bielsko-Biała oraz Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich.
23. Realizacja zadania polegająca na weryfikacji uprawnień do świadczeń opiekuńczych i przedłużeniu ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo stopniu niepełnosprawności w związku z wejściem w życie *Ustawy z dnia 25.09.2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych*.
24. Wdrożenie Systemu do Zarządzania Świadczeniem Usług Opiekuńczych (ZŚUO).
25. Rozwój usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.
26. Realizacja zadania publicznego zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* oraz na zasadach otwartego konkursu ofert w formie powierzenia realizacji zadania publicznego w 2026 r. podmiotom prowadzącym działalność w sferze pożytku publicznego z zakresu polityki społecznej – II edycja, p.n.: *Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej w miejscu ich zamieszkania lub pobytu*.
27. Wdrażanie zmian w zakresie stosowania środków technicznych i organizacyjnych wynikających z *Ustaw z dnia 23.01.2026 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw*.
28. Realizacja zadania wynikającego z *Ustawy o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej*.

29. Kontynuowanie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w ramach corocznej akcji ODWAŻNI BB!
30. W związku z napływem uchodźców wojennych z terenu Ukrainy na bieżąco podejmowane są różnorodne działania, ukierunkowane na zapewnienie pomocy i wsparcia osobom oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. MOPS do 4 marca 2026 realizował zadania wynikające z *Ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, od 05.03.2026 realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 23.01.2026 roku o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa oraz zmianie niektórych innych ustaw w tym m.in. objęcie wsparciem i nadzorem opiekunów tymczasowych, prowadzenie ewidencji małoletnich, którzy przybyli na terytorium Polski bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nimi lub przed przybyciem byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy; ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i opiekuńczych dla obywateli Ukrainy.
31. Koordynacja realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Bielska-Białej na lata 2021-2030*.
32. Udział w realizacji zadań wynikających z przyjętych strategii, różnorodnych programów miejskich oraz gminnych.
33. Przygotowanie *Oceny zasobów pomocy społecznej* dla gminy i powiatu.
34. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników oraz udział w szkoleniach.
35. Prowadzenie korespondencji z wykorzystaniem skrzynki do doręczeń elektronicznych.
36. Poprawa zasad zarządzania kluczami i systemami alarmowymi w Ośrodku z wykorzystaniem funkcjonalności depozytorów kluczy w budynkach.
37. Odbieranie i wystawianie faktur w KSeF.
38. Prowadzenie Centralnego Rejestru Umów.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639) dyrektor ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej przedłożył sprawozdanie z działalności Ośrodka w 2025 r., które stanowi załącznik do projektu uchwały Rady Miejskiej w przedmiotowej sprawie.